

Naslov originala

Giovani Francescani, voi siete la Nuova Umanita'

Sodelavci:

Izdala: FRAMA in Slovenska kapucinska provinca

Prevod: Kristina Škibin, Tjaša Rotar, Andreja Bizjak, br. Vlado Kolenko

Ilustracije: Fani Pečar

Oblikovanje: Salve, d.o.o.

Tisk: Littera picta, Ljubljana

Za interno uporabo pri srečanju skupin FRAME

Naslov: VI STE SOL ZEMLJE, VI STE LUČ SVETA

Napis zadaj: Vi ste sol zemlje. Če pa se sol pokvari, s čim naj se osoli? Ni za drugo, kakor da se vrže proč in jo ljudje pohodijo. Vi ste luč sveta.

Uvod

»Vi ste sol zemlje, vi ste luč sveta«. Mt 5,13

To je geslo, ki ga je sveti oče podaril vsem mladim, ki so se leta 2002 udeležili 17. svetovnega srečanja za mlade v Torontu. Vsak član je prejel poslanstvo, da bi sodeloval pri izgradnji civilizacije ljubezni. Prav to je počel tudi sv. Frančišek. Ob križanem pri sv. Damijanu se je spraševal: »Gospod, kaj želiš, da storim?« Ko je prejel odgovor je začel z delom. Najprej pri cerkvi sv. Damijana. Šele kasneje je razumel, kaj pomeni Božje naročilo. Svoj čas in vso prihodnost je zaznamoval s svojo odločitvijo, radikalnostjo, ljubeznijo do Boga in do človeka. Tudi on je v srcih vseh ljudi gradil ljubezen. Ni mu bilo vseeno.

Tudi danes Cerkev pričakuje, da bomo mladi tisti, ki bomo gradili novo človeštvo, ki bo temeljilo na ljubezni, bratstvu in miru. Papež želi, da bi molitev, duhovno in zakramentalno življenje živeli v družinah in tudi sredi sveta, tam kjer živimo in smo. Kje je tisti temelj, na katerem gradimo svoje življenje? Kaj nam pri tem pomaga? Kdo nam stoji ob strani? Kje smo in kam želimo iti? Kaj pravi Sveto pismo? Kaj Jezus? Kakšen je svet, v katerem živimo? Kakšne so naše naloge? Kako naj živimo kristjani, kako tisti, ki sledimo sv. Frančišku?

Vse to so vprašanja, na katera išemo odgovore. Odgovori nanja nam lahko pomagajo, da bomo duhovno zreli in zajemali svojo moč pri Kristusu. Le tako bomo lahko prava sol in prava luč.

Na naši poti nam lahko pomagajo tudi bratje in sestre, s katerimi se srečujemo, pogovarjamo, ustvarjamo, molimo, se veselimo, skupaj živimo. To je lahko v skupnosti Frame ali v drugih skupinah. Vedno želimo rasti v spoznanju in ljubezni. Želimo, da bi ta priročnik pomagal vsem: animatorjem, mladim, starejšim, da bi rasli v zaupanju v Gospoda, da bi vedno bolj postajali sol zemlje in luč sveta.

br. Vlado Kolenko

Kratek pregled vsebine priročnika

1. del: Začnimo od začetka

Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku, odkriva stvarstvo kot Božji dar: Bog je človeka ustvaril enkratnega in neponovljivega. Vsak je čudoviti dar in original. V vsakega človeka je Bog položil verski čut, ki da mlademu sposobnost, da z Bogom gradi zgodovino, odnos, zavezo. Iz tega izhaja povezanost Boga z življenjem mladega človeka, ki postaja zgodba. Ta ima začetek v stvarjenju človeštva. Mlad človek mora prehoditi pot, ki se začne »v začetku (1 Mz 1,1). Jezus, Frančiškova izkušnja in osebna izkušnja so navzoče pri Frančiškovi mladini in v vsakdanjem življenju.

2. del: Pogovor o zavezi...

Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku, se spominja zaveze z Bogom, ki so jo živeli preroki in očetje vere v zgodovini odrešenja. Začenja se z Noetom, ki je simbol treh značilnosti zaveze z Bogom: poslušanje – pokorščina – obojestransko zaupanje Boga človeku in človeka Bogu.

Zgodovina stvarjenja ni vsa dovršena. V določenem trenutku je človeško potovanje prišlo v krizo zaradi greha. Človek je negativno izrabil svojo odgovornost in izigral Božjo svobodo. To se je izražalo ob »drevesu spoznanja dobrega in hudega«. V krizo je prišla njegova svoboda, ker je izbral ne in tako povzročil, da sta moški in ženska padla v objem slabega in zla.

Stara zaveza pripoveduje o ponavljajočih poskusih Boga, da bi stvarjenje pripeljal do konca, da bi nastal prostor življenja in lepote. Bog pa se pri tem vedno poslužuje človeške svobode. V vsakem človeškem bitju, ki pride na svet, se izraža novost, tako dobrot kot slabosti. Človek je odgovorno bitje, s svojo svobodo je sposoben začeti nove poti, poti življenja ali smrti.

3. del: ...kdor zastavi življenje...

Še naprej se spominjamo zaveze Boga, ki so jo živeli preroki. Mlad človek se vživi v lik očeta vere, Abrahama, ki nas uči zvestobe in darovanja.

Mlad človek, ki ga spodbuja ta lik vere, se vprašuje o svoji veri. Ali vero živi v povezavi s svojim življenjem, telesom, razumom, srcem, kretnjami, odločitvami in čustvi?

4. del: ... da bi bili novo človeštvo...

Lik Mojzesa, ki ga predstavlja izhod iz Egipta, mladega človeka uči, da se začne spraševati in pozitivno odzivati na Božji načrt.

Tukaj se moramo vprašati: kakšen načrt ima Bog za mladega, ki sledi sv. Frančišku? Biti graditelj novega človeštva, ki temelji na ljubezni, miru in bratstvu.

5. del. ... ki se obrača k Jezusu...

Vsa zgodovino odrešenja, ki so jo živeli preroki, je bila priprava na dogodek učlovešenja Jezusa Kristusa, na novo zavezo. Bog je prevzel pobudo, da bi postal človek, da bi

govoril človeški jezik in naučil mladega človeka živeti z Bogom v osebni stiku in ne samo pri obredu.

Poglejte Jezusa: to je velik poziv papeža, ki je namenjen mladim. Glejte ga, ker je vzor človeka, ker človeka uči, da bi bil bitje, ki bi raslo v ljubezni. Ta odnos lahko mlad človek živi in v njem zori s pomočjo molitve in kontemplacije.

6. del: Vi mladi, ljudje blagov

Ko smo se spomnili Božje zaveze, ki so jo živeli stoletja in tisočletja, je mlad človek poklican, da bi živel v prvi osebi in danes to zavezo z Bogom. Tako bi izpolnil Božji načrt: živeti v svetosti življenja.

Mlademu človeku je predlagan preprosti življenjski program: doseči svetost življenja s tem, da utelesi sporočilo blagov.

Povzetek

Poglavje	Začnimo od začetka	Pogovo o zavezi	Kdor zastavi življenje	Da bi bili novo človeštvo	Ki se obrača k Jezusu	Vi mladi, ljudje blagrov
Čas	okt-nov	december	jan-marec	mar-april	apr-maj	junij
Cilj	Mlad človek odkrije dar Božjega stvarjenja in z njim zgradi zavezo	Mlad človek se spominja zaveze z Bogom, ki so jo živeli očetje vere. Noe je simbol poslušanja, pokorščine in zvestobe.	Mlad človek se vživi v lik očeta vere, Abrahama, ki nas uči zvestobe in darovanja	Lik Mojzesa, ki ga predstavlja izhod iz Egipta, mladega človeka uči, da se začne spraševati in pozitivno odzivati na Božji načrt.	Dogodek Jezusovega učlovečenja uči mladega človeka, da bi živel z Bogom v osebem stiku in ne samo pri obredu.	Mlad človek je poklican, da bi živel v prvi osebi, danes, svojo povezanost z Bogom: svetost življenja

Metodološke izbire

Pot vere je razdeljena na šest delov. Ti so prilagojeni letu bratstva ali pa liturgičnemu času.

Deli so zasnovani tako, da je v središču bratstva in mladega človeka konkretna beseda in izkustvo Frančiška Asiškega. Iz tega srečanja se potem lahko razvije kateheza, lasten pogled, izbira novega življenja, molitev.

Jezusovo sporočilo (biblični vidik)

Srečanje z Besedo. Beseda je Jezus. To je živa oseba, ki govori, ljubi, čuti, vpliva, nadleguje. Beseda je postavljena v središče verskega življenja. Ta Jezusova središčnost je srce oblikovanja.

Srečanje z Besedo, kot sta ga živela sv. Frančišek in Klara Asiška, lahko pomaga mlademu človeku, da v svoje življenje sprejme Boga, da je ta navzoč pri njegovih izbirah in željah. To je Beseda, ki zahteva zvestobo, predvsem v moralnih in socialnih vprašanjih. To Besedo je papež zaupal mladim vsega sveta, da bi jo spoznali in oznanjali mladim, ki je ne poznajo.

Frančiškovo izkustvo (frančiškovski vidik)

Srečanje z življenjem in izkustvom mladega Frančiška Asiška. Njegovo izkustvo je simbol, ideal. Je pa tudi aktualno in živo v izkustvu vere mladega človeka kot način življenja.

Mati Cerkev (cerkveni vidik)

Mlad človek poglablja pričakovanja in upanja, ki jih ima papež Janez Pavel II. Spoznava tudi gotovo vodstvo matere Cerkve.

Moje življenje (antropološki vidik)

Soočenje med osebnim življenjem mladega človeka in skupnostjo. Želja, da ne bi prihajalo do razločevanja med vsakdanjim življenjem in vero, med evangelijem in akcijo.

Svetost življenja nas vabi k... (misijonski vidik)

Cerev mlademu človeku zaupa poslanstvo: teženje k svetosti. Mlad človek je prerok našega časa: mons. Tonino Bello opisuje konkretne življenjske situacije. Svetost je mogoča pot za vse kristjane.

Pri Jezusovem srcu

Na koncu vsakega dela je molitev, ki naj mladega človeka podpira pri zbiranju Božjih darov in pri darovanju lastnega življenja. Tako kot je papež naročil mladim, se v vsakem delu priporoča, da bi posebno pozornost namenili evharistiji. To lahko naredimo z različnimi molitvami. Molitev je tudi priložnost, da se učimo češčenja, hvaležnosti, potrpežljivosti, čutenja s skupnostjo, domačnosti z znamenji, ki kažejo navzočnost Boga in ga na različne načine razodevajo.

Pomni: Vidiki poglavij so narejeni na shematičen način, saj upoštevajo logični in racionalni kriterij. Vendar pa lahko animator za srečanje te vidike tudi poljubno izbira.

Navodilo za uporabo

To popotovanje noče biti nek vodič, podoben učbeniku, ki bi ga dali animatorju v roke, da bi bil kot šolski učni načrt! To je "gibljev" inštrument, ki je pripravljen, da ponuja modele, ki jim sledimo in nove ideje, ki jih je treba razviti in poglobiti.

Prvi del

ZAČNIMO OD ZAČETKA (oktober – november)

Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku, odkrije dar Božjega stvarjenja. Bog je ustvaril človeka kot edinstvenega in neponovljivega; kot čudovit dar z veliko močjo in izvirnostjo. V vsakega človeka je vdahnil verski čut, ki da mladim zmožnost tkanja neke zgodbe, odnosa, povezanosti z Bogom.

To so podnaslovi!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

_____ **Začnimo.... od začetka**

_____ **Hvaljen bodi moj Gospod**

_____ **Mladi, čuvajte in obdelujte vrt**

_____ **Smo prijatelji Stvarstva?**

_____ **Marta, preluknjana**

vozovnica

Jezusovo sporočilo

ZAČNIMO OD ZAČETKA

Cilj: Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku predela točke stvarjenja sveta in človeka.

Začuti, da je ustvarjen od Boga in z njim spleta zvezo, ljubezensko zgodbo, odnos.

Za animatorja

1 Mz 1-2-3

Ta pot vere se začne prav z začetkom Svetega pisma, z "v začetku" je bil Bog. Vseeno pa mora animator vedeti, da ni osrednji del zgodba Svetega pisma, temveč Jezus, Očetov poslanec, ki je dosegel polnost misijonarjenja, ko je postal človek. Torej moramo vso svetopisemsko pot, ki jo bomo prehodili, od Stvarjenja preko raznih zgodb zaveze in nezvestobe v Stari zavezi, vse do Nove zaveze, videti skozi Učlovečenje Jezusa (V. del), skozi dejanje, ki spremeni v nekaj vidnega, otipljivega načrt ljubezni, ki ga ima Bog za vsakega mladega: svetost življenja.

Animator mora tako od vsega začetka izhajati iz tega in mladega človeka h konkretnemu življenju njegove zaveze z Bogom, ki najde svoje uresničenje v svetosti življenja.

V 1. Mojzesovi knjigi nam je razodeto, da je Bog ustvaril človeka po svoji podobi in sličnosti (prim. 1 Mz 1,26-27), mu zaupal sad njegove blagoslovilne besede in ga postavil v vrt, v prostor lepote, v katerem raste drevo življenja, drevo spoznanja dobrega in slabega (prim. 1 Mz 2,8-16). Prvi predstavlja klic k popolnosti, k skupnosti; drugi predstavlja temeljni pogoj za polno uživanje daru življenja: znati videti preko daru Darovalca, se naučiti, da je samo v priznavanju Stvarnika in sebe kot bitja mogoča skupnost z Bogom, z drugimi, s stvarstvom. Drevo spoznanja dobrega in slabega predstavlja mejo stvarnosti, nujen pogoj za pristno izvajanje svobode.

Človekova pot pa je tragično ujeta v krizo zaradi greha (prim. 1 Mz 3): je drama zgodovine, v kateri se je svoboda včasih nagibala k ljubezni, pogosto pa kot zavračanje drugega in Boga. In ta dvojna priložnost prekriža življenje vsakega od nas: nihče ni brez greha, in nihče od nas ni povsem tujec v izkušnji prave ljubezni.

Torej, v prvih treh poglavjih 1. Mojzesove knjige se kažejo nekateri temeljni elementi:

- Bog je ustvaril človeka v "prostoru življenja in lepote". In "Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro" (prim. 1 Mz 1,31).

Središče je človek, prvi po Edinem, ustvarjen po njegovi podobi in sličnosti.

- Človek je odgovoren za svoje bivanje ob uživanju svoje svobode, izražene v simbolu “drevesa spoznanja dobrega in slabega”, ki ga je treba spoštovati.
- Žal je ta svoboda negativno izživeta. Je kriza greha, človeka, ki ne sprejema “meje ustvarjenega” in s tem ljubeče odvisnosti od Boga, zvestobe njegovi Besedi. Je kriza njegove svobode, ki je poklicana, da reče *da*, izbere pa *ne* in porine moškega-žensko v brezno slabega in hudobije.

Sveto pismo je “čudna knjiga”: ne samo zato, ker je sestavljena kot mozaik iz raznih knjig in različnih knjižic, ampak tudi zato, ker je njen zadnji urednik za uvod izbral eno od malo manj antičnih strani. Tisto znano prvo poglavje iz 1. Mojzesove knjige, bereshit, torej, “v začetku...”, je bilo napisano ob koncu VI. stoletja pred Kr., skoraj 500 let po času, v katerem je bil David Kralj v Judeji.

Stran, za katero se zdi, da je računalniško obdelana, s svojo natančno numerično shemo. Kar je pomembno in mora pritegniti našo pozornost, je to, kar je poudaril tudi Papež Janez Pavel II: “Skozi njegovo pripovedno antropologijo in kozmologijo hoče svetopisemski odlomek postaviti ustvarjenega človeka pred Boga, vse od prvega trenutka njegovega obstoja, ko išče svojo identiteto, definicijo sebe samega”.

“V trenutku, v katerem sem lahko vzel v roke svojega sina, sem čutil nek oddaljen odsev tiste nepopisne blaženosti, ki je morala napolnjevati Stvarnika šesti dan, ko je videl svoje nepopolno, vendar dopolnjeno stvaritev. Medtem ko sem v rokah držal tisto miniaturno, kričečo, grdo stvarco, sem jasno čutil spremembo, ki se je dogajala v meni. Čeprav je bila stvarca v mojih rokah majhna, grda in rdečkasta, je izžarevala neko nepopisno moč”. Misel J. Rotha¹ nam kaže dvojnost človeka: dopolnjena, a nepopolna stvaritev. Človek je ujet v prostoru časovne omejenosti in nepopolnosti stvari, ima pa v sebi veličino, ki mu dovoljuje beg iz te ječe in prodor v sedmi dan, ki je namenjen Božjemu “počitku” oziroma Božjemu času, ki je večnost. Ta veličina je v njegovi podobi in sličnosti Bogu. V hebrejščini je podoba *selem* in pomeni kip, ki se v semitskem simboličnem realizmu močno približuje upodobljenemu osebkju. Sličnost je *demut* in pomeni oddaljenost in izključuje vsakršno identiteto. Človek je tako najboljša upodobitev Boga, ki se jo da ustvariti, ni pa Bog. Pri ostalih sedmih stvaritvah Stvarnik vidi, da so bile dobre-slabe; pri človeku pa se zave, da je ustvaril svoje najboljše delo: in to je bila zelo dobro-lepa stvaritev (1 Mz 1,31).

¹ J. Roth, *Kapucinska kripti*.

Sedaj lahko beremo nadaljevanje zgodbe in si predstavljamo dve tabli. Prva je v treh registrih, ki označujejo temeljno triado človeških odnosov:

- **odnos človek - Bog:** zdi se nam, da vidimo nepozaben prizor Adamove stvaritve, ki jo je upodobil Michelangelo v Sikstinski kapeli. Tu pa med Stvarnikom in človekom ne poteka linija dveh prstov, ki se srečata, temveč nit diha (nishmat), ki ga prevajamo “življenjski dih” (1 Mz 2,7), ki pa je drugačen od življenjskega diha (ruah), ki ga imajo tudi živali. Ta izraz je le za Boga in ljudi: “neshamah človeka je Gospodova svetilka, ki preiskuje sleherni del telesa” (Prg 20,27). Gre torej za sposobnost prodtja v skrivnosti vesti in celo podzavesti: je moč introspekcije in nagonskega spoznavanja, je vrnitev vase preko samozavedanja.
- **odnos človek - vesolje:** človek ne gleda le proti nebu, temveč ga privlači tudi zemlja: je “prah zemlje”, ni zaman ime *adam*, v hebrejščini *edom*, oker barva, kot glina, ki jo obdela lončar. Njegov pogled navzdol prikazuje odnos z drugimi stvarnimi bitji, živimi ali neživimi. To obdelovanje in varovanje vrta (1 Mz 2,15) in hranjenje s sadovi dreves (1 Mz 2,16) je znamenje človekovega dela. Dajanje imena živalim je znamenje poznavanja in vladanja.
- **odnos človek - človek:** človek gleda pred seboj, iščoč pomoč *kenegda* (1 Mz 2,18.20): to pomeni, bolj kot nekaj podobnega, neko resničnost, ki bo enakovredna, ki bo pred njim. Vidi se vez z bližnjim, z drugim človeškim bitjem, v katerem gleda odsev svojih oči, v katerega zliva svojo bol in svoje veselje. Zveza je prikazana z združitvijo z žensko. Enakost predstavljata dva simbola: rebro, ki preko vseh napisanih in izrečenih banalnosti glede tega, predstavlja meseno in bivanjsko solidarnost med moškim in žensko (“kost mojih kosti, meso mojega mesa”). Drugi simbol je jezikovni: igramo se z besedama *ish*, človek, moški in *isshah*, ženska. To sta besedi, ki označujeta moški in ženski spol istega izraza in ustvarjata sugestijo dovršenosti v združenju samega bitja, različnost človeške resničnosti.

Obstaja vez, ki drži skupaj ti dve tabli, ki si ju predstavljamo: **drevo življenja**. Drevo v Svetem pismu nas po tradiciji poveže z Božjo in človeško modrostjo. To mesto na sredini edenskega vrta je drevo morale v vsej svoji polnosti, pokazana človeku, ki je kršil Božjo zapoved in izbral sebe za sodnika morale, ter zavrgel Božji načrt.

Tu je torej druga tabla, razbrazdana in potemnjena zaradi človekovega greha, ko hoče biti Bog, in ovrže tri odnose: moški - ženska (1 Mz 3,16); človek - vesolje (1 Mz 3,17-19); človek - Bog (1 Mz 3,23-24).

Človeka se najdeta naga (1 Mz 2,25): pred grehom, ko sta bila še v miru z Bogom in med seboj, sta moški in ženska sprejemala njuno omejenost,

sprejemala spolnost kot sestavino soodvisnosti in ne vsemogočnosti. Po grehu se rodi sram ob lastni nagoti, oziroma nesposobnost sprejemanja sebe kot bitja. Greh uničuje harmonijo s samim seboj in ustvarja sramovanje sebe.

“Vprašanje Boga Adamu “Kje si?” je provokativno vprašanje, namenjeno vsakemu človeku, in čaka na odgovor, da bi zadelo srce in predvsem zato, da bi se človek pustil zadeti od njega. Adam se skriva, da bi ušel odgovornostim lastnega življenja. A to neprestano skrivanje človeka pred Božjim pogledom spušča človeka vedno globlje v dvoličnost. Človek ne more zbežati pred Božjimi očmi, a ko se pred njim skriva, se skriva pred samim seboj. Ko bo vprašanje prišlo do človeka, bo njegovo srce trepetalo. Mučilo bo človeka, uničilo vse njegove zamisli o skrivališčih in v njem porodilo željo po umiku z napačne poti. Vendar samo takrat, ko se človek sooči z glasom, spozna, da je v pasti, takrat začne pot človeka. Adam se sooči z glasom in prizna: “Skril sem se”. Vrnitev sebi je v življenju človeka vedno znova začetek človekovega potovanja”.²

Prepričljiva je končna opomba v pripovedi o Adamu in Evi: “Gospod Bog je naredil človeku in njegovi ženi suknji iz kože in ju oblekel” (1 Mz 3,21). Kot družinski oče skrbi in pokrije z obleko svoja otroka. On je tisti, ki da svojemu bitju zunanjo dostojanstvo, ki skriva tisto omejenost, ki je človek ne zna več sprejemati, celo sramuje se je. “Tisti strah, ki ga je človek čutil pred Bogom na začetku, lahko zdaj pusti pot zaupanju” (W. Vogels).

***Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lepo je, in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji odseva.***

² Prim. M. Buber, *Človekova pot*, Magnano, 1990.

Konkretno:

Veliko je stvari, ki jih v življenju spregledamo. Zato se v prihodnjem času trudi, da bi zaznal - videl stvari, ljudi okoli sebe. Šele, ko se vsega, kar nas obdaja zavedamo, lahko postanemo hvaležni.

Opazuj stvari v svoji sobi – spominke, darila...

Pojdi v naravo in opazuj bogastvo življenja.

Poskušaj sestaviti seznam z ljudmi, ki jih poznaš.

Za vse skupaj sestavi svojo hvalnico.

Svetopisemski citati

1 Mz 1,1-25; Ps 8; 1 Mz 1,26-31; Ps 33; Sir 43,1-10; 1 Mz 2,1-4; 1 Mz 2,4b-9, 1 Mz 2,15-25; Prg 8,22-36; 1 Mz 3,1-24; Ps 90; Rim 5,12-21; Apd 17, 22-28

Franciškov izkustvo

HVALJEN BODI, MOJ GOSPOD

Cilj: Mlad človek prehodi izkušnjo bitja, ki jo je živel Frančišek Asiški: Bog je ustvaril vse za ljubezen. Ta izkušnja podpira mladega človeka pri dozorevanju njegovega občutka stvarjenja kot vračanja: vsak je poklican, da občuduje, spoštuje in uporablja ustvarjeno.

ZA ANIMATORJA: Frančiškovi viri 263

Med mnogimi Frančiškovi molitvami je ta najbrž najbolj znana s kulturnega vidika. V sebi skriva celotno idejo "Stvarstva", zelo poudarjeno v mislih in življenju Svetnika iz Assisija. Frančišek ima veliko podob o Kritusu, ta molitev pa je ikona srečanja samega Frančiška z Bogom preko stvaritev; pred njim se odpira podoba Boga Stvarnika.

Ta molitev je najbolj brana, najbolj objavljena, največkrat zapeta, največkrat upodobljena; mogoče pa tudi najbolj zbanalizirana, popredmetena, vzeta za navadno prozo, poetični elan, čustveni moto.

Nekaj pa je gotovega: ta Frančiškov tekst še danes vabi, vpleta, izziva: kot da bi v bralcu zbuja ustvarjalnost, da v njem poglobi to hvalnico stvarstvu v času.

Animator lahko spremlja mladega človeka v odkrivanju, da je Bog ustvaril vse dobro in ga podaril človeku. To mora v nas zbuditi razmislek o našem načinu dejavnosti v svetu, da zapustimo misel o vladanju in vzljubimo misel o skupnosti z ustvarjenim.

Zanimanje mladega človeka za približanje "Hvalnici stvarstva", sledeč stopinjam Svetega Frančiška, lahko zbuja ljubezen do našega doma, naše zemlje, ki je ves svet. To je naše povračilo ob Božjih darovih stvarstva.

Frančišek se harmonično vključi v hvalnico Bogu za stvaritve, a ne v trenutkih posebne sreče, v kakšnem lepem pomladnem jutru, temveč, kot pričajo Frančiškovi viri, ta pesem kipi iz boleznih in trpljenja svetnika.

V rokopisu 338, pred tekstom stoji uvod: "Tu se začenja pesem hvalnice stvarstva, ki jo je spisal blaženi Frančišek, v čast in slavo Bogu, ko je bil bolan pri Svetem Damjanu".

Biograf Tomaž Čelanski (FV 459,802) pripoveduje o Frančiškovi neznosni bolezni, ki ga je silila, da je lažal v kolibi pri Svetem Damjanu, Legenda iz Perugie (FV 1590-91) pa tudi razlaga to stanje telesne muke iz katerega se je rodila hvalnica.

Zdi se čudno, a je tako. In v trpljenju Frančišek odkrije omejenost svojega bitja, zastojnost daru življenja, potrebo po vračanju vsega Gospodu. Ja, tistemu Gospodu, ki mu je znova, v velikih stiskah razodel moč svojega

usmiljenja, svoje ljubezni, obnovil sveto zavezo, Božje obljube, zavezo s svojim ljubljanim.

Hvalnica Bratu Soncu v tej bolezni ni prav nič očitna stvar; ko smo bolni, skrbimo samo zase, čudimo se naravi, se ji začnemo odtujevati. Postvaljamo si velike “zakaje” o življenju in bivanju, dvomimo o ljubezni in zvestobi Boga. Za Frančiška pa ni bilo tako, saj je skoraj slep, ko je na svetlobi še bolj trpel, hvalil Boga za moč svetlobe “brata sonca”; čeprav ni mogel več jesti, se je zahvaljeval materi zemlji za sadeže... Primerov pa je še več.

Hvalnica stvarstva tedaj postane zamenjava za prejeto in podarjeno ljubezen.

To pa še ni dovolj. Frančišek je hvalil Boga tako v bolezni kot v zdravju in je druge spodbujal, naj delajo tako.

Vrstni red stvari v hvalnici je “crescendo” proti živemu človeku, ki je Božja slava! Frančišek preide iz makro v mikrokozmos, od neba in zemlje k človeku. Nebo predstavljajo sonce, luna, zvezde, svet pa štirje elementi, ki ga sestavljajo: zrak, voda, ogenj, zemlja.

Pri človeku pa ne opeva moči, vladanja, gospostva... ampak tisto, kar resnično dela človeka: sposobnost prenašanja, trpljenja, obvladanja sebe, ustvarjanja miru okoli sebe, vse oblike “vračila”, prejete vrline za katere se moramo zahvaljevati Bogu.

Frančišek ima vedno pred seboj dva pola med katerima se giblje človekova svoboda znotraj stvarstva: živeti po nasvetih govora na Gori (Blagor) ali zavrnitev in greh (težave).

Frančišek je podoba človeka iz hvalnice, človeka popolnoma združenega s seboj, Bogom in svetom. Spojitev z vsemi elementi narave se kaže najbolj v uporabljanju besed “brat” in “sestra”. Vsaka stvaritev v Frančiškovi hvalnici dobi bratov obraz. On se nežno in prijazno združi z vsem, kar je bilo ustvarjeno od Boga in je zato dobro!

Hvalnica, torej skriva globok in doživet odnos s Kristusom, ki se je v Frančišku že naredil vidnega po daru stigem. Veličini Najvišjega Boga odgovarja pri človeškem bitju **ponižnost**, Njegovi Vsemogočnosti **služenje**, predanost, Božji dobroti pa odmeva **zahvaljevanje** človeka.

Stvaritev je prvi motiv zahvale v Frančiškovi molitvi. Od 1. Mojzesove knjige je Frančišek zadržal tri pomembne ideje: Bog je ustvaril človeka po svoji podobi / in ga je postavil v zemeljski raj /, a človek je grešil.

Za Frančiška je Bog iz ljubezni ustvaril vse stvari “duhovne in telesne”. Zato Bog Stvarnik prevzame očetovski obraz: Bog je Oče vseh bitij. Kar je posebnega in originalnega pri Frančišku je to, da ta trditev ni zanj nič teoretičnega, ampak je globoko zakoreninjena v njegovem prepričanju in se

spontano izraža v njegovem vedenju. Na najbolj naraven način, kot smo že prej omenili on kliče bitja “moji bratje” in “moje sestre”; to pomeni, če povzamemo najgloblji pomen, da je zanj Bog Stvarnik predvsem Oče. V svojih Opominih Frančišek zapiše, da je dolžnost hvaljenja Boga zadeva vseh bitij in da ta, glede na svojo naravo, to bolje opravljajo kot človek!

V Frančiškovih videnjih stvarstvo ni bilo dano enkrat za vse čase, ni neka dovršena dejavnost po kateri Bog nima več dela med svojimi bitji. Bog nam je dal življenje in nam ga daje vedno. Obstaja neke vrste “vsakodnevno stvarjenje”, ki neprekinjeno deluje, kljub človekovi nehvaležnosti. Gospodova dobrota je človeku potrebna vsak dan, kljub zavračanju. Predlog stvarjenjske ljubezni vedno čaka na pozitiven odgovor in vračilo.

Vsak dogodek je priprava na večno življenje, zadnji konec naše zgodbe, in zasluži naše priznanje Bogu Stvarniku. Tudi najmanjši dogodki našega vsakdana ne pobegnejo Njegovemu načrtu ljubezni, ki vodi vse ljudi k večnemu življenju.

Iz tega sledi, da ne moremo izpolnjevati Božje volje ne da bi ljubili ljudi in druga živa bitja v njihovem intimnem in temeljnem gibanju, ki je njihova svoboda. Vsak dogodek je podarjena milost v meri, ki jo je obljubil Gospod. Osnovna drža človeka bo tako ubogljivost, se pravi dobrohotno sprejemanje ljudi, bitij, dogodkov, kakor jih pošilja gospod, kajti vsako živo bitje lahko deluje le v mejah svobode dane od Boga.

Za Frančiška je stvarstvo krasota, začetek nake svete zgodbe, našega rešenja, ob katerem se Bog Stvarnik neprenehno razodeva človeku, da bi ga povedel v svoje kraljestvo v neizmerni sreči.

Frančišek razume, da ta vključitev v načrt večnega življenja pomeni pripadati Njemu in zato se čuti dolžnika. Zato mora biti vse povrnjeno, vredno odgovora, kajti vse prihaja od Njega in se k njemu vrne. Kot dolžnik lastnemu življenju se Frančišek čuti reven, zaveda se, da ne živi več sam, da se ne prebija skozi zgodovino z lastnimi rokami; vse je prejel od Boga, vse kar ima, niti njegovo telo ni njegovo. Od tu izhaja skoraj popolna nemoč človeka, da ne bi slavil in častil tistega, ki zmore vse in daruje z ljubeznijo.

FRANČIŠKOVA IZKUŠNJA še vedno živi v načinu življenja mladega človeka, ki sledi sv. Frančišku

Kakor Oče v vsakem človeku vidi poteze svojega Sina, prvorojenca množice bratov, tako mladi sprejemajo vse ljudi ponižno, prijazno kot Gospodov dar in Kristusovo podobo. Občutek bratstva jih bo osrečeval ob enačenju z ljudmi, posebej najmanjšimi, za katere se bodo trudili ustvarjati življenjske pogoje vredne bitij, ki jih je odrešil Kristus. (*Iz Il nostro volto, čl. 6/i*)

Mladi ljudje naj spoštujejo druga bitja, živa in neživa, ki “nosijo pečat Najvišjega” in naj se trudijo preiti od izkoriščevalske skušnjave k frančiškovskemu pojmovanju vesoljnega bratstva. (*Iz Il nostro volto, čl. 6/g*)

*Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji,
in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem.*

Konkretno:

*Mogoče se nisi še nikoli zavedel, da lahko svet spreminjaš s svojim blagoslavljanjem. (blagoslavlajti pomeni tudi dobro govoriti o nekom)
Jezus pravi, naj blagoslavljam tiste, ki nas preganjajo.
Zato blagoslavljalj ljudi okoli sebe. Pomni, da tisti, ki so bolj težki potrebujejo več blagoslavljanja in ne obratno.*

Svetopisemski citati

Mt 5,1-12; Lk 6, 20-26; Mr 10,17-31; Iz 61,1-3; Mt 11,25-30; Am 8,11-12; Jak 2,5-13; Ps 24; Prg 12,17-28; 1Pt 3,8-17; Flp 1,27-30; Sir 2,7-11

MLADI, ČUVAJTE IN OBDELUJTE VRT

Cilj: Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku, se sooči s poslanico, ki jo Papež naslavlja mladim: obdelovati in čuvati stvarstvo in mu ne vladati.

Za animatorja

V zgodbi drugega poglavja prve Mojzesove knjige, človek ni postavljen na svet za gledalca in svet ni ustvarjen kot nekaj dovršenega. Pred stvarjenjem človeka je zemlja nedejavna in nerodovitna. Bog postavi človeka "v vrt" z nalogo da ga obdeluje in čuva. "Obdelovati" in "čuvati" sta izraza, ki jasno kažeta, da vladanje človeka svetu ni izkoriščevalno, despotsko vladanje. Kmet zemlje samo ne obdeluje, ampak jo tudi čuva, varuje. Tako tudi človek v svetu.

Moški in ženska sta v središču vesolja, sta del stvarstva, dve bitji. Ukaz da vladata zemlji (1,28) je za zaščito zemlje in tistega kar vsebuje, ne za izkoriščanje in izrabo po mili volji. Kristjani se niso dovolj zavedali, da so pogosto interpretirali, ali, kar je še slabše, dejansko živeli ta biblični podatek z neomejenim vladanjem človeka svetu.

V nauku Cerkve, predvsem v tistemu papeža Janeza Pavla II. je jasno določeno, da "vladanje" moškega in ženske nad stvarstvom pomeni služenje in odgovornost pred vsemogočnim vladarstvom Boga. Je to, kar papež Janez Pavel II. imenuje "ekološka poklicanost" (prim. Angelus, 25. avgust 2002) in ki spodbuja mlade ob klicu, da bi bili sodelavci Božjega stvarstva.

Cerkveni nauk in odgovornost do stvarstva

Mladim upom Cerkve in družbe papež jasno razlaga, da prednost človeka nad stvarmi ne pomeni moči izrabe in izkoriščanja. Bolj kot lastnik, je on administrator in mora izstaviti račun. Žal zaradi želje po imetju in uživanju, bolj kot po bivanju in rasti, prekomerno izrablja zemeljske vire in svoje lastno življenje.

Uničevalska miselnost je stara kot človeštvo, vendar, je bila v preteklosti škoda glede na prebivalstvo in razvoj tehnologije omejena. Moderna industrijska družba, ki nosi zasluge za dobrobit velikemu delu prebivalstva, vsebuje neko nevarno agresivnost.

Ob nekontroliranem izkoriščanju tvegamo izrabo naravnih virov, ki jih ne moremo obnoviti. Onesnaženje okolja se širi in grozijo katastrofe. Genetski posegi odpirajo vrata pomembnim odkritjem, a tudi možnim biološkim katastrofam. Sistem, ki družbi živa bitja je zelo kompleksen in krhek.

Mogoče imamo občutek, da se ta odgovornost do stvarstva (okolje-varstvo) dokaj pozno poraja v nauku Cerkve.

V resnici pa, če dobro pogledamo nauk, lahko rečemo, da je Cerkev zelo zgodaj prepoznala "sledi časa". Prvi posegi Papeža Pavla VI. segajo v leto 1971 (apostolsko pismo Octogesima adveniensi in Škofovska sinoda o pravičnosti sveta), torej leto pred slavnim poročilom Kluba iz Rima o mejah rasti, ki je prvič postavilo svet pred dejstvo, da se ne more nadaljevati, misleč da so bogastva naše zemlje brezmejna.

Pomembna vloga ekumenskega gibanja

Seveda ima pri rasti zavedanja o ohranjanju stvarstva v zadnjih desetletjih pomembno vlogo tudi ekumensko gibanje o katerem hočemo poudariti nekaj najpomembnejših točk.

Predvsem pa ne smemo pozabiti, da je nova ekološka rahločutnost bila sad truda in premišljevanja nekaterih protestantov, medtem ko so pravoslavne dežele, ki se jih industrializacija ni tako dotaknila, ohranile nespremenjen častilen odnos in navdušenost nad celotnim stvarstvom.

Predlog za odločilnejši ekumenski trud se je porodil na Vrhovnem zboru ekumenskega sveta Cerkve v Vancouvru leta 1983, kjer so sprejeli sklep, ki je posamezne Cerkve vabil na pot koncilskega procesa in truda za pravičnost, mir in varstvo narave. Tej nalogi, vsaj v Evropi, se je pridružila tudi katoliška Cerkev. Tako je pripravam sledil maja 1989 Prvi ekumenski zbor v Baslu, na temo "Mir v pravičnosti", ki pa je na izviren način analiziral in obravnaval odgovornost do stvarstva. Temu zboru je leta 1990 sledil Svetovni zbor kristjanov v Seulu na temo "Pravičnost, mir in neomadeževanost stvarstva", leta 1997, po tragični izkušnji v bivši Jugoslaviji pa Drugi ekumenski Evropski zbor v Grazu, na temo "Sprava, Božji dar in vir novega življenja", ki je v peti od podtem obravnaval odstavek "Nov način ekološkega ozaveščanja, sedaj in med generacijami prihodnosti", in za evropske krščanske Cerkve potrdil točna navodila za delo.

Zadnji sad te goreče ekumenske dejavnosti je apel za rešenje sveta pred ekološko katastrofo, ki ga je 10. junija 2002 v Benetkah podpisal Papež Janez Pavel II., s patriarhom iz Kostantinopolija, Jernejem I. (glej www.vatican.va)

Zveza za stvarstvo

Za rešenje sveta pred ekološkim zlomom "ni prepozno". In dovolj bi bila le ena generacija dobrovoljnih ljudi, da bi "vodili zemljo proti prihodnosti vredni naših otrok". "Delajmo tako, da bo ta generacija ta, sedanja".

To je apel, ki sta ga v skupni izjavi podpisala Papež in Patriarh preko videokonference.

Dokument je sestavljen iz štirih delov, v katerih je izpostavljeno zaupanje v sposobnosti prekinitve "vsakdanjega trpljenja velikega števila ljudi", ki so jih prizadeli "nasilje, revščina, nerazvitost". A pod pogojem, da človek najprej spreobrne svoje srce, si vanj položi pravo okoljevarstveno etiko, ki vsebuje šest glavnih točk:

1. Vedno misliti na prihodnje rodove
2. Zavedati se zakonov narave
3. Konstruktivno uporabljati znanost in tehniko
4. Biti odprti za solidarnost
5. Prepoznavati različnost dogodkov in odgovornosti
6. Promovirati mirovne pogovore, za reševanje nasprotij med tistimi, ki podpirajo različne nazore pri okoljevarstvenih temah

Dejavnosti cerkve ob odgovornosti za Stvarstvo

Najbolj dovršen papeški dokument je "Sporočilo ob svetovnem dnevu miru 1990", "Mir z Bogom - mir z vsem stvarstvom", v katerem papež ekološko krizo poimenuje etični problem, ki vključuje odgovornost vseh, tako da se potrebne rešitve iščejo v novi solidarnosti.

(www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/messages/peace/index_it).

Ne mine pa niti mesec, da Papež ne bi omenil teme stvarstvo, tako v govorih Papeški Akademiji ali pa diplomaciji, kot v govorih med svojimi pastoralnimi potovanji ali na splošnih sredinih avdijencah (ena od pomembnejših je bila 17. januarja 2001, ko je papež rekel, da je potrebno "zbujati in podpirati "ekološko spreobrnjenje", ki je v teh zadnjih desetletjih napravilo človeštvo bolj občutljivo glede na katastrofo, kateri naproti gremo") ali v uvodih pri nedeljskih Angelus (pomemben je tisti 25. avgusta, ko je papež rekel: "...ljudje smo od Boga postavljeni za upravljalce zemlje, za čuvanje in obdelovanje le-te. Od tu izhaja tisto, kar bi lahko imenovali "ekološka poklicanost", ki je v našem času vedno bolj nujna").

V papeških dokumentih Janeza Pavla II. lahko zasledimo dve smernici za razmislek o okolju. **Prva je biblijsko-teološka**, saj odseva trditve iz Svetega pisma, predvsem iz 1. Mojzesove knjige in interpretira vladanje svetu, ki ga je Bog zaupal človeku kot nalogo odgovornosti pri čuvanju, obdelovanju zemlje, z nenehno mislijo na posledice greha in na trud ob spravi ob Kristusovi smrti in vstajenju. Papež v svojih spisih pogloblja odnos vsega stvarstva z Božjo skrivnostjo in predstavlja tudi duhovnost stvarnosti, poudarjajoč, da je človek poklican, da se vključi v češčenje in hvalo stvarstva svojega Stvarnika. Pogosto daje ob tem za zgled svetega Frančiška asiškega.

Druga smernica je etična, s ponavljajočo se trditvijo, da je ekološka kriza moralni problem. Obstaja vez med človekovim delovanjem in celovitostjo stvarstva, med Božjim mirom in mirom na zemlji. Moderni človek mora znova najti samega sebe, odkriti sebe v zaporedju ustvarjenega, in v znanstvenih in tehnoloških napredkih videti tudi posledice v celem svetu, v

tem današnjem in v svetu prihodnjih generacij; zavedati se mora vesoljnega pomena zemeljskih dobrin; spoštovati mora dar življenja, ki je izkoriščeno v raznih bioloških raziskavah, še bolj pa v vojnah. Potrebna je mednarodna solidarnost kot tudi vzgoja za ekološko ozaveščenost. Od tu poziv k ekološki spreobrnitvi.

Odnos med okoljsko tematiko in pozornost do pravičnosti in miru

Kot je bilo že povedano, je spoštovanje stvarstva, oz. okolja temelj miru, ki je sad pravičnosti. Zato je prvobitno, da so te teme zaupane najprej sedežu Sveta za mir in pravičnost, ki med organi Svetega Sedeža še najbolj sledi tej problematiki, preko različnih mednarodnih organizmov izobrazuje svoje predstavnike in pripravlja tudi sporočila za letna svetovna srečanja ob dnevu miru.

V apostolskem pismu leta 1999, po Ameriški škofovski sinodi, pod št. 56 Sveti Oče pravi tako: "Ob luči družbenega nauka Cerkve se jasno ocenjuje tudi teže "družbenih grehov, ki vpijejo k nebu", ker množijo nasilje, rušijo mir in harmonijo med skupnostmi istega naroda, med narodi in med različnimi področji kontinenta. Med temi naj pomislimo na: trgovanje z drogami, korupcijo, strah pred nasiljem, oboroževanje, rasno diskriminacijo, neenakost med družbenimi sloji, uničevanje narave".

Prav pred problemom tolikokrat omenjene globalizacije, ki jo označuje predvsem gospodarski liberalizem, papež vabi h globalizaciji solidarnosti za edino človeško družino. Ob srečanju G8 v Genovi je pozval ligurske škofe in izrazil nujnost "prebuditi v vseh, začevši pri odgovornih za javno dobro, novo moralnost pred takimi in včasih brezizhodnimi ekonomsko-finančnimi, zdravstvenimi, socialnimi, kulturalnimi, okoljevarstvenimi in političnimi problemi".

Tako lahko bratstvo Frama v življenju in verskem premišljevanju povzame okoljevarstvene težnje in se je sposobna spopasti z izzivi, ki so pred nami.

Lahko bi začeli s trojno vlogo vsakega bratstva Frame: **poklicani smo k pričevanju za vero, jo slaviti in utelesiti v služenju ljudem in družbi.**

Pri oznanjevanju je skozi liturgično leto med pridigami treba bolj poudariti temo stvarjenja, pokazati na vez med ustvarjenim in odrešenjem in sodelovati tudi s panteističnimi ali sinkretističnimi načeli, ki se vedno bolj razširjajo v družbi. Take teme bodo morale vstopiti tudi v vzgojo mladih, ki sledijo sv. Frančišku.

Ko govorimo o liturgiji, pa je tema stvarjenja prisotna v evharističnem slavlju, ob različnih praznikih (sveti trije kralji, velika noč, Rešnje Telo, ...), pri blagoslovih in ljudskih praznovanjih. Treba se je samo bolj zavedati teh dimenzij in jih odkrivati.

Ob služenju se odpira široko področje preko pričevanj o načinu življenja, preko pregleda lastnih struktur (cerkev, samostanov, šol, kmetijskih poslopij), porabe energije, problemov z odpadki, itd. Seveda mora vsaka skupnost Frame zaživeti v sozvočju z vsemi močmi civilne družbe, ki se trudi na političnem in socialnem nivoju za pravičnejšo, bolj solidarno in bolj ekološko družbo. Kot kristjani bi v te procese lahko vključili tudi naš prispevek vere in duhovnosti, in tako podarili upanje vedno bolj skeptičnemu in predanemu svetu.

Konkretno:

Pozanimaj se, kje bi ti lahko sodeloval v boju za ohranitev stvarstva. Kaj že deluje pri nas? Kako bi se lahko povezali z mednarodnimi organizacijami (npr. Franciscans International...)

Svetopisemski citati

1 Mz 1,26-28; Mdr 2,21-24; Sir 17,1-10; Mr 10,1-12; 1Mz 8,13-19;
Rim 8,18-30; Kol 1,15-20; 5 Mz 6, 20-25; Iz 32, 15-20; Rim 4,13-25;
2 Tes 3,16-18; Jak 3,13-18

Moje življenje

SMO PRIJATELJI STVARSTVA?

CILJ: Mlad človek se sprašuje o svojem odnosu do stvarstva. Je ta odnos sestavljen iz spoštovanja, odgovornosti in nege? Tako odkrije dolg ljubezni, ki ga ima do sveta.

Za animatorja

Za mladega človeka, ki sledi sv. Frančišku svet ni negostoljuben in vklepajoč, temveč je "dom za vse ljudi".

Za mladega svet ni resničnost, ki bi si jo lahko podjarmili, jo izkoristili in uničili, temveč je "vrt, ki ga moramo čuvati".

Zanj ekologija ni človeška znanost, sestavljena iz pravil, podatkov in načrtov, temveč je konkreten način, da bi postal prijatelj stvarstva.

Seveda je zaradi tragičnih dogodkov in zahvaljujoč se večjemu zavedanju, danes tema o varstvu okolja zelo aktualna in veliko je mnenj in iskanj rešitev na mednarodnem nivoju. Kaj pa v vsakdanjem življenju? Kakšno vlogo imamo kot mladi in kot mladi sinovi svetega Frančiška? V tej enoti hočemo mlade voditi v sklop razmišljanj o njihovem odnosu do stvarstva, do narave, do ekologije in do alternativ, s katerimi se vključujemo v logiko čuvanja in obdelovanja okolja ob konkretnih modrih, vsakodnevnih izbirah ekologije.

Plaz v Posočju - Log pod Mangartom

V sredo, 15. 11. 2000, se je v času med 12:30 in 12:45 nad dolino Mangartskega potoka sprožil plaz v kvartarnem morenskem materialu, ki je odnesel 150 m ceste Strmec-Predel in dosegel strugo potoka Predelica, kjer se je nato ustavil. Nad območjem plazenja prvega plazu se je čez čas sprožil drugi, večji plaz, ki je sprva dosegel le dno doline Mangartskega potoka. Nakopičena gmota iz glacialnega morenskega drobirja, jezerskih sedimentov, fluvioglacialnega materiala, skrilavcev, peščenjakov, tufov in laporja se je zaradi obilnih padavin, dotoka Mangartskega potoka in drugih manjših pritokov prepojila z vodo. Kritično točko zasičenosti z vodo je gmota dosegla v noči s četrтка na petek in opolnoči se je sprožil blatno-gruščnati tok, ki je že čez nekaj minut dosegel vas Log pod Mangartom. Odnesele je most čez Predelico, zasul, odnesel ali prestavil nekaj stanovanjskih hiš, zahteval pa je tudi smrtne žrtve.

Poplave med 4. in 6. novembrom 1998

Vremenski položaj z močnim jugozahodnim vetrom in padcem zračnega pritiska je 4. novembra 1998, ob razmeroma visoki astronomski plimi, povzročil precejšen dvig morske gladine ob slovenski obali.

V jutranjih urah 4. novembra, med 9. in 10. uro je ob visoki plimi 327 cm (27 cm nad obalno črto) morje poplavelo nižje ležeče dele obale v Piranu, predvsem Tartinijev trg in predel pred pristaniško kapitanijo v Kopru. Tako visoka gladina morja se ob podobnih vremenskih pogojih pojavlja ob slovenski obali povprečno vsaki dve leti. Vipava je ob kraških izvirih v naselju Vipava poplavela predel Tabor in nekatere industrijske obrate. Visokovodni val Vipave in razlivanja so se preko dneva in noči širila iz zgornje Vipavske doline v srednji del, okolico Dornberka, v jutranjih urah 5. novembra pa v spodnji del, v okolico Mirna.

Neurje povzročilo precej škode tudi v gozdovih

Neurje, ki je v noči 18. avgusta 2003 divjalo v občini Žetale, je precej škode povzročilo tudi v državnih gozdovih v spodnjem delu Maclja. Po prvih ocenah je polomljenih in izruvanih za 50 kubičnih metrov dreves iglavcev in 300 kubičnih metrov dreves listavcev. V zasebnih gozdovih je nastala škoda na drevju iglavcev, predvsem v drogovnjakih smreke, kjer je veter ruval in lomil drevesa. Ocenjujejo, da je teh dreves za 400 kubičnih metrov. Zaradi letošnje dolgotrajne suše in visokih temperatur pa se je v nižini zelo povečalo s podlubniki napadeno število smrek in smrekovih sestojev.

Ti dogodki, žal danes niso izolirani in vedno večkrat se pojavljajo v časopisju, ob tem pa nas opominjajo, kako je zelo zelo aktualen govor o našem odnosu s stvarstvom, ali bolje o življenju stvarstva v katerem smo potopljeni. Kot sin v Očetovi hiši.

Bog je vse stvari naredil dobro. To beremo od začetkov svetega pisma, takoj ko odpremo 1. Mojzesovo knjigo: "Bog je človeka postavil v vrt!". Vrt je veselje, stvarstvo, v katerega smo postavljeni.

Ta enota hoče pomagati mladim, da bi odkrili prav lepoto tega vrta. A tudi našo odgovornost do te lepote. Ni dovolj, da uživamo barve in sadeže. Ne smemo je zavreči. Še več, z našim delom vrt lahko še polepšamo.

Izraz *ekologija*, ki ga je leta 1866 uvedel nemški biolog Ernst Haeckel, izhaja iz grščine in pomeni "znanost o hiši", o tisti hiši, ki je svet. Ob izrazu *ekologija* radi slišimo izraz **mir s stvarstvom** za tisti del sveta, ki polaga mir kot temelj vsakega odnosa med bitji, tako med Bogom in človekom, kot med ljudmi in kot vedno, med človekom in drugimi živimi in neživimi bitji in med temi bitji.

Zavedanje do okolja razvijajo ljudje za ljudi. To zavedanje mora govoriti o pravilnem bivanju človeka v tej hiši, kamor ga je Bog postavil in ki je svet.

Svet in narava, ki nas obdajata, sta del našega človeškega poimenovanja in našega življenjskega načrta: jaz in svet sestavljamo svet dejanj, svet soodvisnosti in medsebojnega razumevanja.

“Svetnost” je sestavljajoči element človeškega obstoja; in zaznavanje je popkovina med mojim jazom in mojim svetom. Biti v svetu pomeni obvezno napraviti nekaj s tistim, kar je v njem. Samo veliko vesoljno bratstvo med ljudmi, živalmi, rastlinami in stvarmi lahko pomaga vsakemu človeku, da se ne čuti odrinjenega iz stvarstva. Stvar okolja pa ni le stvar problomev onesnaževanja in izrabe naravnih virov, temveč direktno ali indirektno vključuje tudi druge razsežnosti življenja in razvoja družbe. Še posebej pomembno je, kako iskanje rešitev ob problematiki okolja zahteva celosten pristop, ki se sooča s temami spoštovanja človekovih pravic, gospodarskega napredka, revščino in varstvom okolja.

Ekološka kriza

Prvi razmislek hoče označiti, kako je človek že od začetka svojega obstoja vedno spreminjal okolje. Pomislimo na prehode od nabiralca do lovca, od lovca do poljedelca, od poljedelstva do industrije, ki predstavljajo razvojne točke, temeljne pri spreminjanju družbe in pri izboljševanju kakovosti življenja. Od nekdanjih so glavni skoki družbenega razvoja v razvoju človeške družbe zaznamovani s spremembo/izboljšanjem izrabe okolja in njegovih virov. Neenakomernost v preteklosti predstavlja hiter znanstveno-tehnološki in gospodarsko-industrijski napredek v zadnjih 50-60ih letih, katerega vzpon je presegel sposobnost prilagajanja ekoloških dejavnikov planeta.

Prvič v naših družbi smo se znašli v krizi, ki ne obsega zgolj nekega območja, temveč ves planet. Ekološka kriza je v svoji dramatičnosti dokazala, da je zemlja dokončen sistem in da je razvoj življenja, tako družbenih sistemov kot ekoloških možen samo znotraj vezi naravnega okolja. Pomislimo samo na procese izsekavanja gozov in izkrčevanja puščave, na izginjanje bioloških raznolikosti, na onesnaževanje zraka in na posledične klimatske spremembe, na uničevanje ozonskega plašča, onesnaževanje oceanov, na zmanjševanje naravnih rezerv pitne vode. V nevarnosti je biološko ravnovesje zemeljskega ekosistema, ki ga sestavlja nenehno medsebojno delovanje atmosfere, oceanov, rastlin, živali, molekul, mikroorganizmov, elektronov, energije in snovi, ki so obstojne v oblikah, ugodnih življenju.

To so dejanski alarmi, ki označujejo, kako današnji načini razvoja človeške družbe ogrožajo celovitost stvarstva in izpostavljajo nevarnostim življenja na zemlji.

Razvoj, ki ga je vredno podpreti

Kaj storiti v takem stanju stvarstva? Trenutno iskanje novih načinov ukvarjanja s temo okolja poteka ob razmišljanju o **razvoju, ki ga je vredno podpreti**. Ta predstavlja močno kritiko današnjemu modelu razvoja,

katerega meje so v nesposobnosti poenotenja družbenih in okoljevarstvenih stroškov v procesu gospodarske rasti, ob omejenem političnem horizontu, ki ne računa na bodoče rodove, ob prevelikem pomenu materialnih in individualističnih dobrin glede na skupnosti in skupne dobrine, od nagibanju k združevanju moči in bogastva v rokah nekaterih.

Predstavljamo nekaj inovacij, ki lahko današnjo družbo kratko ali dolgoročno vodijo, proti spremembam modelov glavnega razvoja - od močnega vpliva okolja - v takega, ki ga je vredno podpreti.

Pravičnost: prostor

Prvi del se nanaša na problem pravičnosti med ljudstvi in prebivalci severa in juga sveta: neenaka razporejenost in izkoriščanje naravnih bogastev je eden od glavnih vzrokov gospodarskega, družbenega in političnega ne-ravnovesja, ki zaznamuje gospodarsko/trgovske in politično/kulturne odnose med tema dvema poloma sveta. Po ocenah, 20% bogatejšega dela sveta porabi 80% naravnih virov, medtem ko 80% ne ostane drugega kot porazdelitev ostalih dvajsetih. Da bi rešili to razliko, bi morali vključiti izraz *prostor*: zemlja je zaprt in omejen sistem, in da bi imeli vsi ljudje, današnji in prihodnji, enake pravice, bi moral vsak, posameznik ali narod, omejiti porabo prostora na tisto, kar mu pripada. Iz te kratke predstavitev je razvidna strategija pristopa, ki hoče ovrednotiti uporabo narave s strani človeške družbe in predstavlja uporaben inštrument za vodenje in vrednotenje človekovega udejstvovanja znotraj ciljev pravičnosti, ne samo gospodarske in družbene, temveč tudi okolja za sedanje in prihodnje generacije.

Model razvoja: proizvodnja in poraba

Drugi vidik, ki je tesno tesno povezan s prvim, temelji na binomu proizvodnja - poraba. Ko priznamo biofizične omejenosti narave, moramo prilagoditi gospodarski napredek tem omejenostim, postati pozornejši na *kvaliteto* bolj kot *kvantiteto* gospodarske rasti.

Tehnologija v tej dejavnosti predstavlja dragoceno zaveznico okolja in že danes zmore dati pozitivne in inovativne odgovore: fosforne žarnice, električni aparati z nizko porabo energije in vode... Pomembno je uvajanje in aktualizacija novih inštrumentov v nacionalnih in evropskih zakonodajah, leti pa podpirajo ekološko učinkovite spremembe v politiki, gospodarstvu in administraciji.

Odgovornost

Tretji vidik se nanaša na odgovornost, ki zadeva vsako osebo v njeni vlogi državljana/porabnika, zaradi vplivov, ki jih imajo njegove izbire na okolje (samo pomislimo na porabo energije v gospodinjstvu, ki v državah Evropske Unije predstavlja približno 20% sproščanja ogljikovega dioksida, ali pa na rabo avtomobila). Ključno vprašanje, na katero moramo poiskati pozitiven odgovor v teku tega stoletja je, če je mogoče bolje živeti, z več sreče in dobrim počutjem, z manj dobrinami in uslugami. Gre za promocijo novih

družbenih in institucionalnih odnosov, ki so v prid novim vrednotam, načinom življenja, ki morajo spremeniti porabniške izbire in modele obnašanja, tako da zamenjajo kulturo “uporabi in zavrzi” z novo kulturo popravljanja, oskrbovanja, razdeljevanja, solidarnosti med ljudmi in med vrstami, ki živijo na tem planetu.

Novi načini življenja za varovanje narave

Mladi, ki sledimo sv. Frančišku ne moremo podcenjevati ali ne preišljevati o pomembnostih razmišljanj o našem odnosu s stvarstvom, ki je sestavljeno iz spoštovanja, predvsem ob konkretnih pobudah, ki jih lahko definiramo kot “ekološka spreobrnitev”: spodbujati zavedanje o naši odgovornosti do stvarstva, ki prinaša potrebne, včasih boleče spremembe, v pričakovanju boljše kvalitete življenja. In prav ob tem je pomembno tudi etično gledanje, da smo pozorni do novosti in jim damo priložnost za razširjanje. Tudi to je način odgovornega življenja. Tudi to je varovanje stvarstva. Mogoče je to dimenzija, ki krščanski etiki ni tako blizu, a kdor jo prevzame, priča o isti pozornosti do stvarstva, ki jo je imel Bog, ko je poklical Sina, saj se je zbal, da bi se kaj izgubilo (prim. Jn 6,12).

Zato ima kristjanov stanovitven način življenja ključno vlogo. Naloga Cerkve danes ni, da je “advokat stvarstva”, temveč mora izdelati načrte in predlagati alternativne načine življenja. Opogumljajoči primeri so: podpora državam v razvoju produktivnih metod, vrednih tako človeka kot okolja (npr. ob proizvodnji kave, blaga, cvetja...), “ekonomija skupnosti”, “etične banke”, ki predvidevajo investicije v projekte, ki podpirajo varstvo okolja in razvoj, ekološko upravljanje zemljišč in zgradb v cerkveni lasti. V svojih raznolikostih so ti koraki simboli upanja, darovi Boga. Vsi kristjani bi morali pričati za svojo vero s polnim načinom življenja, spoštljivim do stvarstva.

Konkretno:

Kot skupina se dogovorite: kakšen projekt, ki si prizadeva za ohranitev stvarstva, boste podprli in za kaj se boste prizadevali.

SVETOPISEMSKI CITATI

2 Mz 3,1-6; 1 Pt 2,11-17; 2 Kor 13,11-13; Gal 5,2-15; Jer 31,23-26;
Ezk 18,1-20;
Sir 15,11-20; Joz 1,13-18; Zah 7, 8-14; Mt 5,21-26; Rim 14,13-19;
1Tim 4,6-16

Življenje v svetosti nas vabi k...

MARTA, PRELUKNJANA VOZOVNICA

Nek orientalski pregovor pravi: "Če je v črni noči na črnem kamnu črna mravlja, jo Bog vidi in ljubi".

Nekega dne mi je rekla, da ne zmore več. Ne zaradi denarja. Še ostajal ji je. Ampak zaradi kakovosti življenja, ki ji ga je usoda zadala. Prisiljena, da ves dan šiva čevlje, ona, ki je maturirala na likovni gimnaziji z odličnim uspehom. Počutila kot preluknjana vozovnica. Le številka. Ženska brez obraza, manjvredna od plače, ki jo je prejemale 27. v mesecu. Ni imela niti 30 let, a se je počutila starejša od svoje matere.

Tudi njena mati je bila številka. Kartonček na vozičku med drugimi petdesetimi vozički v domu.

Medtem ko mi je to pripovedovala, je Marta jokala, kajti zadnjič se ji mati, sključena bolj kot ponavadi, ni niti nasmehnila. Ona pa je prišla od daleč prav zaradi nje.

Zaradi nje in njenega brata Janija. Koliko težav zaradi enega pogovora v zaporu. Podpisati je morala cel kup papirjev, potrebovala je toliko žigov, pregledov.

Vsakokrat ko se je z vlakom odpravljala na sever, si je ponavljala vse kar mu mora reči. Ko pa ga je zagledala pred seboj, s kratkimi lasmi in dolgo brado, tako žalostnega, se ni spomnila ničesar več. Gledala ga je s cmokom v grlu. S solzami je Jani izgubljal svoje poteze in njegov obraz je postajal tako bled kot drugi. Takrat se ji je zdelo, da jo zaradi neke preklete usode te rešetke govorilnice ločijo od sence njenega brata, bolj kot večni kilometri, ki jih je napravila z vlakom.

Uboga Marta! Tedaj sem ji povedal pregovor o črni mravlji in zdela se mi je pomirjena.

Rekel sem ji, da pred Bogom nismo nikoli *številke*, vedno ostanemo *obraz*. On pa nam ne plačuje po davčni številki, ampak po naši neponovljivosti, enkratnosti.

(iz Postnih nagovorov in spisov, str 334-335)

Konkretno:

Včasih se res lahko počutimo kot žrtev sistema. Vendar je vse drugače, če težke situacije vzamemo kot izziv, kot šolo za življenje. V težkih situacijah bodi ustvarjalen. Ne prepusti se

malodušju. Uporabljay pamet in roke in iz dane situacije nekaj ustvari.

Dragi Gospod!

Rad bi se ti zahvalil, da si me tako čudovito ustvaril. Dal si mi čudovito telo s katerim ti lahko služim in prihajam naproti vsakemu človeku. Dal si mi oči, tako lepe so; z njimi lahko opazujem in občudujem vso tvojo graditeljsko in stvariteljsko spretnost. Opazujem lahko ljudi, tvoje čudovite podobe. Moje oči me vodijo k tebi.

Hvala ti za usta. Z njihovo pomočjo lahko govorim, lahko okušam vse dobrote, ki si jim dal, da so pognale iz zemlje, zaživele na zemlji ali v vodah in si jih lahko pripravljamo za hrano. Moja usta spominjajo na tvoja, s katerimi izgovarjaš svojo ustvarjajočo besedo. Moja usta me vodijo k tebi.

Dal si mi ušesa, da lahko prisluhnem ljudem, ki me obdajajo, prisluhnem nežnemu prepevanju sestic ptic, ali mogočnemu bučanju slapov. Z njimi lahko prisluhnem tvoji sveti besedi, in ko prav umirjen prisluhnem slišim tebe, kako nežno in lahno izgovarjaš besede ljubezni: "Bodi ... " Moja ušesa me vodijo k tebi.

Dal si mi roke, s katerimi lahko dvigam, premikam, delam stvari; z njimi lahko božam in objemam, z njimi lahko pomagam bližnjemu. Dal si mi noge, da nosijo to moje telo po svetu. Močne so in krepke. Hvala ti zanje. Moje roke in noge me vodijo k tebi.

Dal si mi to čudovito telo, ki je odsev tvoje lepote in znamenje tvoje dobrote. Hvala ti za razum; zmeraj daješ obilno, in tudi pri tem nisi bil skop. Moje telo in moj razum mi govorita o tebi in me k tebi vodita.

Hvala ti, da te lahko poznam; hvala ti, da me osvobajaš mojih napačnih navezanosti in moje ujetosti. Hvala ti, da mi odpuščaš. Moje poznanje tebe in tvoje odpuščanje me vodita k tebi.

Prav posebej pa se bi ti rad zahvalil, da si vame položil sposobnost ljubiti. Hvaležen sem ti, da me iz dneva v dan učiš, kaj ta tvoj dar pomeni. Pomagaj mi, da ga bom uporabil v tvojo slavo in svoje zveličanje, saj za to si ga namenil. Ljubezen me nepreklicno in nerazvezljivo in za vekomaj združuje s teboj. Hvala ti za ljubezen.

SVETOPISEMSKI CITATI

Oz 11,1-4; Jer 31,15-20; Iz 50,4-9; Sir 2,1-18; 2 Tes 2,13-17; Rim 8,31-34; Gal 4,1-7;
Rim 15,1-6; Mr 2,13-17; Jn 13,1-20; Lk 9, 46-48; Mr 12,28-34

DRUGI DEL
Pogovor o zavezi.... (december)

Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku se spominja zaveze z Bogom, ki so jo živeli preroki in očetje vere v zgodovini odrešenja. Noe je simbol treh značilnosti zaveze z Bogom: poslušanje - ubogljivost - zaupanje (Boga v človeka in človeka v Boga).

---Posebna zaveza

-----Gospod, kaj želiš, da storim?

-----Mladina, kaj oklevaš pred potjo svetosti?

-----Dva primera svetosti: učenje in delo

-----Krstna obleka na gradbiščih, delavska v Cerkvi

----> *Jezusovo sporočilo*

POSEBNA ZAVEZA

Cilj: Mlad človek se ustavi ob prvi osebi prerokov, ki ga bodo spremljali na poti vere, Noe je simbol treh značilnosti zaveze z Bogom: poslušnost - ubogljivost - zaupanje

Za animatorja! 1 Mz 6,5-9,17

V Stari zavezi se pojavljajo poizkusi Boga, da bi popeljal stvarstvo do cilja, ki mu je namenjen: biti prostor za življenje in lepoto.

Zgodovine odrešenja ne zaznamujejo zgolj ponavljajoči se Božji klici, temveč tudi ponavljajoče se zavrnitve s strani človeka, ob sprejemanju poti življenja. Tako vidimo Boga v zgodovini Izraela, kot tistega, ki hoče prenoviti obličje zemlje kot ob zori v vrtu, tako da zdravi šibki člen, človeka. Stara zaveza je lahko zgodovina ponavljajočih se poskusov, da bi popeljal stvarstvo do cilja, ki mu je namenjen: biti prostor za življenje in lepoto, preko skrbi za človekovo srce, za njegovo svobodo.

Animator mora spremljati mladega človeka ob približevanju Stari zavezi ob treh smernicah, ki imajo teološko in kristološko sestavino:

- *Kot zaveza:* Bog napravi zavezo z Noetom, Abrahamom, Mojzesom in danes z mladim, ki sledi sv. Frančišku. Preko teh kliče Bog ljudi k odkrivanju njihove časti sinov. Tako odkrivajo svojo poklicanost k svetosti ob poslušanju njegove Besede.
- Kot Božji klic k spreobrnivi Izraelovega ljudstva po prerokih.
- Kot religija, a ne gibov, marveč srca: največje tveganje je, da pademo v zmoto, ko verske obrede pred Gospodom opravljamo brez vpletenega srca, ko ne dovolimo Gospodu, da bi zares vstopil v naše življenje nočemo stopiti na pot, na katero nas kliče.

Ob branju Noetovih izkustev, bo mlad človek primerjal z njimi svojo zavezo z Bogom, ki je sestavljena iz *poslušanja* (korenine svetopisemske vere so v poslušanju, kajti poslušati pomeni pustiti se spreminjati; zgodba greha ima vedno začetek v zgodbi neposlušnosti), uboganja Boga in medsebojnega zaupanja (s strani Boga do človeka in človeka do Boga). Po izvornem padcu (1 Mz 3) se človekov greh širi po svetu kot val uničujočega nasilja (1 Mz 6,11-13). Izvirni greh je nasilje, moč, ki spodkopava in uničuje družbene odnose med ljudmi.

Glavna tema 1. Mojzesove knjige je hudobija človeka, ki preizkuša Božjo potrpežljivost. Podkupovanje umaže vsa dela človeškega srca in premoč greha najde edino neokrnjeno oazo pri Noetu.

Noe pomeni “poživitev-tolažbo” in po njem hoče Bog vzpostaviti pravico na svetu, za katerega mu je žal, da ga je ustvaril (1 Mz 6,6-7). Ta zelo močna podoba o njegovi zagrenjenosti, izraža globok odpor Boga; in če v Gospodu vlada odpuščanje, je torej res, da pravičnosti ne moremo ignorirati. Potop zato ni grožnja ali uničenje, ki prihaja izven sveta, temveč ga je povzročila smrtna negativna sila razširjenega človeškega sovraštva. Ta postane znamenje Božje pravičnosti, ki jo pravični in ubogi na zemlji, tako kot Noe nekoč, kličejo in znajo prepoznati.

Noe nemirno preživlja pripravlanje na Božjo sodbo. Ostalo človeštvo pa ostane brezbrizno, mirno, kar označuje površnost ljudi.

Potop pripelje vse do začetnega kaosa, tako da je potrebno novo stvarjenje. Ponovi se blagoslov, a stvarstvo iz 1 Mz 1 obstane. S potopom se je svet kot “hiša življenja” spremenil v “hišo smrti” na kateri pluje barka, ki predstavlja zemljo v malem.

Noe je bil poljedelec in začel je gojiti trto, s tem pa prinesel tolažbo zemlji. Po Noetu je Bog dal zemlji najzlahotnejšo sadiko in tudi on sam je bil presenečen nad močjo njenih sadov.

Noe je pravičen pred Bogom in zdi se nam prestrašen in zadržan pred tisto roko, ki para nebo, ne več za stvarjenje temveč za uničenje; in pred to skrivnostjo (“zgradi barko iz lesa ciprese...”) ni omahovanj. Tako Noe stori, kar mu Bog ukaže.

Kljub slabemu v svetu, se Bog “spomni Noeta” (1 Mz 8,1). Ta stavek je bibličnega človeka poln odgovorov: slavni spomniti-spomniti se, je eden od simboličnih stebrov biblične duhovnosti. Je Božje spominjanje, korenika življenja in Noetovega rešenja: to je glavno dejanje zaveze: Bog se vedno spomni svoje zaveze (Ps 105,8) kljub človekovemu nespominjanju, njegovi nezvestobi. Pred slabim spominom šibkega, grešnega človeka, je Božji spomin trden, pripravljen zaznati tudi slabosti človeka, predvsem pa njegova dela ljubezni in vere, njegove žrtve. Na drugi strani pa srce grešnika, ki se ob spominu na Božje geste ljubezni odpre priznanju, ljubezni, spreobrnjenju. Božji spomin je temelj našega bivanja: nismo v rokah slepe usode kot so trdili grški filozofi (Platon: “ljudje so igra bogov!”). Sveto pismo nas opominja, da je tudi v najgloblji temi vedno lučka ljubečega in učinkovitega Božjega spomina. Preko ovir, skozi pot pravičnosti nas vodi proti zarji nove osebne in vesoljne zgodbe, v kateri nam golobica podarja svežo vejico miru in veselja.

Noe je verjel v resničnost Božje besede, stvarjem, ki jih še ni videl. Graditev ladje se je ljudem zdela nesmiselna, saj so sodili po tem, kar so videli. Noe pa je vztrajal v svoji nalogi. Z Noetom se prvič v Svetem Pismu omenja zaveza (berit). Ta beseda pomeni, da Bog daje ljudem dobrine. Je zaveza z

vsemi ljudmi in z vsem vesoljnim svetom. Njegov znak je mavrica: Bog se trudi, da ne uniči življenja na zemlji kljub mnogim grehom ljudi.

Konkretno:

Prisluhni hrepenenju, ki ga nosiš v sebi. Bog ima že od začetka s teboj načrt. Si se že vprašal, kaj naj bi to bilo? Si že kot otrok o čem sanjal, si močno nečesa želel?

Pusti svojim sanjam prosto pot... najdi nekaj za kar boš rekel »to je to«. To si želim in to hočem uresničiti. Poskušaj zaznati v katero smer te Bog vodi.

Vzemi list papirja in piši. Poskušaj pisati intuitivno brez cenzure intelekta, morda boš še danes odkril biser.

SVETOPISEMSKI CITATI

1 Mz 6,5-9.17; 1 Mz 3,1-24; 1 Mz 8,1-19; 1 Mz 9,1-17; Iz 54,9-10; Ps 105,1-11; Heb 11,1-16; Heb 11,17-29; 1Mz 15,1-6; 1 Mz 17,1-8; 2 Mz 3,7-15; 2 Mz 19,1-9; 2 Mz 20,1-17

Frančiškva izkušnja

GOSPOD, KAJ ŽELIŠ, DA STORIM?

Cilj: Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku, se ob študiju zaveze sv. Frančiška Asiškega z Bogom, sprašuje o smernicah njegovega življenja, da bi se "odločil" za nekaj zares pomembnega.

Za animatorja: Frančiškovi viri 1401

Vsak ima sanje o prihodnosti. Ne da se živeti iz dneva v dan. Potrebno je imeti načrt, dati obraz naši prihodnosti. Pogosto živimo sanje, ki so bolj ali manj uresničljive.

Tako je bilo tudi za mladega Frančiška, ki je sledil svojemu radodarnemu značaju in izdelal načrt: vitez bo. Frančišek ima trenutno povsem osebni načrt. Ni še spoznal Boga, ali bolje, ni še doživel tistega osebnega srečanja z "njegovim" Gospodom, s katerim bi preveril svoje ambicije. Njegovo srce je še vedno zaprto Zanj.

Načrt sam po sebi je dober, pozitiven; takratni vitezi niso bili samo plačanci, temveč osebe *za druge*, za brate, ko so se bojevali za njihove pravice, predvsem na strani revnih in zatiranih. In prav na to pozitivno točko se bo oprl Bog, ko bo s Frančiškom gradil novo zavezo, pogodbo ljubezni, ki bo dala okus in barvo njegovemu življenju in bo kot odsev tistim, ki bodo z njim.

Animator bo moral spremljati mladega človeka, da bo razumel, da je to zavezo mogoče živeti v svojem življenju. Zaveza ni prednost prerokov ali svetnikov, temveč vseh ljudi, saj so ustvarjeni od Boga prav za zavezo ljubezni z Njim.

Gospod govori Frančiškov jezik; pojavi se v njegovih sanjah kot bleščeč privid, zlahka razumljiv mladeniču. A neosebnost odnosa z Bogom vodi mladeniča Frančiška k ponovnemu razbiranju Božje volje s posvetnimi očmi. Toda dogodek odpiranja, iskanja, razpoložljivosti ob iskanju pomena za njegovo življenje, pripelje Gospoda do vnovičnega posega v življenje mladega viteza.

Takrat pa, kot da bi začutil moč in vztrajnost Kristusove navzočnosti v njegovem življenju, Frančišek odgovori za vso razpoložljivostjo in gotovostjo, da ve, kaj mu je storiti, da najde pot, ki bi ga v življenju pripeljala do njegove sreče in ubranosti s tem, kar je Božja volja. Od tu "Gospod, kaj želiš da storim?", enako vprašanje kot pri Pavlu iz Tarza na poti v Damask.

Vprašanje je nabito s pričakovanjem, razpoložljivostjo, ki pa pušča prostor tudi ubogljivosti, ki izhaja iz poslušanja besede, ki pomeni. Frančišek je

pripravljen spremeniti, prilagoditi, pa tudi uničiti svoj načrt, samo da bi imel širši, resničnejši načrt zase in z okolje v katerem živi in do katerega čuti odgovornost. Frančišek ni odmaknjen od svojega okolja; ponavljamo: tudi njegov prvi načrt je bil usmerjen v skupno dobro in ne le v lastno dobrobit, egoizem.

Na videz se ta Frančiškova razpoložljivost Božjemu načrtu zdi polomija, poraz na človeškem nivoju; on pa je to prerasel in dozorel ob veselem pričakovanju v zbranosti in premišljevanju.

Kar danes leži na srcu mladim je spolnjevanje Božje volje. Frančišek je našel tisti "več" svojega življenja, ki lahko da pomen življenju, usmerjanju želja in moči, tisto, ali bolje Tistega, za katerega je vredno zavreči vse polovičarske načrte in se izrabiti za višje cilje.

To srečanje z *Gospodom zgodovine* Frančišku spremeni življenje. Frančišek se zanj ne odloči v hipu. Ni odkril klica svojega življenja, ko se je prebudil iz viteških sanj, klica v življenje po načrtu posebej zanj, po njegovih merah.

"Sanje", odločitev Zanj, vstop v Kristusovo sliko, so dozorele v noči, ko je vse okrog njega molčalo, ko ni bilo drugih glasov, ki bi lahko zakrili "Glas". V Frančišku je močna tišina, znotraj in zunaj njega.

To srečanje mu odpre oči proti novim, nepričakovanim obzorjem: življenje, ne tako ničevno kot bi lahko bilo pred njim. Frančišek napravi novo izkušnjo: izkušnjo svoje omejenosti, majhnosti, lastne revščine. Od tu je potreba po poti osvoboditve od lastne samozadostnosti, da bi jasno videl svoje lastne zmogljivosti in neprilagojenost ob uresničevanju načrta življenja. Frančišek se zaveda svoje potrebe po pomenu vstopa v "sozvočje" s Kristusom. Nujni pogoj za to je *poslušanje*.

V tišini, zbranosti, poslušanju se zave "drugačne Navzočnosti", ki ni njegov "jaz". Pogovor, ki se zgodi, postane vabilo k opustitvi svojih mrež, da bi srečal pogled in oči Njega, ki ga išče in mu govori. To srečanje bo postalo tako temeljno, da bo postavilo v dilemo celoten ritem njegovega življenja in njegove kasnejše izbire.

Frančišek je v tem obdobju svojega življenja lačen resnice in ta resnica potrebuje dejanja poguma: obrnitev od sebe, da bi postavil v središče svojega bivanja Kristusa, Gospoda življenja. Tveganje je veliko: njegova svoboda bo sedaj popolnoma potopljena v voljo, ki je višje od njega, a očarljiva in skrivnostna, ki pa sama lahko zapolni z absolutnim žejo po absolutnem.

Iz srečanja s Kristusom in izražanja Njegove volje asiški svetnik prevzame ljubezen do življenja zase in predvsem tisto izrabljanje za stvar Kraljestva. Poznavanje samega sebe, svoje prihodnosti bo vedno odvisno in omejeno s tem temeljnim srečanjem, zakaj človekova identiteta je skrita v Bogu. Samo

v najbolj popolni poglobitvi v iskanje Božjega obličja bo Frančišek našel svojo zgodbo, dal obličje svojim izbiram.

To je bilo pri Frančišku ponovno branje lastnega življenja, spomin na to, kar se je zgodilo, odgovorni prevzem življenja v svoje roke da mu da nov polet. Delo, ki zahteva potrpežljivost, počasnost, obnovitev lastnega notranjega ravnovesja, ponovna identifikacija notranjega sveta.

To ga pripelje do zavedanja tega, kar je v resnici, predvsem pa tega, kar je prejel v dar in kar še lahko prejme. V Frančišku se rodi veliko zaupanje v Boga, ki vse lahko naredi in vse da, s katerim aktivno sodeluje pri gradnji Kraljestva.

To za Frančiška ni "fideizem", ampak vera, zaupanje v Tistega, ob katerem ima pozitivno izkušnjo, brez katerega spozna da je nemogoče načrtovati že en sam trenutek njegovega življenja.

Zdi se, kot da bi Frančišek prebral svojo zgodbo in poiskal rdečo nit, ki navidezno povezuje Gospodove navzočnosti, v luči katerih ne more, da ne bi zaupal in z Njim nadaljeval gradnje vedno nove in vedno bolj trdne zaveze.

Frančiškovo življenje se je znašlo v krizi, popolnoma razdrto; vsako ravnovesje se je zrušilo. Če je bilo prej zanj pomembno biti razumski in logičen, zdaj čuti potrebo, da ga vodi Skrivnost, nedoumljiva, a vredna vere zaradi tega, kar se je že zgodilo.

Prihod Gospoda v njegovo življenje ne predstavlja osamljenega dogodka, temveč osrednji dogodek, ki vodi vse naslednje odločitve. V človeku Frančišku stopi v ospredje razpoložljivost za pogovor o vsem, za razdor vsega, za korenit poseg.

Novost v njegovem življenju ne izhaja iz neke poizkušnje, da bi malce "razmigal" vsakdanjost, marveč prihaja povsem od drugod. Frančišek zdaj meri višje, leti visoko, ve da ima krila za to, ne sešteva za in proti udobne miselnosti..., gre, zaupa, izbira Zanj!

Njegovo življenje bi lahko postalo rutina, navada. Srečanje z Jezusom je razbilo njegove sheme, dalo smer življenju polnim sanj, vendar brez načrtov.

Pred Frančiškom se odpirajo nove poti, pogled na drugačen svet, nove, obširnejše želje. Ne more si dovoliti, da ostane na obrobju življenja. Njegov obstoj je sedaj obrnjen proti novi smeri: Gospodovi volji. To bo osnovna smer, ki bo vodila njegovo zemeljsko izkušnjo, ki ima še danes predvsem mladim toliko povedati in jih naučiti.

Frančiškova izkušnja še vedno živi v obliki življenja mladega človeka, ki mu sledi:
--

Poklicani, skupaj z drugimi ljudmi dobre volje, h gradnji bolj bratskega in evangelijskega sveta za uresničenje Božjega Kraljestva, zavedajoč se, da
--

“kdor sledi Kristusu, popolnemu Človeku, bo tudi on bolj človek”, naj mladi ljudje urijo svoje sposobnosti v duhu krščanskega služenja. (iz *Naše obličje*, čl.6/l)

Mladi ljudje naj s svojim človeškim življenjem in posameznimi ter skupnimi pogumnimi pobudami pričajo pri promociji pravičnosti in še posebej na področju javnega življenja. Trudi naj se ob konkretnih izbirah povezanih z njihovo vero (iz *Naše obličje*, čl.6/m)

Mladi ljudje naj oznanjajo delo kot dar in kot sodelovanje s stvarstvom, odrešenjem in služenju človeški skupnosti (iz *Naše obličje*, čl.6/n)

Konkretno:

Ne omahuj, ko je potrebno nekaj storiti za druge.

Ne prepusti se rutini – stori nekaj novega.

Bodi pogumen ob novih idejah.

Izberi si neko dobro dejanje, s katerim boš premagal sam sebe.

SVETOPISEMSKI CITATI

2 Mz 4,10-17; Joz 1,1-9; Apd 9,1-9; Apd 9,10-19; Ps 37

Mati Cerkev

MLADINA, KAJ OKLEVAŠ PRED POTJO SVETOSTI?

Cilj: Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku, se sooči z možnostjo življenja njegove zaveze z Bogom v današnjem svetu: preko predloga svetosti življenja.

Za animatorja

Animator najde na poti vere Frame predlog in oznanilo svetosti življenja kot upanje, ki ga Cerkev goji za mlade in visok ideal, h kateremu stremeti.

Znotraj te poti vere, ki se začne v zgodbi odrešenja, ki so jo živeli preroki in iz raznih zavez z Bogom, je svetost življenja izraz aktualizacije zaveze, ki jo mlad človek živi na osebni, edinstveni in neponovljiv način z Bogom danes, v vsakdanjem življenju.

Mogoče se bo animator vprašal, če ni nepotrebno še enkrat govoriti o svetosti, v resnici pa lahko trdimo, da se naši mladi zavedajo stremeljenja k svetosti in k temu zares težijo?

Lahko se vprašamo: Frama je v življenju mladega pomemben postanek v življenju, včasih daljši, včasih krajši. Kaj mora ostati ob koncu vzgojnega procesa, če ne želja po svetniškem življenju? Na ta načrt življenja za mlade meri vsa Cerkev, a mora k njemu težiti tudi vsaka skupnost Frame.

Papež nocoj skupaj z vami mladimi iz različnih celin pred vsem svetom potrjuje vero, ki podpira življenje Cerkve: Kristus je luč narodov; On je umrl in vstal, da bi ljudem, ki romajo v času, dal upanje na večnost. Njegov Evangelij ne omejuje človeškega: Kristus vsako pristno vrednoto, v kakršni koli kulturi se izraža, sprejema in jo pogloblja. Zavedajoč se tega, kristjan v sebi neustavljivo čuti ponos in odgovornost, da lahko postane pričevalec evangeljske luči.

Ravno zato vam nocoj pravim: storite, da bo Kristusova luč zasijala v vašem življenju! Ne čakajte, da boste starejši, da bi stopili na pot svetosti! Svetost je vedno mlada, kakor je večna tudi Božja mladostnost.

(iz papeževe pridige na vigilijo pred 17. svetovnim dnevom mladih, Toronto 2002)

Brez strahu, da bi se zmotili, lahko trdimo, da obstaja resničen in lasten papeški nauk, posebej za mlade: to so Sporočila in govori mladim ob svetovnih dnevih mladih, pa tudi razna sporočila, deli pisem, itd.

V poteku te poti vere bomo predvsem obravnavali Sporočila in govore Papeža mladim v svetu ob 17. Svetovnem dnevu mladih v Torontu, v Kanadi leta 2002.

Takrat je hotel Sveti Oče položiti svoje srce v roke mladim in izrazil zaupanja, sanje, upanja, pričakovanja. Ni pa hotel mlade imenovati *orodje*,

ampak glavne osebe visoke duhovne poti z Bogom, iz katere bodo izšle majhne in velike izbire za sedanjost in prihodnost.

Tako kot vedno je bilo povabilo k svetosti; tokrat brez ovinkarjenja, uvodov, razlag: "Mladi, ne čakajte, da boste starejši, da boste stopili na pot svetosti!", kot da bi hotel nadaljevati govor, ki ga je prej začel. Seveda papež kaže že veliko let na svetost življenja kot na ideal življenja vseh mladih.

Papež nam ni nikoli skrival visokega ideala, po katerem moramo hrepeneti mi mladi: *po svetosti*. Pokazal nam je sredstva za pot do cilja:

"Bog nas kliče, da bi bili "njegovi": hoče, da smo vsi sveti. Vprašali ste me, če smo danes lahko sveti? Če bi se zanašali samo na človeške moči bi bilo to skoraj nemogoče. Dobro poznate vaše uspehe in neuspehe; veste, kakšna bremena težijo ljudi in kakšne nevarnosti jih ogrožajo, kakšne posledice povzročajo grehi. Včasih nas lahko navdaja omahljivost, da mislimo, da ni mogoče pri sebi in v svetu ničesar spremeniti. Včasih je pot težavna, vendar zmoremo v Njem, ki je naš Odrešenik. Zato se ne obračajte k drugemu, kot h Kristusu. Ne iščite drugod tistega, kar vam lahko da samo on. Računajte nanj. Verujte v nepremagljivo moč evangelija. Vera naj postane temelj vašega upanja. Jezus hodi z vami, prenavlja vaša srca in vas krepi z močjo svojega Duha.

(iz Papeževee pridige med sveto mašo na 17. svetovnem srečanju mladih, Toronto 2002)

Poskušajmo razčleniti pot, ki jo je nakazal Papež.

Svetost za vse

Popolnoma je preraščen predsodek, po katerem svetost zadeva le določene "privilegirane" osebe: svetost je poklic za vse in ga sestavlja pot, ki jo zaznamuje spreobrnjenje, očiščenje, enost s Kristusom (Nisem več jaz tisti, ki živim, Kristus živi v meni), da doseže polnost njegove podobe v nas. Vse to na osebni, družbeni in cerkveni ravni.

Pustiti se preoblikovati Jezusu

Kultura, v kateri živimo, nas sili da zanemarjamo meje, v katerih je vkleščeno naše življenje, ali pa nam predlaga lahke in že pripravljene rešitve za naše probleme..., dokler se ne prepričamo, da smo dovolj sami sebi..., hoteti je treba. To preizkušamo vsak dan in je narobe. Kdor vzame zares to obsedenost z vsemogočnostjo, prej ali slej konča v živem blatu obupa.

Mladim, zbranim v Torontu je Papež predlagal drugačno perspektivo življenja: biti preoblikovani od Boga.

Na gori v bližini Galilejskega jezera so Jezusovi učenci poslušali njegov prijeten in hkrati zahteven glas: prijeten kakor galilejska pokrajina, zahteven pa kakor klic k odločitvi med življenjem in smrtjo, med resnico in lažjo. Gospod je tedaj izgovoril besede življenja, ki

bodo za vedno odmevale v srcih učencev. Danes Jezus izgovarja iste besede tudi vam, ki prihajate iz celega sveta. Prisluhnite Jezusovim besedam v globini vašega srca! Njegove besede vam razodevajo, kdo ste kot kristjani. Učijo vas, kaj morate storiti, da boste ostali v njegovi ljubezni.

Jezus ponuja eno, "duh sveta" pa ponuja drugo. Tudi vi, dragi mladi, ste poklicani k preobrazbi. "Prebudi se, ki spiš, in vstani od mrtvih in razsvetlil te bo Kristus" (Ef 5,14): še naprej govori Pavel.

"Duh sveta" ponuja številne utvare, parodije prave sreče. Ali ni morda najbolj gosta tema prav tista, ki se prikrade v dušo mladih, v kateri so lažni preroki ugasnili luč vere, upanja in ljubezni?

Največja prevara in vir nesrečnosti je utvara, da je mogoče najti življenje brez Boga, doseči svobodo brez moralnih resnic in osebne odgovornosti.

Gospod vas vabi, da izberete med tema dvema glasovoma, ki bosta tekmovala med seboj, da bi se polastila vaše duše.« *(iz Papeževega sporočila med sv. mašo na 17. svetovnem srečanju mladih, Toronto2002)*

Obstoj ob izhodu proti drugačnosti

Druga vznemirjajoča stvar je identiteta. Kdo sem jaz? Kaj me uvršča in kaj me identificira? Na katerih vrednotah je zasidran moj obstoj?

Odgovorov je veliko. Vsak ima svojega... in za njegovo uresničitev se neprestano trudimo in borimo. Pogosto se z rokami dotikamo razočaranj in malodušnosti, kot spontanih odgovorov na bahaštvo in arogantnost.

Jezus predlaga točno določeno perspektivo gledanja: v praktični porazdelitvi tega je v igri kakovost krščanskega življenja:

“Dragi mladi, veliko jih je in mamljivi so predlogi, ki vas obdajajo z vseh strani: mnogi vam govorijo o sreči, ki se lahko pridobi z denarjem, uspehom, močjo. Predvsem vam govorijo o veselju, ki sovпада s površnim ugodjem in kratkotrajnimi občutki. Dragi prijatelji! Papež, ki je star po letih, pa mlad po srcu, vam, ki hrepenite po sreči, odgovarja z besedami, ki niso njegove. To so besede, ki so bile izrečene pred dvatisoč leti. Danes smo jih slišali: “Blagor...” To so ključne besede Jezusovega učenja. Človek je ustvarjen za srečo. Vaša žejna po sreči je tako čisto razumljiva. Kristus ima odgovor na to vaše pričakovanje. On vas vabi, da bi mu zaupali. Resnično veselje je pridobitev, ki se je ne more pridobiti brez dolge in težke borbe. Kristus ve za skrivnost te zmage.

Mladi, če gledate Jezusa se lahko naučite, kaj pomeni biti ubogi v duhu, ponižni in usmiljeni; kaj pomeni iskati pravičnost, imeti čisto srce, delati za mir. Če se ozrete na Njega, boste lahko odkrili pod odčuščanja in sprave v svetu, ki je pogosto plen nasilja in terorja. Lansko leto smo lahko spremljali tragičen obraz človeške hudobije. Videli smo, kaj se zgodi, ko vladata sovraštvo, greh in smrt.

Vendar danes med nami odmeva Jezusov glas. Njegov glas je glas življenja, upanja in udpuščanja. Je glas pravičnosti in miru. Poslušajmo ga!

Dragi prijatelji, danes Cerkev gleda na vas z zaupanjem in pričakuje, da boste postali ljudje blagrov“.

(iz papeževega sporočila med spremno slovesnostjo na 17. svetovnem srečanju mladih v Torontu 2002)

Pogumnim odločitvam naproti

Mlad človek ne izbira vselej dosledno z lestvico vrednot. Pogosto z navdušenjem prevzame krščanske vrednote, nato pa, v drugem okolju in pod drugo streho, igra isto navdušenje, a v drugi smeri.

Prav zato je potrebno spremljati mladega do poguma močnih, trdnih odločitev, ki bodo zamenjale stare moralistične modele in istočasno zahtevati korenito spremembo življenja, tako veliko kot tista, ki je gradila svetnike. Samo ob primerjavi s Kristusom iz Nazareta mlad človek odkrije predmet njegove odločitve: “dati življenje”:

“Dragi prijatelji, vi to instinktivno čutite v sebi, v navdušenju vaših mladih let in to potrjujete z vašo navzočnostjo tukaj. Samo Kristus je vogelni kamen, na katerem lahko varno gradimo zgradbo našega življenja. 20. stoletje je pogosto hotelo vedno manj graditi na tem “vogelnem kamnu”. Pogosto je poskušalo graditi človeška mesta brez upoštevanja Njega in jih tako tudi končalo proti človeku. Vendar kristjani vemo: Boga ne moremo zavreči ali ga omejiti, ne da bi tvegali, da pri tem ponižamo človeka.

Pričakovanje, da bo človeštvo uspešno šlo skozi tolike nepravčnosti in trpljenje je to, da bomo gradili novo civilizacijo, na temelju pravičnosti in miru. Vendar je za takšno nalogo potrebna nova generacija graditeljev, ki je ne obvladujeta strah in nasilje, ampak nujnost pristne ljubezni. Ti novi ljudje znajo dajati skalo na skalo, da v človeškem metsu zgradijo Božje mesto.

Dragi mladi, pustite, da vam izrazim moje zaupanje: ti “graditelji” morate postati vi! Vi ste žene in možje jutrišnjega dne. V vašem srcu in rokah je skrita prihodnost. Bog vam zaupa težko, vendar odločno nalogo, da sodelujete z Njim pri gradnji civilizacije ljubezni.

Prav zato vam pravim nocoj: odsevajte Kristusovo luč v vašem življenju!“

(iz Papeževega sporočila med bdenjem na 17. svetovnem dnevu mladih v Torontu 2002)

Lahko povzamemo, da je predlog svetosti življenja za mladega frančiškana, izbiranje med temo in lučjo, med dobrim in slabim, med tistim kar ponuja svet in tistim, kar ponuja Jezus.

V “Spisku nalog Frančiškove mladine na poti proti 3. tisočletju”, ki so bile izdelane ob priložnosti Nacionalnega zbora Frame na Siciliji, istočasno s Svetovnim dnevom mladih v Torontu, je zelo dobro izražena ideja, kakšne so naše naloge.

»Med temo in lučjo, mi izberemo luč!«

Listina nalog Frančiškove mladine v smeri 3. tisočletja

1. Jaz... (brat, sestra), odkrivam svoje življenje kot velik Božji dar. Mladost je dar, ki jo lahko živim, ne da bi jo zapravljaj, niti trenutek ne. Moji dnevi, moj študij, moje delo, moje obveznosti želim živeti polno, krščansko, frančiškovsko. Prav zato se odločam, da posvečam svoj čas tudi molitvi (preprosti, vsakodnevni, stalni), evharistiji - maši, poslušanju Besede. V tem ozračju iščem, odkrivam in dozorevam mojo poklicanost.

2. Utemeljujoč življenje na poslušanju Besede, molitvi in srečanju z Jezusom - evharistijo, želim izstopiti iz vsakdanje povprečnosti. Kakor Zahej, ki se je povzpel na drevo, sprejemam Jezusa v svoj dom: moje srce. V prvi osebi sem poklican biti odsev Božje luči za brate in sestre. Hočem dati okus mojemu življenju in življenju tistih, ki jih bom vsak dan srečal na moji poti.

3. Z največjo globino si prizadevam, da bi hrepenel po Božji besedi in jo živel dan za dnem v vsem, kar zahteva. Želim se truditi, da bi vsak dan živel življenje kot celovit in zastonjski dar, da bi odkril resnično veselje, obljubljeni v evangeliju. Hočem biti luč za druge, kljub mejam moje človeškosti.

4. Moje življenje je vedno poznalo trenutke padca. Greh je njegov sestavni del. Toda sedaj je moj namen voditi svetlo življenje, ki teži k svetosti. Toda tega ne bom zmogel sam, potrebujem Božjo pomoč, ki jo srečujem v molitvi in v zakramentu sprave. Kot temeljno, ponovno odkrivam dar bratstva: bratje mi ponudijo roko v težkih trenutkih in z njihovim pogovorom se soočam s seboj.

5. V vsakdanjem življenju si prizadevam, da se s stalnim pogledom na Jezusa in ohranjajoč živete izkušnje z Njim vržem v igro, se velikodušno darujem drugim. Dobro se zavedam, da to zahteva pogumne odločitve. Torej: ne svetost za življenje, ampak svetost v življenju.

6. Prizadeval si bom, da se bom enakovredno podal med vse ljudi, še posebej med najmanjše in zadnje. Zato si bom prizadeval, da bom odkrival najtemnejše kraje na svetu, da bi vzhajala luč življenja vstalega Kristusa. Nadalje se bom prizadeval osvobajati vsega bogastva, da bi postal, kot Frančišek, ubog z ubogimi. Prizadeval si bom za solidarnost z uporabo novih instrumentov kot so: etična banka, pravično in solidarno tržišče.

7. Kot kristjan se čutim poklicanega k svetosti in si prizadevam, da bi postal konkretno dejaven v družbi za svet, v katerem naj vladata pravičnost in mir. Spodbujen in podprt z vero in poln veselja, si bom prizadeval, da si bom od majhnih in preprostih stvarnosti (družina, prijatelji, delo) postopoma »umazal roke« z velikimi in težkimi stvarnostmi, s svobodnim srcem v duhu razpoložljivosti Božjemu načrtu. Ne bom se gnal, da bi »nekaj« storil za vsako ceno, ampak se bom dal na razpolago, da bom lahko uresničil tisto, kar je potrebno v tistem trenutku.

8. Prizadeval si bom, da bom »pripovedoval« mojo zgodbo vstajenja bratu, ki ga bom srečal na poti mojega življenja. (osebno pričevanje).

Konkretno:

Naj te nagovorijo zgledi svetnikov, vendar išči svojo pot. Samo ti lahko uresničiš to, kar je Bog položil vate. Sprejmi to kot izziv in blagoslov. Svetost pomeni, da po božji milosti postajaš vedno bolj ti sam, da postajaš luč in sol.

Svetopisemski citati

5 Mz 31,1-8; Mt 5,13-16; 2 Kor 6,14-18.7,1; 1 Tes 4,1-8

Moje življenje

DVA PRIMERA SVETOSTI: UČENJE IN DELO

Cilj: Mlad človek razmišlja o sedanjih resničnostih, v katerih živi svetost življenja. To sta učenje in delo.

Za animatorja

Svet vere (svet molitve in izrazov, povezanih z njo; svet življenja v Frami in dejavnosti v njej...) predstavlja pot prednosti, ki vodi k Bogu in odgovarja njegovi ljubezni. Ta vodi naravnost k Bogu.

Vsekakor pa animator ne sme pozabiti ali spregledati, da mladi večji del svojega časa preživljajo v dejavnostih kot so učenje, delo, družina, prosti čas, kot pa v verskem okolju.

Konec koncev, mlad človek goji svetost življenja v bratstvu, živi pa jo najbolj v teh vsakdanjih okoljih.

Zato ga hočemo znotraj te poti vere soočiti s temi področji, posebej s svetom učenja in dela.

Animator bo moral spremljati mladega človeka ob premišljevanju odnosa do teh dveh resničnosti, kot Božji dar, pa tudi o prednostnem in naravnem okolju, v katerem živeti svetost življenja, ob zorenju v pravi laični duhovnosti.

Samo ob tej zavesti, "da živimo v svetu, čeprav smo od drugega sveta", bo mlad človek postal sposoben ponovno zgraditi človeško okolje, kjerkoli bo živel svoje življenje: pri študiju, na delu, v prostem času, na krajih sprostitve in srečanj s prijatelji. Znal bo najti nove načine odnosov in premagal udobno bežanje v virtualni svet. Premagal bo vkleščenost sedanjosti in znova ovrednotil svojo identiteto ob povrnitvi spomina. Iz svojega življenja bo napravil zgodbo in ne skupek nepovezanih dejanj in dogodivščin. Prevezel bo osebne in skupinske odgovornosti. Znal se bo soočiti z osamljenostjo vernega, z oblikovanjem močne zavesti v resničnosti.

"Veliko let sem učil jezike. Zdaj sem to opustil in sem v Rimu novinar s polnim delovnim časom. Rad sem pustil šolo, kajti namenjati toliko časa (včasih tudi noči popravljaju nalog) skupini razvajenim brezbriznežem in povsem nezainteresiranim mulcem, se mi je zdelo zapravljanje časa. Veste, da so nekateri moji učenci za rojstni dan dobivali Golf GTI? Da so nekateri imeli mesečno "žepnino" za polovico moje plače? Med spraševanjem si je dijak dovolil toliko, da me je gledal in me vprašal: "Profesor, vi ste se rodili z... ali ste študirali, da ste to postali?" In ta gospodič je dobil le eno kazen: enodnevno prepoved obiska šole, kar je zanj bil le en nepričakovan dan počitnic. Tako daleč smo prišli... A moje nezadovoljstvo izhaja tudi zaradi

drugih stvari. Predvsem delo samo po sebi, ki v družbi ni več spoštovano. To sem bral vsak dan v očeh učencev. Seveda me ni brigalo, kajti na srečo sem imel še eno zaposlitev, bolj polno zadovoljstev. Če pa bi imel samo šolo, bi se ustrelil. Imel sem tudi učence, s katerimi smo se dobro razumeli. Učenci, ki so sedaj na univerzi in me še obiščejo, mi pišejo, pridejo k meni, mi pripovedujejo o težavah. Nekateri izmed njih so kot poklic izbrali pisateljstvo. Ja, to so primeri, ki me razveseljujejo. Koliko pa jih je v odstotkih? 2 odstotka? Povrnejo vso grenko kri, ki mi je tekla zaradi drugih?

Ah!

Prisrčen pozdrav, Štefan

Mogoče je to pismo premočno za soočenje s temo učenja in dela, zagotovo pa ustvari celostno podobo sveta, v katerem mladi vsak dan živijo.

Animator bo pri poglobljanju v svet učenja in dela kot metodološko izbiro našel dve ločeni področji; a s svojo sposobnostjo in pastoralno ustvarjalnostjo bo znal začeti ne tako shematičen pogovor, primernejši starosti mladih njegove skupine.

Gremo v šolo

Neko zgodnje jutro šolskega dne: skupine mladih se križajo pred neko šolo. To je vsakdanja izkušnja marsikoga: s težavo, z zanimanjem, a seveda z vrsto vprašajev, ki se tičejo jutrišnjega dne. Kam bo vodila šola, ki so jo izbrali? Mislijo na univerzo, službo; vse pa je še tako daleč. Smo v laboratoriju naše prihodnosti.

Šola je kraj, v katerem se razvija pomembna celota odnosov in spodbud, izmenjav in poznanstev. Ob srečanjih s prijatelji je veliko veselja, radovednosti odkrivanja in preizkušanja lastnih sposobnosti. Ne moremo skrivati pomanjkljivosti inštitucije, težav v odnosih, velikokrat slabe pripravljenost na odgovor ob kulturalnih spremembah in družbenih zahtevah. A šolska izkušnja ostane bistven trenutek odpiranja vedno širšim svetovom. Od majhnih skupnosti, ki jim pripadajo, šola vodi do srečanj z družbo.

Človek se od nekdanj znajde pred nalogo odkrivanja, predstavljanja, organiziranja, spreminjanja sveta. Zato pa je ustvaril jezik, znanost, umetnost in tehniko. Ustvarja torej kulturo, več kultur, prav v različnih načinih s katerimi razmišlja, sanja, spreminja svet. In medtem ko spreminja svet, človek spreminja sebe, svoje življenje. Medtem ko ustvarja kulturo, to tudi njega močno zaznamuje.

Poznavanje in spreminjanje sveta sta sad generacij, sta skupinsko dejstvo, ki zahteva sodelovanje vseh in podelitev. Šola je inštitucija, ki najbolj razvija to zavedanje in pomaga, da smo aktivni, usmerja in uvršča sposobnosti vsakega za dobro vseh. Sanjati svet, ga spreminjati, uporabljati stvari za rast življenja: to je naloga, ki se ji ne moremo izogniti.

Seveda gre današnja šola skozi močno krizo identitete, ki jo otežujejo negotovosti v načrtih za reformo, za katere se zdi, da postavljajo v nevarnost prvotno vzgojno vlogo šole.

In potem je treba vključiti tudi problem prenovljene prisotnosti krščanstva na univerzi, kjer se vprašanja o vzgojnih modelih križajo s tistimi o odpiranju popolnim resnicam.

Odnos z učitelji

Raziskave kažejo, da obstaja dober odnos na osebnem nivoju med mladimi in učitelji, do katerih je izstopajoča stopnja zaupanja in zadovoljstva, tudi če je v bližnji preteklosti bilo bilo nižje spoštovanje. Ta nivo pa ni vedno stalen znotraj različnih stopenj šolskega poučevanja.

Dejansko doseže svoj najvišji nivo med osnovno šolo, svoj najnižji nivo pa med srednjo šolo. Ta vrsta zadovoljstva se v primerjavah med večino učiteljev zdi ustvarjena, v življenju mladih, v sposobnosti učiteljev, da dajo dovolj primeren odgovor glede na potrebo po sprejetosti ljudi. Na tem mestu je treba upoštevati, da je v sedanji socialni kulturi materinsko sprejemanje učencev - dijakov s strani učiteljev temeljna potreba večine mladih študentov v njihovi izkušnji šolskega življenja.

Samo zmožnost materinskega sprejemanja s strani učiteljev, čeprav je cenjena, se ne zdi v stanju, da bi nudila popolnoma zadovoljiv odnos med učiteljem in učencem/učenko. Največje kritike, ki jih študentje namenjajo učiteljem, ki sestavljajo temno plat tega odnosa, izhajajo iz nesposobnosti učiteljev, da bi presodili in sprejeli zahteve z vidika študentov.

Najmanjši del, okoli 40% pripisuje učiteljem majhno učno pristojnost in izvajanje gotovega političnega in ideološkega vpliva nad gojenci.

Nasproti mladim, ki so živeli in živijo pozitivne odnose z učitelji, je manjšina takih, za katere velja, da so bili ti odnosi na začetku poti. Tam so se pokazale oblike težav, ki so v manjšem številu (ne nepomembnem - 15%) povzročile prekinitev šolanja. Ni le en primer, da mladi, ki sedaj doživljajo oblike znanih težav (prvenstveno odvisnost in zmaličenje od drog), pogosto v njihovem šolskem življenju razglašajo negativne odnose z učitelji.

Odnosi s kolegi kot izvir za šolske težave

Ponavadi so odnosi s kolegi v večini primerov pomenljivi na ravni majhnih podskupinic v razredu. Medtem ko sta na ravni celotnega razreda odsotna bodisi resnično medsebojno poznanje, bodisi prava solidarnost in medsebojna delitev. Nekateri med temi odnosi so bili v nekem času označeni kot »udeleževanje v slabih družbah«. Pridružitve mladega adolescenta in druženje s prestopniško osebo ali skupino je imela za posledico negativne pojave v šolski drži in navadah. Pojav odnosov z enakimi v spodbujanju prestopniških oblik, če že ne naravnost resnična in lastna zmaličenost, so jasno vidne v mnogih življenjskih zgodbah mladostnikov, ki so in še živijo izkušnje na slabih poteh.

Primeri, ki spremljajo številne zgodbe življenja, so prijateljstvo z »nasilnežem, huliganom« v razredu, s kolegi, ki so v razredu nosilci rušilnih nestrukturiranih,

kriminalnih oblik, ki uživajo droge. Na pravem mestu in o pravem času je potrebno zaznati in opozoriti na dejstvo, da so nekatere šole kraj uživanja in razpečavanja mamil. Razen teh so še manj hudi primeri, kjer gre za težke odnose med kolegi in kolegicami v razredu. Tudi v teh primerih so pomenljivi znaki, da ti odnosi ustvarjajo šolsko povračilo tistim, ki jih živijo. Ne da bi govorili o primerih, pri katerih gre za neke vrste prilagajanje pritisku konformizma (posnemanja, izenačevanja) skupini v razredu, ki vodi nekatere gojence, da bi se izognili opaznosti iz povprečnosti. Potrebno je reči, da si skupina v razredu pogosto prizadeva izločiti tiste, ki imajo uspeh in rezultat in se na pomenljiv način oddaljijo povprečju uspešnosti skupine.

Ta vidik, ki je tako pomemben, je pogosto prezrt pri učiteljih in šolski organiziranosti in zmanjšuje vzgojne in učne zmožnosti šole. Povzroči lahko nesrečne posledice pri tistih mladostnikih enake starosti v šoli, ki se znajdejo v takšnih okoliščinah.

Prispevek k zanimanju za učenje in študij v šoli

Rezultati raziskav kažejo, da mladi na splošno pripisujejo študiju in kulturi dokaj relativni pomen in so na splošno zadržani, razen najpomembnejših v verski, socialni in politični dejavnosti. To med mladimi označuje majhen porast odgovornosti do osebne in socialne zgodovine, katere glavne osebe, subjekti, so. To potrjuje majhno zavest istih mladih okoli obstoječe povezanosti med njihovo dejavnostjo v sedanjosti in njihovo osebno in socialno prihodnostjo. Potrebno je torej biti pozoren in zaznati, vsaj kar zadeva šolo, da je ta zavest morda nespodbujena zaradi razdalje med šolo in svetom dela, med učnimi vsebinami v šoli in dejanskimi možnostmi, da bi dobili primerno delo, ki bi odgovarjalo študiju.

Mladi po eni strani ne dajejo velikega pomena študiju in ga imajo za malo primerne za vstop v svet dela. Po drugi strani pa se zdi, da so zadovoljni s tem, kar jim šola nudi z vidika kulture. To si ni samo nasprotujoče, če se umešča v slabo načrtovano predstavo življenja.

Dodati moramo, da je v življenju mnogih mladostnikov, še posebej tistih, ki so ali še vedno živijo v izkušnjah stranpoti, kakor na primer iskanje omame in prestopka v sobotnih nočeh v diskotekah, šola bila in preživeta preprosto kot nepomembna in nezanimiva.

V mnogih primerih ta nepomembnost šole ni nastala iz problemov med učitelji in stranpotmi posameznih oseb, ampak izključno iz dejstva, ker šola ni prebudila v mladih niti najmanjšega zanimanja niti kakršnega koli smisla za dolžnost do študija. Nekateri strokovnjaki trdijo, da je to posledica dejstva, da današnji otrok prihaja v šolo potem, ko je že nešteto ur gledal številne televizijske programe in ni več »nepismen«. Ima široko splošno kulturo, ki pa je v njem oblikovana kot neurejen mozaik.

Naloga šole, tudi mnogih učiteljev in šolske organiziranosti, če so modri, ne more biti več v tem, da otroka vodijo iz popolne nevednosti do popolne vednosti in socialnega poznavanja, ampak v popravljanju napak, v sprejemanju in spoznavanju. Popraviti morajo posebnosti in pomagati otroku urediti njegovo kulturo, ki je že sprejeta in posvojena, kakor tisto, ki jo sprejema in osvaja. Ta mora biti na sistematičen način istočasno podvržena kritičnemu rešetu vrednotenja.

(iz: Marco Pollo, Vzgojni izzivi mladih danes, LDC, str. 72-76)

Gremo v službo

Obstaja miselnost, da je delo neka kazen oz. znamenje manjvrednosti. V resnici pa je delo ponavljanje ustvarjalnega Božjega dela: z delom se človek vključuje v ustvarjalno delovanje, podaljšuje svojo vnemo in potuje do cilja. Tudi Sveto pismo Bogu pripisuje ročno delo: prikazan je kot poljedelec, pastir, lončar. Kristus je odrešil in rešil delo. Ni pridigal o delu, ampak ga je opravljal, ko je večji del življenja preživel kot navaden delavec. Po poklicu je bil tesar.

Enako pravijo o Frančišku Asiškem. Hotel je, da bi njegovi sobratje živeli od dela lastnih rok, da ne bi padli v nevarnost brezdelja.

In naši mladi, ki sledijo sv. Frančišku? Kaj je zanje delo?

Govoriti danes o delu pomeni, soočiti se z zapleteno resničnostjo, ki s seboj prinaša veliko težav.

Predvsem srečamo resničnost brezposelnosti, čakanja na delo, premalo plačanega dela, težav povezanih z delovnim okoljem, vse do odnosov, ki se rojevajo. Že po svoji naravi delo ustvarja vezi in strukture, ki gredo preko posameznika in se mlad človek v njih pogosto čuti nemočen in ujet. Res je, da delo lahko postane sredstvo zatiranja in nepravičnosti.

Srečujemo se s problemom "Gospodovega dne", nedeljo. To je čas, ki je posvečen Bogu in drugačen od ekonomskih skrbi, čas, ki danes na nekaterih delovnih področjih počasi izginja.

Brezposelnost: kratek čas

Danes ima ta problem zaskrbljujoč prizvok. V evropskih državah je brezposelnost izredno visoka. Posebej za mlade je iskanje dela težka naloga. Tveganje je veliko, predvsem da slabo preživimo ta trenutek, ki najbrž ne bo kratek: da ga preživimo črnogledo, z nezaupanjem, da gledamo na prihodnost kot na prinašalca nesreče.

Prva naloga animatorja je: pomagati mlademu, da se zave, da lahko to čakalno dobo preživi ustvarjalno in s trudom za boljšo pripravljenost, itd.

Smisel dela

Temelj vsega je vprašanje: kakšen smisel ima delo? Samo služenje denarja? Delo ni samo ena od vseh sestavin na trgu. Dela se za zaslužek, služi se za porabo, pomembna je visoka plača. Osebe, čeprav se ne zavedajo, se ne čutijo uresničene samo zaradi zaslužka, ampak iščejo v svoji službi tisto, kar jim daje občutek popolne uresničitve sebe. Želijo, na primer, vplivati na resničnost v kateri živijo, prevzeti večjo družbeno vlogo, narediti nekaj za druge, biti pohvaljeni, ker so uporabni, želijo si družbenega priznanja, itd. V delavcu je nek skupek globoko človeških vrednot, ki gredo preko gospodarskih, ki zahtevajo priznanje. Predvsem pri občutljivih osebah se tako oblikuje neka potreba, zavedanje, ki v delu prepozna močan trenutek smisla in samouresničitve osebe. To je v nasprotju z usmerjenostjo dela v

politiko in družbo, v prisotnosti razdrobljenih interesov, različnih pogojev dela (“družba tisočih poklicev in tisočih služb”) in bolj splošno pred globalizacijo gospodarstva”.

Druga naloga za animatorja je: pomagati mladim zavedati se pomena človeškega dela. Vernik je poklican, da delo razbira kot stvarjenje, ki se izpolnjuje, kot dejavna in vsakodnevna solidarnost, kot znamenje odkupitve in odrešitve, kot področje pričevanj in skupnosti. To so velike vrednote, ki jih družbeni nauk Cerkve poudarja in daje delu smisel in dostojanstvo, prednost in središčnost v vrhu gospodarstva. Človek ni zadnje kolo voza, kolesce, ki je med drugimi neprepoznavno.

Pomislimo na mlade, ki začenjajo delo. Pomislimo na vse, ki trpijo zaradi svojega dela. Pomislimo na vse, ki prosijo v grozi za delo. Če nimamo visokih ciljev, se sprijaznemo, da ostanemo brez cilja, da začnemo potovanje samo zato, da potujemo, da se vprežemo v voz ne da bi vedeli zakaj.

Konkretno:

V svoji molitvi se spomni vseh, ki iščejo delo in še posebej tistih, ki so že dalj časa brezposelni.

Svetopisemski citati

Iz 65,17-25; Mt 20,1-16; Ps 126; 2 Tes 3,6-15; Tit 3,1-11

Življenje v svetosti nas vabi k...

KRSTNA OBLEKA NA GRADBIŠČU, DELAVSKA V CERKVI

V naših cerkvah, kjer je še vedno zelo velik vpliv klera, imamo tudi laike, ki jim ne manjka drznosti, zrelosti in pripravljenosti. A v igri ne nastopajo kot glavni igralci. Še vedno so rezerve, tudi takrat, ko se ogrevajo ob robu igrišča. Preveč jih je na klopi, ki čakajo na poškodbe, nesreče v igri, da potem lahko koga zamenjajo.

Zavedanje pomena laika pa je še vedno na pol poti, čeprav je to dar, klic.

Laičnost ni stopnja nič, ni neutralen prostor, zrak v cerkvi. Laik ni “neduhovnik”, ni podaljšana roka, dodatek kleru. Laik ni proteza prezbiterija!

On je tisti, ki je s krstom poklican, da je del Božjega ljudstva. Ima nalogo, da na svoj način oznanja, da je Jezus Gospod: v časnih stvareh, ki jih usmerja v Večnost.

Ta način njegovega oznanjevanja bi lahko označil z enim stavkom: laik je tisti, ki nosi krstno obleko na gradbiščih, delavsko v cerkvi.

Nositi krstno obleko na gradbiščih pomeni spoštovati človeške resničnosti, njihove avtonomnosti, notranje zakonitosti. “Duh pokristjanja, česar se dotakne” so govorili Očetje. Krščen in birman laik, maziljen z Duhom, pokristjanja vse, kar dela. Ne potrebuje posebnih liturgij, ne dodatnih govorjenj. Če je zdravnik, je dovolj, da spoštuje resničnost stvari in ne manipulira s tem, kar je zapisala narava, dela s stvarnostjo tako kot duhovnik s posvečeno hostijo, se trudi biti z vsem na tekočem...

Nositi delavsko obleko v cerkvi pomeni: vse zemeljske vrednote, ki počasi izginjajo, imeti usmerjene v nadčutno. Dati pomen časnim resničnostim, jih usmeriti k Bogu in jih obvarovati pred nevarnostmi ideologije, čeprav se ta odeva z verskimi stvarmi.

Bolj prepričljivo odkritje laičnosti kot klica; globlje notranje življenje, ki se hrani predvsem v verskih skupnostih; spoštljivejše zavračanje besednih spopadov med skupinami; bolj frančiškovo je “čutiti se manjši brat” v okviru cerkvenih skupnosti; drznejše izpostavljanje tudi na politični ravni, da prinesemo malo evangeljskega oznanila, ki je strogo, tekmovalno in jasno... To bo moralo biti močnejše na poti zrelejše laičnosti.

Nujno je, da laiki zahtevajo prava mesta (ki niso v duhovništvu) in se držijo stran od klera. Laiki, ki posegajo v duhovništvo niso nič manj nevarni od duhovnikov, ki hočejo biti del laikov.

Pot je dolga. A prav prek ovir močnega zavedanja tega klica in ne hrepeneč po zmanjšani moči duhovništva, bodo laiki prav odgovorili na pričakovanja Cerква in sveta.

(iz Evangelija poguma, str. 53-55)

Zakaj se Marija odpravi na pot? Mi mislimo, da zato, ker je od angela izvedela, da je njena sorodnica Elizabeta noseča, v šestem mesecu, in si je rekla: jo grem pomagat! Mi mislimo tako. Če pa bolje pogledamo, vidimo, da je Marija potrebovala Elizabeto, ne pa Elizabeta nje...

Kaj pomeni to, da Marija vstane, pusti svoje ognjišče, zapre hišo in pohiti v Elizabetino hišo? Da moramo, dragi bratje in sestre, pustiti naše sedeže. Kot Cerkev moramo na pot. Ni prav, da se verniki zaprejo za varne zidove svojih cerkva, v svoje lepe templje, v sklop teoloških misli, akademij, v knjižnice, revije, kulturne poslastice. Moramo nekaj napraviti. Začeti moramo to potovanje proti človeku, a ne na zemljevidih, temveč na kartah, ki so jih začrtali sociologi, antropologi, vsi, ki se sklanjajo nad človekom, da bi preučili njegovo naravo.

Pogum, bratje moji, iti moramo dlje. Zaljubiti se moramo v mesto. Bolj moramo ljubiti inštitucije. Bolj moramo sodelovati z vsemi javnimi delavci, ki se trudijo, da bi šlo bolje, da bi bili ljudje srečnejši, da bi mirno spali, da bi vsi imeli dom in delo, da bi mladim zagotovili prihodnost. Gibati se v neposvečenih okoljih ni oskrnitev. Marija se ni oskrnila. Ko se pred Gospodom napolnimo z Njegovo lučjo, z Njegovo močjo, z Njegovo besedo, moramo to dati drugim: kajti vstajenjski ljudje ne zadržijo zase ničesar, ničesar ne zaprejo vase, da bi to sami užili.

(iz Homijij in postnih spisov, str. 172-173)

Konkretno:

Poskušaj najti stik z nekom, ki ne razmišlja tako kot ti, ki se ne giblje v istih krogih. Bodi nosilec veselega oznanila predvsem tam, kjer ga še posebej potrebujejo. Bodi pozoren na ljudi, ki živijo na obrobju.

Svetopisemski citati

Lk 1,39-45; Mr 1,35-39; Apd 20,17-38; 1 Kor 9,1-27

3. TRETJI DEL: ... KDOR ZASTAVI ŽIVLJENJE (januar – marec)

Ko se spominja Božje zaveze, ki so jo živeli očetje vere, se mlad človek, približuje Abrahamu, ki uči zvestobo in žrtvovanje.

--Verjeti in ne dvomiti

-----Okrašen s svetimi Kristusovimi ranami

-----Mlad človek, odloči se in zastavi svoje življenje

-----Še lahko govorimo o zvestobi?

-----Steza na Kalvarijo

Jezusovo sporočilo

VERJETI IN NE DVOMITI

Cilj: Mlad človek sreča Abrahamovo zgodbo, zgodbo očeta vere, ki uči dve značilnosti zaveze z Bogom: zvestobo in žrtev, torej brezpogojno zaupanje v Boga brez dvoma v njegovo dobroto.

Za animatorja: 1 Mz 11,27 -25,11

Iz sveta izgubljenih ljudstev, po grehu malikovanja, vzide Abrahamova oseba, ki ga je Bog poklical in mu dal obljubo, ki zveni kot alternativa babilonskemu načrtu: "Iz tebe bom naredil velik narod" (1 Mz 12,2). Tudi Abraham mora bežati in vstopiti v zavezo. Njegova pot vere je sestavljena iz te logike, ki je pred svetopisemskim pripovedovanjem. Gospod povabi Abrahama, da zapusti za seboj preteklost, posest in trdne odnose: svoj kraj, svojo deželo in očetovo hišo. Gospodova beseda mu obljubi kraj, potomstvo in blagoslov, ki se bo širil nad "vse rodove zemlje" (1 Mz 12,3). To je odgovor Boga na grehe ljudstev zemlje. In Abraham stavi vse na Božjo besedo, saj nima nobenih zagotovil za svojo prihodnost.

Abrahamova duhovna pot se konča na gori, na območju Morije, kjer mu Bog ukaže, naj žrtvuje sina, svojega edinega sina, sina Izaka, ki ga ljubi (prim. 1 Mz 22,2). Izak je sin Božje obljube, zagotovilo Abrahamove prihodnosti, kajti brez potomstva obljuba o posedovanju zemlje, o blagoslovu nad vsemi ljudstvi zemlje ostaja prazna beseda. Abrahamova kriza je kriza Izraelcev, ki se ob izgonu znajdejo v slepi ulici. Zdi se, da Bog sam razdira svoje obljube in znak njegove zvestobe: tempelj, Davidova rodbina, dar zemlje. Konec Abrahamove drame je odgovor Boga na človeška vprašanja pred slabim in smrtjo. Abraham v svoji koreniti veri v Boga prejme drugič v dar sina. To simbolizira premaganje smrti, kar omogoča samo živ odnos z Bogom.

Abrahamova zgodba je zgodba o klicu, ki zajema ves življenjski cikel. Ta cikel pripoveduje o Abrahamovem življenju v dvanajstih poglavjih, ima pa enoten pomen. V Abrahamovi zgodbi ima glavno vlogo Bog, ki priseže in obljubi: "Gospod je rekel Abrahamu" (1 Mz 12,1). Božja beseda je temeljna kategorija, na kateri se gradi poklicanost. Njen velelni pomen, vzpodbujevalec energije je tisto, kar vodi Abrahama in je tisto, s čimer se prične Sveto pismo: "Bog je rekel: Bodi svetloba!" (1 Mz 1,3). Abraham je bil poklican iz dna svoje osebnosti. Klic ga zaobjame v vsem, kar on je: ne zahteva tega ali onega dela njegovega življenja, temveč vzame celotno življenje, ki ga je do tedaj živel in iz katerega je sedaj poklican, da gre. Tu so posebej tri resničnosti: geografska (kraj), kulturna (domovina), krajevna (očetova hiša). Pa še en pomemben vidik je: situacija, v kateri se znajde Abraham ne daje upanja. Poseduje stvari, nima pa upanja. Bog torej poseže v njegovo življenje in ga prosi naj zavrže to, kar ima, in se mu ponudi kot tisto kar nima. Abraham je poklican za ljudstvo in zemljo, kot oseba pa je poklican k zaupanju, upanju. "Veroval je Gospodu in ta mu je to štel v

pravičnost.” (1 Mz 15,6). Vera je dokaz zaupanja. Hebrejski glagol, ki to nakazuje in je skrit v našem *Amen*. Kot žig ob koncu molitev, izraža “biti trden”. Opiranje ne nekoga ali nekaj. Je tveganje ob eni osebi, skrivnostni kot Bog. Zato vera ne more povsem izgubiti okusa po strahu in dvomu. Zaveza-berit, o kateri govori Sveto pismo, je dar, rojen iz Božje enostranske in zastonske pobude. Človek je dolžan sprejeti jo v veri ali pa jo zavrniti v nejevernosti. Razlogi verovanja so zakoreninjeni v Božji zvestobi. In zaradi vere v svojega Boga, se Abraham ne ustraši pred obljubo sina, čeprav sta bila z ženo priletna: Sara se smehlja, Abraham pa se smeje od sreče, pade na kolena in časti, hvali Boga. Sad tega veselja bo “nepričakovani otrok” (glej 1 Mz 21,3-6), Izak (= Jhwh se je zasmel).

“Začetek prihodnosti je bil že tam, zagotovljen v Izakovi osebi, v šibkem novorojenčku. Bog pa je zelo zahteven” (C. Mesters). Z zahtevo, da žrtvuje Izaka znova preizkuša Abrahama. Kakšen pa je pomen 1 Mz 22?

Za nekatere je središče pripovedi v vrsticah od 6-8. Ali bo Abrahamova odločitev trdna ob vprašanjih sina, ki nevedno muči očetovo ljubezen? Abraham ostane trden in premaga skušnjava...

Če pogledamo bolj natančno smo pred temo gole vere, ki nima drugih oprijemališč kot le nevidne besede. Vera, ki pa pozna brezna teme in tavajoč išče smisel, ki se srečuje s skrivnostjo vere. Vera, ki je čista. Abrahamova trodnevna, tiha, a grozna pot do vrha preizkušnje postane vzorec vsake poti vere. To je težka in izbojevana pot, ki jo spremlja samo tisti prvi ukaz: “Vzemi svojega sina, svojega edinca, ki ga ljubiš, Izaka... Tam ga daruj v žgalno daritev...” (1 Mz 22,2). Nato tišina. Božja tišina, Abrahamova tišina, tišina sina, ki samo enkrat, z mučno odkritostjo, začne pogovor globoko čustveno nabit, znamenje človekove solidarnosti pod tako brezbržnim in krutim nebom: “Moj oče!.. Tukaj sem, moj sin... Kje je jagnje za žgalno daritev... Bog si bo sam preskrbel jagnje za žgalno daritev, moj sin.” (1 Mz 22,7-8).

Ko se vrne tišina, trenutek žrtvovanja, ki so ga Judje kasneje imenovali Izakov *aqedah*, kar pomeni “zvezanost” na daritvenem oltarju, nas prevzame resnost obreda, v katerem je vsaka posamezna gesta natančno in strogo zabeležena. Na gori Morija “je Abraham sezidal oltar in razložil drva. Zvezal je svojega sina Izaka in ga položil na oltar na drva. Potem je Abraham iztegnil svojo roko in vzel nož, da bi zaklal svojega sina” (1 Mz 22,9-10). Do kam smo prišli? Ustvari se mučna napetost, ki jo bo razparal in razrešil Božji krik, ki končno prekine svoj molk in pokliče očaka kot na začetku: “Abraham, Abraham!” Samo On bi lahko v tistem trenutku zaustavil Abrahama pred njegovo pokorno in obupano vero. Vera, na tistem čistem, popolnem, tragičnem nivoju, brez vsake človeške, umske in verske opore. A ena logika obstaja: kot telesni sin mora Izak umreti, da bi Abraham zavrgel tudi svoje očetovstvo in ne bi imel več nobenega mesenega in krvnega razloga, da bi verjel v obljube, ampak samo razlog Božje besede. Zato Bog povabi k pretrganju te človeške očetovsko-sinovske zveze. Abraham po tej

preizkušnji sprejme Izaka, a ne kot sina, temveč kot Božjo “obljubo”, čisto in popolno milost. Zato ni konec zgodbe kar tako dopolnjen z obljubo: “...te bom zares obilno blagoslovil...” (1 Mz 22,17).

1 Mz 22 je vzorčen primer vere kot boja in Abraham je vzor. Vera gre daleč preko, a ne nasede na absurdu, ampak na daru in višje. Sin iz mesa in krvi izgine na gori Morija. Abraham se mu mora odreči; tisti, ki ga bo spremil z gore ne bo več zgolj dedič ali Sarin sin, čeprav je bil čudežno rojen, ampak bo sin-dar, pravi “obljubljeni” sin. Da pa ga je prejel, je moral oče svoj nož zariti v svoje očetovstvo. Samo če se odpovemo vsemu, v hudih dneh preizkušnje, prejmemo vse (prim. Lk 18,28-30).

Poslušnost v veri na koncu podari mir in razodene, da se za na videz krutim Božjim obličjem skriva načrt, a ne smrti, ampak življenja po milosti. Samo da je treba reči, kot nas uči Abraham, ki “je verjel in ni dvomil”.

“Prečastiti oče Abraham, ko si se vračal z gore Morija, si prislužil vse in ohranil Izaka. Gospod ti ga ni vzel; vesel si sedel z njim v svoji hiši, kot to počneš zdaj tam v večnosti” (S. Kierkegaard).

Konkretno:

Napiši molitev v kateri Bogu izrekaš svoje zaupanje, pa tudi morebitne dvome, ki jih prav tako v zaupanju polagaš predenj.

Svepisemski citati

1 Mz 12,1-5; 1 Mz 15,1-6; 1 Mz 17,1-10; 1 Mz 18,1-15; 1 Mz 19,15-26; 1 Mz 22,1-8;
1 Mz 22,9-19; Jn 3,16-21; Rim 8, 31-39; Jak 2,14-26; Iz 41,8-16

Frančiškova izkušnja

OKRAŠEN S SVETIMI KRISTUSOVIMI RANAMI

Cilj: Mlad človek se približa izkušnji žrtve in zvestobe svetega Frančiška Asiškega v svoji zavezi z Bogom, da bi tudi on odkril moč za preseganje vsakodnevnih težav in se vedno bolj bližal Božjemu mišljenju.

Za animatorja: Frančiškovi viri 825-826

Križ je bil za Jezusa muka in smrt, za vse ljudi pa je postal simbol žrtve in trpljenja. Ko izrečemo besedo križ je kot da bi rekli nekaj, kar tako ali drugače pomeni trpljenje.

To pa ni bila izkušnja Frančiška Asiškega, ki se je takoj in za vse življenje zaljubil v križ, ne v križ kot tak, ampak v Križanega, v svobodnega človeka, poslušnega, zvestega Očetovi podobi.

Podobi, o kateri smo govorili v prejšnjem poglavju, v katero se moramo potrpežljivo vključiti. In če spoznamo to za nekaj dobrega in najboljšega, kar mi Bog lahko predlaga za mojo rast, mu sledimo do konca, čeprav z žrtvami in včasih s trpljenjem, a z velikim veseljem, krotkostjo, ponižnostjo, zvestobo.

Za Frančiška je bilo srečanje s Kristusovim križem usodno. To srečanje je spremenilo njegovo življenje, usmerilo vase vso odvečno energijo. Frančišek ne ljubi križa samega po sebi: njegov značaj, bogat z izkušnjami, ki je poznal zabavo in veselje, ga vodi do spoznanja, da v tem križanem človeku ugleda uresničenje načrta ljubezni, ki ga predlaga Oče, ob katerem se raduje.

Srečanje Frančiška je srečanje z zmagoslavnim Kristusom, ki ni predan smrti, ampak je Vstali (sv. Damijan), povsem predan Očetovi volji, ki je za vse človeštvo sredstvo rešenja. Frančiškova želja torej ni mazohistična, bolečina za bolečino, muka za muko, ampak trud, zvestoba načrtu, v katerem deli z Njim trpljenje odrešenja v vsakodnevnem odpovedovanju.

Pot, ki jo je Jezus izbral za rešenje sveta je križ, če nam je všeč ali ne. In to Frančišek začuti in razvija tako, da hoče z gorečo željo deliti s svojim Kristusom to potrebo.

Lahko bi rekli, da je bilo Frančiškovo življenje polno samih zadovoljstev, jasnega neba in prijetnih dogodkov. Nasprotno! Frančišek trpi, kadar se primerja s svojo družbo, s svojimi brati in odkrije, da se njegov ideal, za katerega ve, da mu ga je predlagal Gospod, lahko ne uresniči. Vseeno ne zapusti načrta, temveč se znova oklene Križa in ostane zvest svojemu poslanstvu.

Do konca življenja bo mislil, da je naredil narobe, da ni ničesar napravil, da mora še vse obnoviti. A nikoli ne zavrže ideje in z velikim naporom vodi naprej nalogo, ki mu jo zadaja križ: popravi mojo Cerkev.

Ljubezen sili Frančiška, da se v vsem primerja z Jezusom, posebno v trpljenju, v vseh njegovih številnih in raznolikih oblikah. Po drugi strani pa ga nenehno žrtvovanje sebe ob **vsakdanjih križih** bogati s spoznavanjem Kristusa, ki postaja vaba za njegovo ljubezen.

Trpljenje, vsakodnevno **“mučenje”**, potrpežljivost tistega, ki zna z zaupanjem čakati uresničitev obljube, zvestoba zaupanemu poslanstvu imajo v Frančišku trdnost spreobrnjenja k evangeljskemu življenju, in prinašajo spremembo mišljenja, logičnega razmišljanja, navad, zastavitve življenja!

Bolj kot raste Frančiškova ljubezen do Njegovega Gospoda Jezusa Kristusa in do njegove volje, bolj raste v njem volja, želja, da bi na bolj stvaren način odgovoril na njegov klic, k sodelovanju pri rešenju sveta.

Frančišek ve, da kdor prime za plug in se potem ozira, ni vreden Kraljestva..., zato se na vso moč upira skušnjavam življenja, tudi kadar ne dobi soglasja niti pri svojih tovariših, tudi kadar se zdi, da se življenje obrača proti njemu. Ko je prepričan, da je to, kar dela Gospodova volja, vloži vse moči in telo, da uresniči obljubo.

Zagotovo je Frančišek potreboval veliko poguma, “norosti”, da se je spustil na to popolnoma novo pot, ki pa ni bila pot v temo, ampak v luč križa in Gospodovega vstajenja.

Sveti Frančišek ne bi bil velik kot je, če ne bi osebno živel izkušnje pashe s Kristusom, se pravi prehoda od smrti v življenje, od starega človeka do novega bitja, ki vstaja iz krvi žrtvovanega Jagnjeta.

Zato vstane iz jame svojih trdih kazni, iz svojih vsakodnevnih težav, z več življenjske energije, z radostnim zagonom proti svetu, ki ga obdaja, ki ga lahko gleda s čistim in bratskim očesom.

Je izkušnja **“popolnega veselja”**, radostnega prenašanja bremena zaradi ljubezni, samo da se izpolni načrt; izkušnja podarjene potrpežljivosti tistega, ki ve, da samo seme, ki umrje v zemlji lahko obrodi sad, tistega, ki zna čakati na pravi čas dozorenja.

Frančišek ima veliko **zaupanja** v Gospoda, tako kot Sin do Očeta, ko se daruje na križu. Frančišek ni preračunljiv. Ve, da je sodelovanje h kateremu ga je Bog poklical pretežko in ga ne briga, kaj bo moral pri sebi opustiti ali izgubiti, ne moti ga muka tega trenutka... Povračilo bo večje.

Frančišek je bil v svojem življenju tudi skušan, v telesu in v duhu. Ni pa padel pred laskavo mislijo na beg, temveč je še bolj trdno stremel po svojem Bogu in za to, kar mu je naročil.

Nenehni boj, ki ga človek bije proti vsaki obliki trpljenja in sopeč tek za ugodjem, ki naj bi bilo edini vir užitka, kažeta nezdržljivost med veseljem in bolečino, med zvestobo in neuspehom, med žrtvijo in uspehom.

A krščansko veselje, “popolno veselje”, kot je rad rekel, veselje, ki se je izlilo s križa v Frančiškovo srce, je postalo značilnost frančiškove duhovnosti, ki se preizkuša vsak dan v vsakem trenutku.

Frančiškovo veselje je obenem “dar” Svetega Duha in osebni “dosežek” človeka, ki se trudi svoje življenje prirediti Božjemu načrtu in ponuja dobro zemljo za ta novi lepi cvet.

Vse dokler ostane živ odpor naše volje do volje križa, ki je pred nami, je v nas nered, upor, ki zatemnjuje naš um in onesposoblja energijo volje, predvsem pa omejuje in ovira delovanje Svetega Duha.

Frančiškova zvestoba Božjemu načrtu se spremeni v “*docibilitas*” (udomačljivost) ob posvečujočem delovanju Duha, ki oblikuje človekov obstoj in ga usmerja k dobremu, ki ga je že od nekdaj načrtno zanj. Nepoznano dobro, ki pa se razlaga, se razodeva v zgodovini.

Frančiškov napor, napor, ki ga mora prestati mlad človek, za kar je bil poklican, lahko imenujemo asketski (=iti preko vsakodnevnih ovir), pripravlja in vabi k človeku skrivnostno delovanje Svetega Duha, ki širi svoje popolno veselje.

Popolno veselje je torej nekaj drugega kot naravno veselje, je več kot radost, čeprav so včasih nekateri zunanji znaki podobni. Zahteva trajno razpoložljivost našega bitja ob razvrščanju stvari, tako kot jih je Frančišek: vsaka stvar je na svojem mestu glede na Božje načrte, tudi ob urah preizkušnje in teme; zahteva junaško urjenje v veri. Z eno besedo, popolno veselje je ozračje lastno svetnikom.

FRANČIŠKOVA IZKUŠNJA ŠE VEDNO ŽIVI V OBLIKI ŽIVLJENJA MLADEGA ČLOVEKA:

Pridružujoč se odrešenjski ponižnosti Jezusa, ki je svojo voljo položil v Očetovo, se mladi ljudje zvesto trudijo v svojih nalogah v različnih okoliščinah življenja, in sledijo Kristusu ubogemu in križanemu, zanj pričajo tudi v težavah in obleganju. (iz *Naše obličje*, čl. 6/f)

Konkretno:

***Osebno delo: Premisli komu v življenju resnično zaupaš – zakaj?
Koliko zaupaš Bogu? Česa se bojiš?***

Kolikor se da se o tem pogovori z drugimi v tvoji skupini.

Svetopisemski citati

Jer 17,5-8; Ps 27; Lk 9,22-27; Ps 25; Prg 10,27-32; 1 Kor 2,1-5; 2
Kor 1,3-7; Sir 11,7-19;
1 Jn 3,19-24; 1 Kor 3,1-9; 1 Kor 3,10-21

Mati Cerkev

MLAD ČLOVEK, ODLOČI SE IN ZASTAVI SVOJE ŽIVLJENJE

Cilj: Mlad človek se ob primerih Abrahama in Frančiška Asiškega ter ob papeževih spodbudah sprašuje o svojem lastnem izkustvu vere. Ali živi vero s celim življenjem, telesom, razumom, srcem, gibi, odločitvami, čustvi?

Za animatorja

11. september 2001. 7. oktober 2001. Datuma, ki ne potrebujeta razlage. Kakšna luč sveti nad današnjim svetom? Ubija se v imenu vere: kakšno upanje je lahko to? Taka vprašanja se ponavljajo na ustnicah mladostnikov in najstnikov v naših skupnostih, župnijah, šolah, oratorijih, trgih, barih. Tako se sprašujemo in največkrat ostajamo brez besed. Kaj reči, kaj narediti?

Papeževe besede ob pripravah na 17. svetovni dan mladih v Torontu so polne globokih prerokovanj: mladi verniki v Kristusa, ki so prej omahovali v veri, zdaj ne morejo več molčati. Napočil je čas, da damo upanje s pričevanjem svojega življenja.

Seveda v času mladosti "rasteta" in zorita stebra vere: zvestoba in žrtev.

Luč, o kateri nam Kristus govori v evangeliju, je luč vere, ki je zastonjski božji dar, ki prihaja, da nam razsvetli srce in razjasni razum: "kajti Bog, ki je rekel: "Iz teme bo zasvetila luč," je zasijal v naših srcih zaradi razsvetljenja Božjega veličastva na obličju Jezusa Kristusa" (2 Kor 4, 6). Zaradi tega imajo Jezusove besede velikanski pomen, ko razlaga svoje bistvo in svoje poslanstvo: "Jaz sem luč sveta. Kdor hodi za menoj, ne bo hodil v temi, temveč bo imel luč življenja." (Jan 8, 12).

Osebnostno srečanje z Jezusom napolnjuje z novo lučjo naše življenje, nas napoti po dobri poti in nas navduši, da postanemo njegovi pričevalci. Novi način gledanja na svet in ljudi, ki prihaja od njega nam omogoči globok prodor v skrivnost vere, ki ni samo skupek teoretičnih izpovedi, ki jih moramo sprejeti in potrditi z razumom, ampak je izkustvo, ki ga moramo doživeti, resnica, ki jo moramo živeti, in sol in luč vse resničnosti (prim. Veritatis splendor, 88).

V sedanjih okoliščinah sekularizacije, ko mnogi naši sodobniki mislijo in živijo, kakor da Boga ne bi bilo, ali pa jih privlačijo iracionalne oblike verovanja, je potrebno, da prav vi, dragi mladi, potrdite, da je vera sad osebne odločitve, ki zaobjema celotno človekovo bivanje. Naj bo evangelij najvišje merilo, ki vodi vaše osebne izbire in smeri vašega življenja! Tako boste postali misijonarji z besedami in dejanji in kjerkoli boste delali in živeli, boste verodostojne priče Božje ljubezni in ljubeznive prisotnosti Jezusa Kristusa.

Ne pozabite: "Svetilke ne prižigajo, da bi jo postavili pod mernik" (prim. Mt 5, 15)! (*Iz papeževe Poslanice za 17. svetovni dan mladih v Torontu, 2002*)

V življenju mladih so trenutki, v katerih se je potrebno odločati: če in kako nadaljevati čustveno izkustvo ob drugem človeku; v kakšno delo se usmeriti, tako da se poveže osebne težnje z dejanskimi potrebami; kako porabiti čas služenja vojaškega roka za neko družbeno skupno stvar; kateremu političnemu načrtu dati svoj glas ali v kateri stranki bolj aktivno sodelovati;

delovati vsaj eno leto v življenju kot prostovoljec, nadaljevati študij, nadaljevati z vzgojno izkušnjo in pripadnostjo Cerкви...

Ni se lahko odločiti. Včasih bi mlad človek raje videl, da bi se drugi odločili zanj, ali pa si misli, da se bodo izbire same, brez njegovega truda uredile, če pusti času čas.

Tako je tudi z vero, kot smo videli na poti Abrahamovega in Frančiškovega življenja, ki ***ni samoumevna, ampak določena življenjska izbira.***

Sveti Oče nenehno vabi mlade, naj vero konkretno izrazijo v vsakdanjih stvareh in ob majhnih in velikih življenjskih izbirah; vse v znamenju ljubezni do Boga.

Vpletenost celega človeka

Izkušnja očetov vere bo pomagala mlademu človeku ob zorenju njegovega prepričanja, da odločitev za vero vpleta osebo, v vseh pogledih, v vsem. ta je vedno težka in ne brez nasprotovanj. Treba je računati ne le na svoje lastnosti, na preteklost, na možnosti in omejitve, ampak tudi na okoliščine, ki niso vedno ugodne. Odločitev za vero ima svojo pot, ne rodi se slučajno. Potrebni so vrednostni kriteriji, pa tudi urjenje v razsojanju, ki dovoljujejo, da sprevidimo, kako se lahko vrednote utelesijo v konkretnih situacijah.

Pri tem urjenju za presojenje in razločevanje so pomembni nasveti modrih oseb (=duhovni vodja).

Čeprav ima srečanje s Kristusom, kot Božji dogodek milosti, jasno in dokončno značilnost, je odločanje za vero navzoče celo pot, ki postopoma poenoti vse vidike mlade osebe. Na tej poti so pamet in čustva, odnosi in hrepenenja, bolečine in radosti usmerjeni proti horizontu, ki je sam Bog, a skupaj zorijo v osebnosti mladega človeka. Z odločitvijo vsak mladostnik sklene kaj hoče biti in gradi svojo osebnost ob odpiranju in zapiranju drugim.

V svojem govoru Sveti Oče jasno kaže mladim, da vsako dejanje v življenju, vsaka oblika bivanja kliče na preizkušnjo našo vero v Boga. Vsak trenutek zahteva odgovorno urjenje v veri. Vse življenje vernika postane dar in naloga. Vera in odgovornost se utrjujeta skupaj, se potrebujeta in medsebojno krepita.

Zahtevna odločitev

Bolj kot vseobsegajoča je odločitev za vero zahtevna. Zavezati se Kristusovi skrivnosti ni miroljubno in naravno dejanje, ampak zahtevno in celo dramatično. Zahteva, da vzamemo nase križ (Mr 8,34), kot je to naredil Frančišek Asiški; da živimo tisto norost (1 Kor 1,25), za katero se je Jezus popolnoma žrtvoval, vse do smrti; da zavržemo "modrost tega sveta" (1 Kor

1,20), ki se izgublja v potrjevanju sebe, v poviševanju človeka in njegove zgodovine.

Ta spopad med mesom in duhom, med resnico in lažjo ne more tiho mimo. Noben učenec se mu ne more izogniti. Odločitev v veri zahteva pogum za pot proti toku, zahteva kritično gledanje življenjskih modelov, ki so predlagani za odpis.

Ob tem zavračanju takojšnjosti čutimo odmev soočanja in izbire med Jahvejem in maliki, med pravim Bogom in božanstvi.

Tudi danes, kot pri Sihemu, je prišel čas izbire med služenjem Bogu ali malikom (Joz 24,1-28). Imamo odve izbiri: verovati ali pa pasti v malikovalstvo, z njegovimi starodavnimi in modernimi izrazi. Odločitev za vero se pojavi kot trpeča izbira, polna veselih trenutkov, a tudi naporov in krhkosti. To je nenehen in nujen trud za usmerjanje življenja k resnici in za pot do resnice, priznane v Kristusu.

Brez odločitve se življenje mladega človeka izkaže za duhovno potepanje, kjer nabiranje izkušenj ne pomeni nič in ne pelje nikamor. Odločitev za vero pa razvija samo zaupanje učencev, dokler to ne postane plodna zemlja za zahtevno srečanje z Jezusom.

Ob tej odločitvi se rodi učenec, rodi se tisti, ki medtem ko izbira Kristusa, pride do odkritja sebe, dozori v svoji osebnosti. Konec koncev mladinska pastorala temelji na težki nalogi, da pomagamo mladim, da postanejo "Jezusovi učenci".

Konkretno:

Kot skupina obiščite neko osebo, ki ima bogato življenjsko izkušnjo. Poiščite nekoga, ki je preživel marsikatero življenjsko preizkušnjo, a ga to ni zamorilo. Prisluhnite, kaj mu je dalo moči, da je vse skupaj doživel kot možnost za osebno rast in ne za osebno tragedijo.

Česa se od življenja naučimo je odvisno od nas samih.

Svetopisemski citati

Dan 2,20-23; Mt 5,13-16; Jn 1,1-13; 1 Jn 1,5-10; 1 Jn 2,7-11; 1 Tim 4,6-16; 2 Tim 2,1-7;
Mt 8,31-38; 1 Kor 1,18-25; Joz 24,1-13; Joz 24,14-28

Moje življenje

ŠE LAHKO GOVORIMO O ZVESTOBI?

Cilj: Mlad človek pogloblja vrednoto zvestobe na raznih življenjskih področjih.

Za animatorja

Ob izkušnji Abrahamove vere smo videli kako močna je vrednota zvestobe in žrtvovanja, dveh resničnosti, ki sta danes mogoče izgubili njun pomen v kulturi in današnji družbi. Za našo današnjo mladino je značilna neka površinskost ob zadanih nalogah, nestalnost, nejevolja ob prevzemanju odgovornosti, izogibanje nalogam.

Mnogim animatorjem se je najbrž zgodilo, da so se znašli pred mladimi ljudmi, ki v bratstvu živijo nestabilno, ki živijo odnos z Bogom "elastično", ki nenadoma prekinejo svojo versko izkušnjo. V bratstvu pa so pogosto tudi pari zaljubljenecv, ki so krhki in nezanesljivi ali pa si ne upajo reči "za vedno".

Torej "zvestoba" in "žrtev" ustrahujeta! Kaj mislijo naši mladi o zvestobi?

Pravijo, da mi mladi živimo
daleč od velikih vrednot.
Mi pa verjamemo v prijateljstvo, v
mir, v ljubezen, v sanje, v zvestobo.
Ampak veste kaj je narobe?
Bojimo se biti izločeni.
Ostati izločeni?
Ja, ker porabniška družba, v
kateri živimo, vsiljuje vrednote
ne-ljubezni, brezbržnosti, ne-mišljenja,
hitrosti, ki ji žal mnogi sledijo.
A poglejte okoli sebe in videli boste, da je
zagotovo kje nekdo, ki verjame v
prave vrednote.
Klara

V tem Klarinem pismu zasledimo vse težave, ki jih danes živijo mladi, kar se tiče prave vrednote kot zvestoba, ki ni vezana le na eno področje, ampak vpleta celotno izkušnjo življenja.

Zvestoba je predvsem stalen odnos vere z Bogom. Zajema pa tudi prijateljske odnose, učenje in delo, politično in družbeno dejavnost, sodelovanje v skupnosti, izkušnjo zaročitve, poroke in posvečenja...

Torej, zvestoba je način bivanja in vsakdanjega življenja, v vseh resničnostih življenja.

Kdo uči mlade zvestobe? Lahko si drznemo naštetih nekaj odgovorov: družina, odrasli animatorji (laiki in duhovniki), bratstvo in... V resnici je danes težko govoriti o tej vrednoti tudi zato, ker ni veliko primerov.

Seveda pa zvestoba ni zelo priljubljena tema pogovorov med mladimi v šoli, v barah, na trgih in mogoče tudi v bratstvu.

V tej enoti pa hočemo sprožiti temo zvestobe, se dotakniti samo nekaterih področij življenja in pustiti pastoralni ustvarjalnosti animatorja težko nalogo v spodbujanju in dopolnjevanju razmišljanja.

Prijateljstvo = zvestoba

Ne vemo, kako se rodi naše prijateljstvo z nekom. Ne vemo, zakaj neka oseba ustreza naši ljubezni. Prijateljstvo nas tako kot ljubezen, prestavi v dimenzijo, ki nas presega. Nas potopi v Božje. Za nas, vernike, ki smo sprejeli, da je Bog ljubezen, je tudi ljubezen Bog. Ko ljubimo, ob vsaki vrsti ljubezni (od tiste, ki jo občutimo v družini v začetkih do tiste, ki jo živimo s prijatelji ali v prihodnjih odnosih) čutimo bližino Boga in govorimo z njim.

Prijateljstvo ni zgolj potreba, je bolj dar in načrt. Je dar, ker je popolnoma zastojniški, nezaslужen, ob sprejemanju gre preko naših sposobnosti in naporov. Je načrt, ker se ohranja in krepi v kolikor nas v življenju spremlja, da nam pomaga uresničiti nekaj vrednega za nas in za druge.

Prijateljstvo je vrednota sama po sebi: ko smo s prijatelji, se dobro počutimo, se uresničujemo, se odpiramo življenju. Istočasno je telovadnica življenja: preko nje sprejemamo ves svet in si oblikujemo značaj in voljo, ki dovoljujeta, da smo v vsakem trenutku vsem na razpolago.

Prijateljstvo je resničnost, ki jo lahko dolgo živimo samo, če jo živimo v zvestobi in žrtvi.

Ljubiti = zvestoba

Kadar Sveto pismo pripoveduje o Božji ljubezni do svojega ljudstva, pogosto poseže po močnih podobah prevarane ljubezni. Bog je ljubil svoje ljudstvo kot ženin, to pa ga je varalo. Za razliko od žalostnih koncev človeških prevaranih ljubezni, pa Bog ni nikoli nehal ljubiti svojega ljudstva in je vedno obljubil, da ga bo še bolj ljubil.

V človeku, zaznamovanem z grehom, je vedno na preži skušnjava, da se zapre vase. Ljubezen do nekoga nas obvezuje; lahko nam prinaša veselje, lahko pa nam da tudi okušati ranjenost. Po prvi zaljubljenosti lahko pride do preračunavanja: koliko se da in koliko se dobi. Pride do pogojnih stvkov: "Še bi te ljubil, če..." Bog nas ljubi brez pogojev in nam razodeva, da je to mogoče tudi nam. In ko nam to razodene, postanemo sposobni tega.

Posnemati Božjo ljubezen pomeni ljubiti tudi, ko se nam ne zdi več vredno "za vedno".

Podoživeti Božjo ljubezen pogosto pomeni odpuščati. A brez sposobnosti odpuščanja in nenehnega prenavljanja tistega "za vedno" znotraj nas ljubezen ne traja. Brez odpuščanja ni mogoče, da dva ostaneta skupaj, čeprav se ljubita.

Prav zato, ker je zastonjska, je ljubezen moškega in ženske tudi "zvesta". Ni omejena v času, nič je ne omejuje, ampak vedno načrtuje. "Vedno" in "zatorej", "v sreči in nesreči, v boleznih in zdravju" (iz Obreda zakramenta svetega zakona, 28). Par, družina, so podoba skupnosti, ko se znotraj nje vsakdo čuti sproščen in ne zadržuje svojih čustev niti kadar drugi greši, vara ali povzroča bolečine. Zvestoba se kaže v odpuščanju, ki je močnejše od žalitve, dobro je močnejše od slabega. Zvestoba v ljubezni je resnično bolj življenjska od vsega kar žali, po Kristusovi podobi, ki je umrl za nas "ko smo bili še grešniki" (Rim 5,8).

Biti zvest pomeni, da smo odprti za nego in vzgojo ljubezni. Ne samo, bi bila trdna v težavah, ampak zato, da bi med rastjo, v obeh bilo polnejše življenje. V tem smislu zakon ni "grobnica ljubezni", kakor ponavljajo nekateri površinski ciniki. Nasprotno: je zibelka ljubezni, ki hoče rasti; obljuba, da ti bom vedno blizu, da bova skupaj, ti in jaz, znala črpati iz vselej novih virov najine ljubezni, ki je danes ljubezen mladoporočencev, jutri bo ljubezen staršev, nato dedkov, vedno prijateljev.

Zvestoba je torej vsakodnevni trud za oblikovanje načrta v nenehni nadgradnji. Je tudi pozornost in ustvarjalnost, da bi odnos med dvema nikoli ne zapadel v nemaren odnos, da ne bi bil nikoli banalen in niti vnaprej znan.

Posvečenost = zvestoba

Kakor ljubezen zakoncev, je tudi povečeno življenje "zastonjska ljubezen". Posvečene osebe ne ohranijo celibata, da bi se izognile zakonskemu življenju ali odgovornosti do družine. Devišstvo ali celibat izberejo, da bi lahko bolj ljubili Boga in ljudi; da bi dale znamenje, da je tudi brez osebe, ki odgovarja tvoji ljubezni, mogoče ljubiti v iskanju in najdenju veselja; da se lahko zapolni življenje s pomočjo osebi, ki potrebuje pomoč, čeprav nima nobenih sorodstvenih ne prijateljskih vezi z njimi; da bi z življenjem povedali, da je Bog oseba in nas resnično ljubi.

Zato se ponavadi tudi izbira deviškega in posvečenega življenja zapečati z obljubo, ki vplete celo življenje. Zato posvečeno življenje, ki oblikuje to izbiro, predvideva trud za izpolnjevanje Božje volje tudi takrat, ko so njegove poti daleč od njihove.

Konkretno:

Zvestobe se lahko tudi skupaj učimo.

Vsak naj bo pozoren na stisko v svoji okolici. Kako lahko konkretno pomaga? Vsak si naredi svoj osebni načrt. Komu, na kakšen način, kolikokrat na teden, kdaj lahko pomaga.

Skupina naj skupaj določi začetek in konec obdobja delovanja, katerega boste potem preverjali. Pomembno je, da se načrte napiše in da se jih potem res drži.

Ob koncu obdobja se pogovorite, kako vam je šlo.

Kje niste zmogli? Kaj je bil vzrok? Kaj vam je bilo najtežje? Kje ste zmogli in ste bili zvesti svojemu načrtu? Kje ste se morali premagati? Kaj ti je pomenila zvestoba?

Svetopisemski citati

Iz 11,1-5; Prg 3,1-12; 2 Sam 22,17-31; Ps 132; Mdr 3,1-9; 1 Kor 13,1-7; 1 Kor 13,8-13;
Ef 4,1-6; 1 Tes 5,12-15; Flp 2,1-11; Gal 5,16-26

Življenje v svetosti nas vabi k...

STEZA NA KALVARIJO

Moji dragi bratje,
med vsemi "križanji", katerih je polna likovna umetnost, mi je najljubše "križanje" Matthiasa Grünewalda. Predvsem zaradi ene stvari. Ob vznožju križa je nemški slikar upodobil Janeza Krstnika, ki z dolgim prstom kaže na umirajočega Jezusa.

Tisti kazalec je središče scene in pravi, da je za nas vernike, Križani edini zorni kot, iz katerega moramo vrednotiti zgodovino.

Rade volje sem prebral, da je tudi teolog Karl Barth močno ljubil to sliko iz 16. stoletja. Eno kopijo je imel vedno na pisalni mizi in je vsakemu, ki se je čudil ogromni Krstnikovi roki, ponavljal: "Prav to je roka, ki jo omenja Sveto pismo".

Oprostite mi za te misli, predvsem vi, dragi moji ubogi bratje, ki niste nikoli slišali za Grünewalda ali Bartha.

Žal mi je za to kulturno črtico. Takoj bom ta težka imena zamenjal z vašimi ubogimi imeni.

Tvoje ime, Damijan, ki si danes po pripovedovanju o tvojem nenavadno razburkanem življenju, zajokal in se sramoval svojih štirideset let. In nisi hotel iz moje pisarne, da drugi ne bi videli tvojih objokanih oči.

Tvoje ime, Lojze, zasut z dolgovi. Hčerka ti je pobegnila od doma, žena te ne razume in ti očita diplomu, ki ti ne služi, saj še vedno čakaš na delo.

Tvoje ime, Anamarija, ki imaš prizadetega sina in moža, ki ima drugo žensko. Vsak večer prihaja domov pijan in te posiljuje.

Tvoje ime, Angela, ki si pri tridesetih postala vdova s šestimi otroki in si se čez noč postarala. Imaš sive lase in nihče te ne pogleda, brez usmiljenja so ti vzeli vse.

Tvoje ime, Franc, ki si prekinil študij zaradi živčnega zloma. In tvoji, ki se tako trudijo zate, te nočejo razumeti. Vsi pravijo, da si postal kot medved. In zvečer ne greš več v vas, saj se nihče ne pogovarja s teboj.

Tvoje ime, Rosana, ki si izgubila voljo do življenja in ne zaupaš več nikomur, ker te je po osmih letih zaroke zapustil fant, ker se oče od upokojitve vselej prepira z mamo, ker se mlajši brat drogira, ti pa nimaš niti daru zaupanja v Boga.

Tvoje ime, Peter, tvoje ime, Lojze, brezposelni, nejevoljni, izčrpani od življenja, vi, ki se ne morete več premikati.

Tvoje ime, Silvija, tvoje ime, Tereza, ki mogoče niti ne opazite, da trpite, ker ste na križ privezane že od rojstva.

Nekega dne, ko boste prehodili stezo na Kalvarijo in boste kot Kristus izkusili muke trpljenja, se bodo zagrinjala, ki ovijajo templje vaših zgodb pretrgala na dvoje, in boste končno vedeli, da vaše življenje ni bilo zaman. Da je vaša bolečina hranila moč milosti. Da vaše mučeništvo ni bilo nesmiselno, ampak je povečalo reko odrešenja in doseglo najbolj oddaljene koticke zemlje.

Takrat, ne vrhu najbolj žalostne gore na svetu, ki je postala gora blagrov, pred vsem vesoljnim svetom, ne bo Janez Krstnik iztegoval prsta, kot na Grünewaldovi sliki, marveč sam Gospod, ki bo na vas kazal kot na tiste, ki so pripomogli k rešenju sveta.

Pogum, ubogi bratje, vaša križana zgodba je že natisnjena v Odrešenju.
(iz Homilij in postnih pisem, str. 302-304)

Sveta Marija (...) v nasprotju s teboj se težko pokorimo Bogu in nočemo razumeti, da nam samo brezpogojna pokorščina njegovemu vladanju lahko prinese osnovno abecedo za razbiranje vseh drugih človeških del. Izročitev Gospodu se nam zdi igra na srečo. Pokoritev Njemu vidimo le kot neko obliko suženjstva. Ljubosumni smo na lastno samostojnost. In svečana trditev, da služenje Bogu pomeni kraljevati, nas ne navdušuje preveč.

Sveta Marija, dekla Besede, taka dekla, ki si jo poslušala in čuvala, jo sprejela učlovečeno v Kristusu, pomagaj nam postaviti Jezusa v središče našega življenja. Daj, da okusimo skrivnostne namige. Pomagaj nam, da bi mu znali biti zvesti do konca. Podari nam milost služabnikov, ki jih bo On, ko bo prišel v noči, našel čuječe, in jih bo sam, potem ko se bodo opasali, posadil za mizo in jim stregel.

(iz Marija, žena naših dni, str. 77-79)

sledi stran s slikicami

Konkretno:

Drža odprtosti je tudi drža rahločutnosti - občutljivosti.

Kdor ljubi pusti, da ga ranijo.

Včasih bi se raje predali skušnjavi, da bi postali kot kamni, da nas ne bi nič več prizadelo in bolelo.

Jezus nam pokaže drugačno pot. Njegovo ranjeno srce se pred nikomer ne zapre.

Prosi za vse, ki so postali neobčutljivi in tako zaprti za ljubezen.

Svoje rane prinesi pred Gospoda in pusti, da zasijejo v novi luči – naj postanejo rubini, ki bodo tvoje življenje naredili bolj bogato.

Svetopisemski citati

Mt 11,25-30; Zah 13,7-9; Jer 31,23-26; Mt 24,3-14; Ps 34; Jn 16,25-33; Rim 8, 35-39;

Kor 16,13-14; 2 Kor 12,1-10; Apd 20,28-35; 1 Pt 1,3-9

ČETRTO POGLAVJE

... DA BI BILI NOVO ČLOVEŠTVO ... (marec-april/postni čas)

Ob liku Mojzesa in njegovem izhodu iz Egipta se mlad, človekki sledi sv. Frančišku uči, kako razmišljati o sebi in kako se pritrtilno odzvati Božjemu načrtu.

- **Verovati kot Mojzes**
- **Ljubezen do uboštva**
- **Mladi, v razdajanju ljubezni ne zaostajajte za nikomer**
- **»Prosto plezanje« solidarnosti**

- Nove oči

Jezusovo sporočilo

VEROVATI KOT MOJZES

CILJ: Mlad človek se seznanj z Mojzesovim izkustvom vere. Mojzes je oče vere, saj nas preko izhoda iz Egipta nauči dveh značilnih lastnosti zaveze z Bogom: sposobnosti, da se izprašamo in da se pozitivno odzovemo Božjemu načrtu.

ZA ANIMATORJA: Druga Mojzesova knjiga 34,1-10, 29–35

Ime Mojzes je egipčanskega izvora in pomeni »sin«. Mojzes je »junak neodvisnosti«. Uspe mu združiti svoje rojake, večinoma sužnje v Egiptu, in jih popeljati v svobodo v XIII. stoletju pred Kristusom. Mojzes je bil človek »prehoda« oz. Pashe. Tako kot nekdanji Abraham, je moral tudi Mojzes prečkati puščavo. Saj je namreč povsem nemogoče v enem samem dnevu preiti iz suženjstva v svobodo: potrebno je neko obdobje spoznavanja svobode, ki jo je včasih zelo težko živeti, kot lahko vsak izkusi.

Ne glede na to, je bil Mojzes vseeno Božji mož. To pomeni, da je bil mož, ki je molil in videl svoje življenje kot eno samo veliko dejanje vere. On je namreč ustalil način verovanja svojih rojakov tako, da jim je predstavil Božje zakone.

Verovati tako kot Mojzes pomeni verovati v Boga, ki ni nujno tak, na kakršnega najprej pomislimo. Sveto pismo nam pripoveduje, da se v Mojzesovem življenju pojavljajo zelo pomembni dogodki, ki nam nekoliko pomagajo razumeti, kdo je Bog: znani prizor o gorečem grmu, ko se Mojzes zave svoje poklicanosti (prim. 2 Mz 3,1 do 4,17); prehod čez Rdeče morje (2 Mz 14,5-15,20); izročitev Božjih zapovedi na gori Sinaj (2 Mz 20); prizor Zaveze med Bogom in ljudstvom (2 Mz 24,3-8).

Verovati kot Mojzes pomeni verovati, da Bog svobodno sklene dogovor s svojim ljudstvom. Pri tem gre za obvezo med Bogom in ljudstvom in tudi zgodba je podprta s takim prepričanjem: prizor zlatega teleta (2 Mz 32,1-6); Mojzesova molitev (2 Mz 33,18-23).

Verovati kot Mojzes poleg tega pomeni tudi iskati tisto, kar Bog pričakuje od nas: njegove zakone, v pravem pomenu besede. Njegovi »zakoni« oz. »zapovedi« se nam zdijo trde. Dejansko ni pri tem prav nič čudnega, saj jih narobe razumemo! V resnici gre za zapovedi, ki postavljajo temelje novega človeštva, ki je skladno s tem, kar Bog želi.

Verovati kot Mojzes pomeni verovati, da je mogoče na novo zaživeti. Mojzes se je čutil poklicanega, da omogoči tako življenje, ki bo vredno človeka in Boga. Če ponovno preletimo deset Božjih zapovedi, opazimo, da je od desetih primerov kar osem zapovedi v negativni obliki velelnika. To dejstvo je treba še posebej poudariti. Bog se namreč omeji na to, da nam pove česa ne smemo delati, medtem ko nam pusti prosto pot, da sami v pozitivni obliki oblikujemo tisto, s čimer bo naše življenje postalo dobro in srečno.

Če verujemo kot Mojzes, nas to vodi k potrpežljivosti. Tako kot je Bog potrpežljiv z nami, smo tudi mi potrpežljivi do drugih, do katerih začutimo solidarnost. Poleg tega postanemo potrpežljivi tudi s časom, tako kot Mojzes, ki se je v puščavi naučil hoditi z umirjenim korakom, ne da bi ga karkoli vznemirjalo. Njegovim rojakom se je čas seveda vlekel. »Le kdaj bomo prispeli v obljubljeno deželo?« Toda Mojzes je šel svojo pot...

Vse ob svojem času...Njegova vera pa se je postopoma vedno bolj utrjevala.

Mojzesova zgodba je precej obširna. Besedila Stare zaveze, ki so že sama po sebi dokaj številna, bi bilo potebno združiti z besedili Nove zaveze. Poseben vidik njegove zgodbe predstavlja razvoj njegove poklicanosti. Šele po številnih preizkušnjah Mojzes končno spozna kaj Bog želi od njega, zakaj ga kliče. Njegov izhod z ljudstvom, ki mu ga Bog zaupa, ni samo fizičen, temveč tudi notranji.

Dolgo potovanje, ki se imenuje »eksodus«, je pot, ki jo človek prehodi, da bi preko preizkušenj spoznal kaj Bog želi. *Exodus* je bilo tudi ime ladje, ki je v Palestino prevažala Žide, ki jim je uspelo pobegniti iz nacističnih koncentracijskih taborišč. Svetopisemski izhod izraelskega ljudstva iz egiptovske sužnosti, ki predstavlja vsebino in tudi naslov 2. knjige knjige Svetega pisma, pa je postal že univerzalen arhetip. V razpravi o Pashi, ki je vključena v palestinskih talmudah, je navedeno, da se »mora vsaka generacija opredeliti kot taka generacija iz eksodusa«.

Veliki voditelj izhoda iz Egipta je Mojzes, čigar ime Sveto pismo razlaga z besedami »ki je vzet iz vode« (2 Mz 7,10), v resnici pa to ime vodi do bolj preprostega egipčanskega izraza *mose*, ki pomeni »sin«.

Prvi Mojzesov izhod se pokaže v želji, da bi se srečal s svojimi hebrejskimi brati (2 Mz 2,1-15): to pa je neke vrste izhod iz samega sebe. Zaradi tega svojega »izhoda« se Mojzes kmalu sooči z ločitvijo in osamljenostjo, kar pa mu omogoči, da se sreča z nekom, ki mu je blizu in ga išče. To je srečanje z Bogom (2 Mz 3,1-12), ki je težko in skrivnostno: Mojzes skuša videti in spoznati. Ko vpraša Boga, naj mu razkrije svoje ime (2 Mz 3,13-20), mu Bog odgovori: »Jaz sem, ki sem.« Te besede poudarjajo navzočnost, ne pa prisvajanja. Mojzes ne more niti razumeti niti povsem posedovati Boga, temveč mu je dovolj spoznanje, da je On z njim (»Jaz bom s teboj«, 2 Mz 3,12) in da bo vedno z njim.

Mojzes je poklican k spreobrnjenju. »Spreobrnjenje ne pomeni samo to, da zapustimo napačno pot in se podamo na pravo. Pomeni, da pogumno sledimo mučnim Božjim načrtom, ki so našemu človeškemu razumu velikokrat nedoumljivi. Bog Mojzesa kliče na zahtevna pota pustolovščine, ki bo imela svoj vrhunec v eksodusu. Še vedno skrbi za ljudstvo, ki je prizadeto zaradi egiptovske sužnosti. Mojzes je zazrt v neznano, naložena mu je velika odgovornost, saj ga čaka drzen podvig. Močan v prepričanju, da je njegova gotovost to, da pozna Božje ime, mora sprejeti svojo nalogo. Mora se spreobrniti in spoznati, da mu Bog ne bo razodel prihodnosti, da mu ne daje nobene druge gotovosti, razen te, da On je. In Mojzes to sprejme. In prav tako kot pri vseh tistih, ki so rekli da Božjemu načrtu, gre tudi pri Mojzesu pravzaprav za skok v neznano. To je tako, kot da bi se znašli pred temnim vodnjakom in zaslišali glas: »Zapri oči in skoči noter.« To ni lahko. Čeprav nam na pomoč priskoči upanje z izkušnjami, ki smo si jih pridobili med tekom življenja, ko smo že večkrat »skočili«, ne da bi se pri tem poškodovali in takrat tudi občutili neizmerno radost, ko smo začutili prisotnost Boga, nas vsakič, ko moramo začeti znova, popade strah.« Mojzes je skupaj z izraelskim ljudstvom preстал kar nekaj Božjih »preizkušenj ljubezni«. Najprej 10 egiptovskih nadlog, nato mano v puščavi in vodo, ki je pritekla iz skale, nenazadnje pa še table z zapovedmi z gore Sinaj. Izraelsko ljudstvo je prisotnost Boga, ki jih je vodil s svojo močno roko, najbrž najmočnejše občutilo prav pri prehodu čez Rdeče morje. Ko ponovno prebiramo strani v knjigi o Eksodusu (kar seveda velja za celotno Staro zavezo), bi morali nekaterim zgodbam iz zgodovinskega vidika postaviti nove dimenzije. Toda literarno kritiko bomo tu prepustili

drugim in ta dogodek raje preberimo v religioznem in teološkem smislu: »Za časa *morskega čudeža* so bili Izraelci z Božjim posredovanjem rešeni iz egiptovske sužnosti in gotove smrti v vodah Rdečega morja. Morje simbolizira vsakršno nevarnost, nesrečo in zlo. Toda Bog nas lahko iz vsega tega reši. Iz grobnice morskih voda vstane novi in svobodni Izrael, medtem ko zatiralec, ki je žrtev Božje sodbe, v njih umre. Na podoben način je mogoče predstaviti krščansko interpretacijo krsta. Vzporednice z »izhodom« se kažejo v tem, da krščanec, ki vstopi v krstno vodo kot grešnik, iz nje izstopi odrešen in svoboden«. »Pomen prave svobode je v tem, da na dnu morja pustimo vse, kar nas v življenju ovira: našo staro identiteto, našo preteklost, vse zamere in rane, ki so nam jih povzročili drugi«.

»Jahve nas je izpeljal iz Egipta,« se glasi prvotno priznanje vere Izraela. »Izhod« ni samo nek zgodovinski dogodek, na katerega se nabira arhivski prah, temveč je nekaj, kar živi v vsakdanjiku posameznega vernika in sega v vse čase. Tu gre za zgodovinski dogodek, ki v globini svoje resničnosti skriva seme večnosti. »Odrešitev Izraela iz Egipta se zaključi v obljubljeni deželi, kjer »se cedita mleko in med,« to pa je metafora, ki izraža polnost dobrin in srečo za vse ljudi. Toda pot, ki pelje v to deželo, poteka preko puščave«, ki je kraj, kjer človek izgubi svojo identiteto in svojo vrednost - to je kraj, v katerem je neogljen, večni popotnik.

Sedaj ko je Izrael pustil za seboj Egipt, morje in puščavo, bi lahko vzorno zapel Psalm 114,1-4 »Ko je Izrael izšel iz Egipta...«, toda pred njim se pojavi gora Sinaj, kjer Bog izroči Mojzesu deset zapovedi, s katerimi bo ljudstvo lahko vstopilo v obljubljeno deželo. Bog predstavi Izraelu serijo zapovedi, ki so povzete v takoimenovanem *Dekalogu oz. desetih zapovedih*, v katerih Bog naroča Izraelcem, naj ljubijo drug drugega na enak način, kot jih je On ljubil v Egiptu, ko je neobvezujoče prisluhnil njihovemu trpljenju. Zapovedi vsebujejo *deset ne-jev*, ki naj bi se kasneje spremenili v deset *da-jev* v osebnem in socialnem bivanju človeka. S tablamiziranimi zapovedmi, ki so bile zaupane Mojzesu (2 Mz 24,3-8), »se Bog približa svojim ljudem in prevzame pobudo, da dokončno sklene zavezo, tako kot Oče, ki skrbi za svoje otroke.« Štiriindvajseto poglavje 2. Mojzesove knjige predstavi dve različni zgodbi, ki govorita o isti temi. To lahko sklepamo na podlagi sledečega znamenja: zgodi se ritual zaveze, kar z drugimi besedami pomeni, da se v liturgičnem smislu globlje izoblikuje nov odnos, ki se je na Sinaju vzpostavil med Izraelom in Jahvejem. Vrne se vidik žrtvovanja, ki je prisoten že v obredu zaveze z Abrahamom (glej 1 Mz 15, 2 Mz 24,5-8), saj se izraz *berit*, ki pomeni zaveza, dogovor, obveza, pojavi dvakrat. Med žrtvovanjem žrtev sežgejo kot dar, ki naj se dvigne k Bogu, njeno kri pa zberejo in razpršijo. Polovico krvi zlijejo na oltar, ki simbolizira Gospoda, nadrejenega zaveznika, z ostalo polovico, ki so jo poprej zbrali v vedra pa poškropijo ljudstvo, ki je drugi zaveznik. Oba partnerja dogovora sta povezana preko krvi, preko življenjske združitve, saj je kri simbol življenja. Zaveza Boga je v tem, da reši svojega zaveznika tako, da ga vodi do obljubljene dežele in da mu ponudi svojo besedo. Obveza Izraela pa je v tem, da sprejme »zakonik zaveze«, torej da sprejme zapovedi, ki postanejo svobodni odgovor svobodnemu dejanju Boga. Toda zgodovina te zaveze ni bila slavnostna: Izrael svoje obljube ni držal. Sinajsko zavezo prelomi z nezvestobo, upori in malikovanjem.

Mojzes dobro ve, kako velika je krivda ljudstva, toda kljub temu brez obotavljanja prevzame vse tveganje nase. Prav s tem svojim neprestanim izpostavljanjem za dobro ljudstva mu uspe vzpostaviti intimen odnos z Bogom. Tudi Bog ve, da ni enostavno

prevzeti takšne krivde pred tako mogočnim sodnikom. Tu lahko ponovno odkrijemo potrpežljivost in sicer najprej Božjo, ki se odraža v njegovem usmiljenju, nato pa še Mojzesovo, ki verjame v ljudstvo, še posebno pa v veličino Božje ljubezni.

Po prelomu zaveze, se Bog zavzame za njeno obnovitev in vzpostavitev »berita«. V pripovedi v 2 Mz 34 zasledimo, da prestopku sledi kesanje in nato odpuščanje, ki povzroči obnovitev zaveze in ustvari nov Dekalog. Zapovedi, ki so živete v svobodi, ne predstavljajo več neznosnega bremena, temveč so kot »svetilka za življenjske korake.« Mojzes, ki kar žari ne da bi se tega zavedal (2 Mz 34,29-35), prinese svojemu ljudstvu ne samo table z Božjo voljo, temveč tudi Božjo slavo, luč in prisotnost. To, da lahko človek stoji pred Njim, ne izhaja iz človeške zmožnosti, temveč gre za zastonjski dar, ki ni namenjen posamezniku, pač pa je poklonjen v dobro celotne skupnosti, za utrditev celotne mistične skupnosti, Božjega ljudstva na poti.

Konkretno:

Pomisli na vse, ki so ti posredovali vero. Kakšno je bilo njihovo sporočilo? Kakšno vero živijo tvoji starši, stari starši? Če ne verujejo v Boga v kaj verujejo - verjamejo?

Je tvoja vera že velika kot gorčično zrno? Prizadevaj se, kolikor je v tvojih močeh, da bo tvoja vera rasla.

Svetopisemski citati

**2 Mz 2,1-15; 2 Mz 3,16-4,17; 2 Mz 14,5-30; 2 Mz 15,1-21; 2 Mz 20,18-26; 2 Mz 24,3-8;
2 Mz 32, 1-6; 2 Mz 33,18-23; 2 Mz 34,1-9; 2 Mz 34,10-28; 2 Mz 34,29-35**

Frančiškova izkušnja

LJUBEZEN DO UBOŠTVA

CILJ: Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku se ustavi ob izkustvu, kot ga je v svoji zavezi z Bogom doživel Frančišek Asiški, ko se je slekel in izbral uboštvo.

Za animatorja: Frančiškovi viri (1117-1120)

Zamisel Frančiška Asiškega je bila v tem, da mora imeti uboštvo prednost pred vsemi ostalimi vrednotami. Zato ni naključje, da je v govoru na Gori blaženost ubogih postavljena na prvo mesto (Mt 5,3).

Ubogi so privilegirani dediči tistega kraljestva, ki ga je Jezus napovedal. Od tod tudi izhaja Frančiškova prosta izbira, ki bo trajala vse življenje. Jezus sam pripada tem ubogim in zato jim hoče pripadati tudi Frančišek. Želi posnemati njihov način življenja in živeti z njimi, saj se prav njim odpira nebeško kraljestvo.

Velikokrat lahko slišimo ali beremo, da si je Frančišek izbral uboštvo za svojo nevesto. V vseh preprostih spisih je zapisano, da je uboštvo Frančiškova Gospa, ki jo časti in ji služi, jo slavi in ji je zvest. Toda to uboštvo ni njegova nevesta, temveč je Kristusova nevesta. On jo je iskal, jo našel in ljubil na prav poseben način. In kot nevesta njegovega ljubljenega Gospoda predstavlja Frančišku in njegovim somišljenikom vse.

Od tod tudi izhaja Frančiškova zamisel Cerkev. Cerkev predstavlja Novo Zavezo, nov temelj, samo v kolikor je uboga. Pojem Cerkev ne vključuje samo neke ustaljene hierarhije temveč tudi povprečnega kristjana.

Mladega človeka mora predvsem pretesti zgled asiškega svetnika.

Frančišek se je zavzemal za rast Cerkev, čeprav so jo mnogi »previdneži in mogočneži« zaničevali. Želel je tako Cerkev, ki bi stremela po iskanju svojega Gospoda, po tistem Jezusu Kristusu, ki ni imel več ničesar v svoji lasti in je premagal smrt v popolni svobodi ljubezni. Daroval se je za vse nas, ne da bi pri tem zadržal kaj zase.

Od tod tudi izhaja Frančiškova potreba po tem, da se v celoti daruje za druge v prenovljenem in solidnem odnosu z ubogimi in nebogljenimi v njegovem okolju. Uboštvo pomeni Frančišku to, da se postavi za »manjše« na osnovi svobode ljubezni, ki nam je bila podeljena in nato za nas žrtvovana... Cerkev si ne sme dovoliti, da bi jo zaničevali »ubogi in majhni«, torej tisti, ki nimajo nikogar. Glede na to, da so prav slednji Božji privilegiranci, morajo biti tudi privilegiranci Cerkev.

Za lažno previdnostjo se lahko skriva pohlep. Za Frančiška in za vse tiste, ki se nanj sklicujejo, nobena stvar ne more nadomestiti uboštva. Toda tega ne smemo zamenjati z oblikami popolnega pomanjkanja.

Že od začetkov reda je stremenje po uboštvu zelo očitno. To se kaže v nenehnem trudu bratov, da bi živeli brez kakršnekoli lastnine, njihovo neprestano odpovedovanje vsakršni drži, ki bi stremela po posedovanju nečesa. Niti lastnina, niti razpoložljivost dobrin ne smeta ovirati ali celo preprečiti pravega darovanja. Uboštvo je smiselno samo takrat, ko ima za cilj medsebojno pomoč in služenje in zastonjsko darovanje. Frančišek opredeljuje uboštvo kot stalen proces razdajanja, še posebno pa kot neprekinjeno hojo, med katero je

vsako stvar mogoče pripisati njenemu pravemu Lastniku in vsem tistim (bratom), ki so odsev Njegove podobe.

Od tod izhajajo neizogibne družbene posledice Frančiškovega izkustva. Če je torej samo Bog edini upravičeni lastnik stvari in človeku ne pripada ničesar, to pomeni, da mora vsakdo deliti tisto, kar ima, z ostalimi ljudmi.

Radodarnost je bila že sama po sebi del Frančiškovih značajskih potez. Toda sedaj dobi ta radodarnost novo in bolj zaokroženo vrednost. Sedaj raste v razmerju z odkrivanjem Kristusa in pride do točke, ko Frančišek sam postane ubog, zadnji, »eden izmed njih.«

Frančiškovo uboštvo (in torej uboštvo mladega človeka) se ne prevede kot »diakonijo« - služenje ubogim, temveč pridobi nov in privlačen poudarek v smislu delitve, ki pomeni prevzeti enake pogoje življenja.

Uboštvo Frančišku ne pomeni to, da se človek odpove le delu odvečne (ekonomske) lastnine, temveč da popolnoma vloži sredstva v prid brata, ki bo z njim delil življenje.

Svetniku ni pomembno to, da takoj zadovolji neko primarno potrebo, temveč to, da človeku vrne dostojanstvo, ki ga je mogoče izgubil. Brat izkusi, da je spoštovan in ljubljen tak kot je, do te mere, da Frančišek ostane z njim, ga objame, poskrbi zanj in ga naredi za svojega brata.

Bratje so Frančišku celo prepovedali, da bi lahko po svoji volji uporabljal svoj habit in to zaradi tega, ker se je večkrat znašel nag, saj je vse, kar je imel, daroval človeku, da bi ga ponovno oblekel in mu vrnil dostojanstvo. Pri tem pa ni zahteval organiziranja velikih dejanj pomoči, saj za kaj takega tako ali tako ne bi imel ne možnosti ne sredstev.

Frančišek na osnovi nepristranske ljubezni, ki jo Oče poklanja vsem svojim otrokom, ne prenese pogleda na brata, ki je revnejši od njega. Čuti se dolžnega, da mora z njim deliti isto usodo. Kot je že bilo poudarjeno, uboštvo ni nikoli samo sebi namen, niti ni popolna asketska drža. Je posredovanje k neprimerljivi dobroti v obliki povezanosti in bratstva z najmanjšimi brati in s trpečim Služabnikom Jezusom Kristusom.

Frančišek je zaslutil, da pohlep po materialnih dobrinah ovira in včasih celo uničuje bratstvo med ljudmi in srečanje z Bogom. Prepogosto se med bratske odnose postavljajo stvari, ki jih sebično držimo zase, in koristi, ki od tod izhajajo. Strah nas je, da bi se soočili drug z drugim, da bi odprli srce drug drugemu. Frančišku Asiškemu je bistvenega pomena to, da hoče biti radikalno ubog, da bi bil lahko brat v pravem pomenu besede. Zato se je potrebno odpovedati lastnim gotovostim, da lahko naredimo prostor za vrednote, kot so nežnost, sočutje, sobivanje, solidarnost, ki so prepogosto premalo upoštevane, vendar pa lahko spodbujajo našo humanost. Uboštvo lahko torej prej označimo kot zastojnsko ljubezen in ne kot asketsko žrtev.

Frančišek nikoli ne izgublja časa z ocenjevanjem uboštva, s tem, koliko lahko nekdo ima, ne da bi kršil koncept uboštva. Bolj ko človek raste v ljubezni, tem bolj se veča njegova volja in pripravljenost, da bi se odpovedal svojemu imetju, da bi ga raje solidarno delil s svojimi brati.

Frančišek je uboštvo vedno razumel kot dejansko uboštvo sočloveka in kot uboštvo, ki ga je živel Kristus. Dejansko obnašanje in drža bodo potem logična posledica te temeljne izbire tako za Frančiška kot tudi za njegove sobrate, čeprav zanje na nekoliko drugačen način. Frančišek namreč ni nikoli zahteval, da bi morali njegovi sobratje ljubiti uboštvo, tako kot ga je on sam, temveč je dal za zgled Ženina uboštva - Kristusa.

Frančišek je ubogim prinesel veliko odrešenje, čeprav ni nikoli zahteval, da bi se moral njihov družbeni položaj izboljšati. Uboštvo postane nečloveško, toda ne zaradi

pomanjkanja minimalne zadovoljitve temeljnih potreb, temveč zaradi preziranja, zavrnitve, izključitve iz človeškega občestva. Ubogi nimajo prijateljev, nihče se ne postavi na njihovo stran. Zdi se, kot da so jim usoda in drugi ljudje sovražni.

Odrešenje, ki ga je prinesel Frančišek, se je kazalo v tem, da je on sam, ki je bil mlad bogataš, potomec asiškega meščanstva, zase izbral uboštvo in ga tudi živel. Ubogim služi, se jih dotika, jih poljublja, je iz njihove sklede, vzpostavi pravi odnos z njimi. Tako Frančišek uboštvu vrne človeškost, vsakemu bratu pa vrne občutek človeškega dostojanstva, ki ga ni nikoli izgubil, temveč mu ga je družba »zdravih« (oziroma domnevno zdravih) zanikala.

Frančiškova pozornost do ubogih ni suženjstvo, niti se ne omejuje na eno samo kategorijo ljudi. Frančišku uspe iti naproti različnim oblikam uboštva, tudi takim v obliki materialne zaslužjenosti ali pomanjkanja vrednot, ki pogosto obremenjujejo človekovo življenje. Tudi nad te ljudi se Frančišek sklanja, toda ne v duhu osvajalca ali z željo, da bi se počutil koristnega v prid lastnega zadovoljstva (v tem primeru ne bi šlo več za razdajanje uboštva), temveč to stori s tisto ljubeznijo, ki je hkrati bratska in otroška in o kateri je bilo že prej veliko napisanega.

Frančišek je stoletjem pustil v razmislek eno veliko vprašanje: Ali je mogoče v neki skupnosti, kot si jo je on zamislil, živeti evangeljsko utopijo radikalnega uboštva, ki bi omogočilo vzpostavitev popolnega bratstva.?

FRANČIŠKOVO IZKUSTVO ŠE VEDNO ŽIVI V NAČINU ŽIVLJENJA MLADEGA ČLOVEKA

Kot prinašalci miru in glasniki, da se le-ta gradi neprenehoma, naj mladi ljudje vedno znova iščejo pota enotnosti in bratskega razumevanja z vzpostavljanjem dialoga. Zaupajo naj v prisotnost Božjega semena, ki je v človeku, in v preobrazujočo moč ljubezni in odpuščanja. Kot glasniki »popolne slave« naj se v vsakršnih okoliščinah trudijo prinašati drugim ljudem radost in upanje.

(odlomek iz »Naše obličje«, čl. 6/p)

Konkretno:

Preglej katerih stvari ne potrebuješ, morda jih lahko nekomu podariš.

V tem postnem času se odpovej eni stvari, ki ti veliko pomeni, in nato po končanem obdobju nekoga razveseli.

Morda pa se bo nekdo bolj kot darila razveselil tvoje pozornosti in časa, ki mu ga boš daroval.

Svetopisemski citati

Mt 10,5-15; Mr 9,33-37; Mr 10,17-31; Mt 25,31-46; Lk 21,1-4; 2 Kor 9, 6-15; Sir 11,10-19; Jak 2,1-7

Mati cerkev

MLADI, V RAZDAJANJU LJUBEZNI NE ZAOSTAJAJTE ZA NIKOMER

Cilj: Potem ko se mlad človek seznanil z izkustvom »izhoda«, kot sta ga doživljala Mojzes in Frančišek Asiški, se lahko pritrdilno odzove Božjemu načrtu in začne graditi civilizacijo ljubezni.

ZA ANIMATORJA:

Kot smo že poudarili v predhodnih poglavjih, je Sveti Oče ob priliki svetovnega dneva mladih v Torontu hotel svoje srce položiti v roke mladih s tem, ko je izrazil svoje zaupanje, sanje, upanje in pričakovanja.

V 2. poglavju smo prikazali močan klic k svetosti v življenju. V tem poglavju se odločno pojavi mandat univerzalne ljubezni, ki ga je papež izročil mladim. V njem mlade poziva, naj gradijo novo človeštvo, ki bo temeljilo na ljubezni, bratstvu in miru. Prav to je največje upanje, ki ga papež hrani v svojem srcu.

Novo tisočletje se je odprlo z dvema popolnoma nasprotnima si dogodkoma: na eni strani so bile množice romarjev, ki so prihajale v Rim v času velikega jubileja, da bi stopile skozi sveta vrata, ki so Kristus, naš Rešitelj in Odrešenik; na drugi pa grozljiv teroristični napad na New York, ki je neke vrste ikona sveta, v katerem se zdi, da prevladujeta mržnja in sovraštvo.

Vprašanje, ki se nam ob tem postavlja, je dramatično: na kakšnih temeljih bi morali graditi novo zgodovinsko obdobje, ki se rojeva iz preobrazb 20. stoletja? Ali je dovolj, če se zanašamo na tehnološko revolucijo, ki se dozdevno ravna samo po načelih produktivnosti in učinkovitosti, brez obzira na posameznikovo duhovno razsežnost ali kakršno koli univerzalno etično vrednoto? Ali je prav, da se zadovoljimo z začasnimi odgovori na temeljna vprašanja in prepustimo življenje nagibom nagonov, kratkotrajnim občutkom in prehodnim modnim muham?

Vprašanja ne bodo izginila: na kakšnih temeljih, na kakšnih gotovostih naj gradimo svoje življenje in življenje skupnosti, v kateri živimo?

Dragi prijatelji, v svojih srcih z navdušenjem svojih mladih let spontano že veste za odgovor, ki ga izražate tudi s svojo nocojšnjo prisotnostjo tukaj: samo Kristus je vogelni kamen, na katerem je mogoče trdno graditi bivanje. Samo Kristus, ki ga poznamo, kontempliramo in ljubimo, je zvesti prijatelj, ki nas nikoli ne razočara, ki je naš popotni tovariš in katerega besede ogrevajo naša srca.

Dvajseto stoletje je večkrat poskušalo shajati brez tega vogelnega kamna in graditi človeško skupnost, ne da bi se naslonilo Nanj. Izid tega je bil, da je pravzaprav zgradilo skupnost, ki je bila proti človeku! Kristjani vemo, da Boga ni mogoče zavračati ali zanikati, ne da bi pri tem ponižali človeka.

Pričakovanje, ki ga človeštvo goji sredi tolikih krivic in trpljenja, je pričakovanje nove civilizacije v znamenju svobode in miru. Za kaj takega pa je potreben rod graditeljev, ki jih ne bosta gnala strah ali nasilje, ampak nujnost pristne ljubezni, tako da bodo znali postavljati kamen na kamen in znotraj človeškega mesta graditi tudi Božje mesto. Dopustite mi, dragi mladi, da vam zaupam svoje upanje: ti graditelji boste morali biti vi!

Vi ste možje in žene jutrišnjega dne; v vaših srcih in v vaših rokah je skrita prihodnost. Vam je Bog zaupal sicer težko, a plemenito nalogo, sodelovati z njim pri izgradnji civilizacije ljubezni.

(iz sporočila papeža Janeza Pavla II. pri vigiliji na 17. svetovnem srečanju mladih v Torontu 2000)

Te papeževe besede so seveda obvezujoče za vsakega mladega človeka in tako se lahko pojavi zelo močna skušnjava, da jih samo površno preletimo, ne da bi jim dali tisti pravi pomen.

Prepričani smo, da Sveti Oče resnično verjame v to, kar je povedal: da so mladi upanje novega človeštva, ki bo temeljilo na ljubezni.

»Ljubezen« je beseda, ki ima širok pomen in jo je zato mogoče opredeliti na različne načine. Poznamo namreč materinsko in zakonsko ljubezen, kot tudi ljubezen v obliki dobrotelosti in sočutja.

Skupnost Frančiškove mladine želi oznaniti jasno sporočilo: Bodite pripravljeni deliti z drugimi! Prav to je tista življenjska novost, ki jo mlad človek lahko ponese v svoje okolje, sedanje ali prihodnje (na delovno mesto, v družino, v prijateljstvo, v prosti čas in zabavo, na kraje skupnih srečanj, v cerkveno skupnost...).

Vsak mlad človek mora v skupnosti Frama najti obseg, v katerem bo lahko odkril in razvijal svojo človeško, krščansko in frančiškovo poklicanost. Odkriti bo moral tudi obseg, v katerem lahko razvija svoj specifični življenjski stil, ki temelji na razdajanju, bratstvu in solidarnosti.

V našem času, ki je zaznamovan z obiljem in potrošništvom, teh razsežnosti gotovo ni lahko živeti.

Animator mora mladega človeka spremljati, da slednji lahko razvije globoko duhovnost, tako da bo lahko uravnovešeno živel, se izogibal preobilju in tudi povečeval občutek odgovornosti glede ustvarjanja civilizacije ljubezni.

Živimo namreč v državi, kjer imamo dobrin v izobilju in velikokrat jih po nepotrebem trošimo. Kopicimo stvari, ki so odvečne, stran pa mečemo stvari, ki so še uporabne, in zapravljamo za stvari, ki nam niso nujno potrebne. Veliko jemo, nato pa se obremenjujemo s hujšanjem in po nepotrebem uničujemo ogromne količine hrane, oblek in raznovrstnih aparatov.

Nekaj podobnega se dogaja s človeško energijo in s časom. Povečuje se neprijetno počutje, ki je posledica stresov, nespečnosti, depresivnih razpoloženj in psihičnih sprememb. Zdravila proti tesnobi so na dnevnem redu tako moških kot žensk. Živimo pod pritiskom, v neredu, in to nam škoduje.

Mlade, ki živijo v tej realnosti, papež danes močno poziva: »Dragi mladi, pojdite preko površinske vsakdanjike, da boste lahko doumeli globino Božjega načrta, ki vam je namenjen od vekomaj.«

* Pojdite preko svojih lastnih interesov, da boste lahko prisluhnili pozivom, ki odmevajo okrog vas. Ponudite iskreno besedo, prijateljski pogled in radodarno roko.

* Pojdite preko svojega naroda in svoje kulture in gojite semena tistega univerzalnega bratstva, ki zna priznati vrednost raznolikosti, saj izhaja iz Očeta vseh ljudi.

* Pojdite preko mirnega in dolgočasnega zadovoljstva, ki ga dajejo potrošniške navade, in si neutrudno prizadevajte za solidarnost.

* Pojdite preko individualne vizije, preko težko prislužene uveljavitve, preko pravično pridobljenega bogatstva in ljubeznivo delite vaše dobrine s tistimi, ki so vaše pomoči potrebni.

* Pojdite preko gotovosti razuma in znanstvenih resnic in zaslutite skrivnost, ki se skriva v realnosti, in priznajte z otroško radostjo sledi Boga stvarnika, energijo vstalega Kristusa in prisotnost Svetega Duha, ki poživlja.

Tudi na verskem področju moramo iti preko obveznosti, ritualov in preko iskanja takojšnjega vznemirjenja, da bi lahko resnično obhajali Gospodovo Veliko noč življenja in z njo tudi zmago dobrega nad zlim.

Iti preko ne pomeni nič drugega kot to, da verujemo in priznavamo evangeljsko logiko radodarnosti in ustvarjalnosti, kar poudarjajo tudi blagri.

Konkretno:

Potrudi se, da boš v tem postnem času več poslušal.

Prisluhni Božji besedi, ljudem okoli sebe, pa nenazdnje morda tudi tistim, ki jim do sedaj nisi.

Svetopisemski citati

Mt 5,13-16; Mt 6, 19-21; Mr 10,35-45; Jn 8,31-38; Jn 14,1-14; Heb 10,19-25; 1 Tes 5,1-11; 1 Tim 4,6-16; 2 Tim 2,8-13

Moje življenje

»PROSTO PLEZANJE« SOLIDARNOSTI

Cilj: Mlad človek, ki sledi sv. Frančišku se poglobi v vrednost solidarnosti, da bi jo lahko vključil v svoj način življenja.

ZA ANIMATORJA:

Na poti vere, ki izhaja iz zgodbe o odrešenju, se mlad človek sreča z novo resničnostjo - spozna vrednost solidarnosti, ki je v današnji družbi in kulturi mogoče izgubila svojo vrednost.

Solidarnost ni čustvo nepristnega sočutja ali površne razneženosti do bolečine tolikih ljudi, ki so nam blizu ali pa bolj oddaljeni. Nasprotno, to je trdna in neomajna odločitev za skupno blaginjo, oziroma odločitev za dobro v prid vseh in vsakogar, saj smo »vsi resnično odgovorni drug za drugega«.

Solidarnost je ogrodje družbe, ker temelji na priznavanju človeškega dostojanstva in enakopravnosti pravic. Od tod tudi izhajajo skupne potrebe in problemi, opredelitev politike, ki bi uresničila te cilje, in ureditev odnosov v smislu socialne pravičnosti.

Mlad človek mora solidarnost vključiti v vsa področja svojega življenja, od družinskega, do delovnega, čustvenega in cerkvenega.

Vse stvari so pripadale Mazzaroju. Zdelo se je, da mu pripada celo zahajajoče sonce, petje čričkov, lahkotno preletavanje ptic, ki se zbirajo na polju, in sovin skovik nekje v gozdu. Njegova lastnina se je razprostirala do koder sega pogled. In njegov pogled je segal daleč stran. Videl je vsepovsod, desno in levo, naprej in nazaj, po gorah in ravninah. Veliko časa je razmišljal o tem, koliko mu pomeni lastnina. Zato se je vsako minutko svojega življenja trudil, da bi si pridobil čimveč stvari. Potem pa so mu nekega dne dejali, da je prišel čas, ko mora zapustiti svojo lastnino in misliti malo na svojo dušo. Takrat se je opotekel kot v norosti, stopil na dvorišče in s palico neusmiljeno tolkel po svojih racah in puranih in vreščal: »Moja lastnina, pojdi z menoj!«

(odlomek je iz novele »La roba«, avtor: Verga)

V tej noveli, Verga mojstrsko oriše podobo posameznika, ki dan za dnem pridobiva hiše, posesti in živali, ki ga slednjič pogoltnejo v nenehnem napovedovanju smrti. To prizadene Mazzarojevo telo, še pred tem pa njegovo dušo, ki klone pod pretiranim kopičenjem stvari.

Ljudska modrost in filozofija preprostih ljudi v vseh kulturah poudarjata, da niso »stvari« tiste, ki lahko zadovoljijo naše želje.

Komu naj torej verjamemo? Televizijskim sloganom, ki prikazujejo srečo, stisnjeno v pločevinki sprayja in v avtomobilu, ali modrosti tistega, ki želi živeti v dostojanstvenem uboštvu? Naj malikujemo tako kot Mazzaro, ali naj izgorimo za ideal? Naj »kraljujemo« v mogočnem avtomobilu ali v objemu številnih prijateljev?

Solidarnost ima svojo ceno za srečo. Tu gre res za čudno logiko, ki nasprotuje temu, kar nam predlagajo tisti, ki jim je v interesu, da izkoristijo našo krhkost, ko na veliko iščemo srečo. Koliko truda je potrebno, da prispemo na cilj! Koliko stranpoti nas pri tem lahko zapelje!

Mazzaro si je v svojem življenju razbijal glavo samo s tem, kako nakopičiti čimveč bogastva. Toda živel je v strahu, da ga bodo okradli, svoje bivanje na tem svetu pa je zaključil v groznem strahu do smrti, ki ga prisili, da svoje bogastvo zapusti drugim.

Pomembno je, da animator ne zamenja principa solidarnosti s preprostim usmiljenjem.

Solidarnost se mora ujemati z odgovornostjo v tem smislu, da vsak mlad človek, ki se čuti odgovornega, v prvi osebi prevzame dolžnost, da se aktivno pridruži vzpostavljanju dobrega v družbi, da bo lahko pomagal graditi civilizacijo ljubezni.

Na splošno je mogoče opaziti, da so mladi skoraj spontano nagnjeni k solidarnosti, še posebno pa takrat, ko se ukvarjajo s kako obliko pomoči in če se jih spodbuja k ponotranjanju in refleksiji.

O tem priča izkušnja nekega dekleta, ki je zapisala sledeče:

»Že kak mesec doživljam izkušnjo, ki jo želim deliti z drugimi. Skupaj s fantom sva se na pobudo dveh drugih mladih pridružila skupini prostovoljcev, ki jo vodi čudovit duhovnik. Ta skupnost se bori za zaščito deklet, ki jih pripeljejo v našo državo in jih prisilijo v prostitucijo. Še pred nedavnim se mi je ta svet zdel temačen in tuj, skratka takšen, da sem se želela čimbolj oddaljiti od njega. Toda po mojem prvem soočenju se je vse spremenilo. Na teren hodimo ob petkih in sicer z reševalnimi vozili, razdeljeni pa smo v različne skupine. To, kar delamo, je zelo preprosto. Če je mraz, tem dekletom prinesemo kako toplo pijačo in obleke, da se lahko oblečejo, še posebno pa se jim približamo s solidarno besedo, ki je ne poznajo v tem krutem okolju, v katerem so ujetе. Poslušamo njihove zgodbe, skušamo jim pomagati, da se počutijo kot osebe in ne kot predmeti, in jim brišemo solze. Velikokrat je to vse, kar lahko naredimo. Velika večina jih prihaja iz Afrike in so ujetnice bahačev, ki jim obljublajo zagotovljeno delo in denar, s katerim bodo lahko vzdrževale svoje družine. Potni list jim pred očmi iztrgajo iz rok in v roku 48. ur se znajdejo na cesti. Vsega ostalega, tako kot jezika, se bodo seveda naučile same. Iz tega položaja nimajo izhoda, ker morajo odplačevati dolgove ali pa jim grozijo z woodoojskimi rituali, v katere na žalost slepo verjamejo. Le redko se zgodi, da katera izmed njih zbere dovolj poguma in opusti tak način življenja, toda mi se vseeno borimo in vsak petek upamo, da se bo to le zgodilo. Vsem, ki bodo to pismo prebrali, bi v prvi vrsti rada povedala to, naj si zapomnijo, da si ta dekleta zaslužijo spoštovanje in solidarnost.

Tiziana, Brescia (Italija)

Taka izkušnja solidarnosti zagotovo pomaga mlademu človeku, da začne odločno uresničevati krščanska načela in da njegova prizadevanja ne ostanejo samo pri besedah.

Vsi mladi, ki delajo kot prostovoljci, štartajo z določenimi pričakovanji in gredo v to izkušnjo z motivacijo, ki na začetku ni vedno jasno določena, toda postopoma le napredujejo v pristnem služenju.

Želijo si ponovno odkriti okus življenja. Svoje hrepenenje po pravici velikokrat izražajo s skrbjo do slabotnih. Želijo si presegati ujetost v našo plehko vsakdanjost in presegati

tisto, kar je odpisano ali že določeno, in pri tem čutijo oporo drugih ljudi. Končno se jim ponuja priložnost, da lahko ponovno odkrijejo svojo poklicanost.

Raje dopustijo, da jih zaznamuje nek zunanji urnik, kot pa da bi morali prenašati toliko dolgočasnih dni v pomanjkanju idej, kako zapolniti prosti čas. Tako v njih dolgoročno zori občutek za obdarovanje.

Pogosto gre pri tem za željo po spremembi, za potrebo po tem, da se počutijo koristni, za željo, da bi lahko rešili svoje probleme v intenzivnih medsebojnih odnosih. Za mnoge je to prva neposredna življenjska izkušnja, ki jim omogoča izhod iz obremenjujoče rutine.

Poganjki in semena religiozne izkušnje, ki širi trud za solidarnost

Če se trudimo solidarnosti do drugih / z drugimi:

- izkusimo altruizem
- se začnemo še posebno zavedati, da ne moremo zadostovati samim sebi in da je v življenju potrebno upoštevati načelo altruizma
- spoznamo omejenosti in potrebe bližnjega ter njegovo bolečino
- se začnemo zavedati svojih lastnih omejenosti
- prevzamemo odgovornost
- izkusimo zaupanje, tveganje z zastavljanjem svojega življenja, kar je pravo nasprotje zapiranju vase

Če hočemo doživeti pristno religiozno izkušnjo, se moramo dati drugim na razpolago, čeprav tudi to vedno ne zadošča. Obveza k solidarnosti do drugih / z drugimi je predvsem neke vrste odprt odnos do drugega, ki se gradi postopoma z ljubeznijo. Nujno je, da nam nekdo priraste k srcu, da bi si lahko zastavili nekatera vprašanja. Ljubezen je že po svoji naravi zunanje znamenje religiozne izkušnje. Skratka, ljubezen pomeni življenje, pomeni hrepenenje po življenju, spodbudi nas, da si izprašamo vest: izprašamo sami sebe, toda dopuščamo, da nas tudi drugi izprašajo.

Izkustvo solidarnosti do drugih / z drugimi torej lahko v nas porodi verska vprašanja, nas spodbudi, da jih izrazimo in preko njih zorimo v globoki veri. Pojavijo se ugodni pogoji za poglobitev vere, toda žal jih velikokrat premalo upoštevamo.

Zato se na tem mestu ne bomo poglobljali v temo o solidarnosti, pač pa bomo animatorju raje ponudili nekaj nasvetov, da bi lahko mladi ljudje prevzeli dejanske obveznosti tako v okviru krščanske skupnosti kot tudi izven nje.

Nekaj primerov solidarnosti do drugih / z drugimi

V nadaljevanju bomo našteali nekaj najbolj splošnih primerov solidarnosti do drugih / z drugimi, ki jih doživljajo mladi ljudje. Za lažjo predstavbo, bomo najprej opisali njihove značilnosti.

Vzgojno služenje v smislu animacije vzgojnih skupin

Mladi ljudje, ki se ukvarjajo z vzgojnim služenjem v vzgojnih skupinah kot animatorji, močno doživljajo izkustvo solidarnosti. Poglavitna naloga teh skupin je vzpostavljanje medsebojnih odnosov in pripadnosti neki skupnosti. Značilno je, da gre veliko časa za priprave, za načrtovanje in za izvedbo te obveznosti. Značilno je tudi vlaganje ogromne količine energije in splošna pripadnost neki skupini mladih, ki imajo enako vlogo, in ki si med seboj izmenjujejo izkušnje, raziskave in projekte. To so mladi ljudje, ki ne živijo

izolirani v eni skupini, temveč težijo k temu, da bi iz skupine naredili samo člen v vzgojnem sistemu, ki jih sili, da se brezpogojno razdajajo s tem, ko se začnejo zavedati, da niso samozadostni.

Vzgojno služenje

Vzgojno služenje v smislu animiranja športnih, umetniških, glasbenih, izraznih in drugih skupin, ima iste značilnosti kot animiranje vzgojnih skupin. Poleg tega spodbuja koristno porabo časa, zagretost do organiziranja, delitve in porazdelitve tega služenja v mreži raznovrstnih odnosov. Ti niso vedno homogeni z načrtom, ki se izvršuje, temveč širijo obzorje, ki je včasih omejeno zaradi osebnih mej, ki izvirajo iz pripadnosti neki župnijski ali lokalni skupnosti...

Prostovoljno delo

Prostovoljno delo spodbuja spontano radodarnost, ki je premalo ponotranjena. Poleg tega na splošno zelo vpliva na načrtovanje osebnega življenja, saj vanj nasilno vstopi neka druga oseba, ki ključno vpliva na naše dožemanje časa, realnosti. V tem času, veliko mladih ljudi začne osebno razmišljati o svojem življenju. To je ena izmed nepogrešljivih oblik, kako mladim ljudem ponuditi izhod iz osamljenosti, kako jih odpreti oblikovanju poštene vesti in kako spodbuditi razvoj solidarnosti kot načina življenja. Oblika prostovoljnega dela je lahko tudi ugovor vesti pri fantih, pri dekletih pa leto prostovoljnega socialnega dela.

Politična in socialna obveza

Tu gre gotovo za tako obliko solidarnosti do drugih / z drugimi, ki zahteva aktivno predanost nalogi in ki včasih povzroča težave, ko želimo visoko obdržati ideal, s katerim smo štartali, in ko se ponovno odločamo za temeljne motivacije. Vsekakor, te težave ne smejo jemati poguma naši mladini, še posebno pa ne mladim odraslim, da se bodo lahko podali na pot prostovoljnega dela, da bi gradili civilizacijo ljubezni.

Izkušnja v paru

Pri vsakem paru, tako zaročencev kot zakoncev, je bistvenega pomena skupnostna in bratska razsežnost - drža »odprtih vrat«. Če par ne živi svojega skupnega življenja v širši skupnosti in se omejuje le na sebičen odnos, ki duši, dejansko postane njuno življenje suhoparno, izgubi občutek za srečevanja in se ne more obogatiti z deležem, ki ga lahko prispevajo drugi ter se ne hrani z »Jezusom, ki živi tudi v bližnjih«. Velikokrat se zgodi, da se zaročeni ali poročeni pari zaradi velike ljubezni, ki jo čutijo drug do drugega, nagibajo k temu, da se izolirajo pred svojimi skupnostmi, ker so prepričani, da so našli vse, kar so iskali in da morajo posvetiti ves čas, ki ga imajo, gojenju samo te ljubezni. Posledica tega je, da se pogosto znajdejo v takem položaju, da komunicirajo samo med seboj, včasih pa še to ne, in se tudi ne čutijo več pripravljene, da bi se razdajali za druge, saj so preveč obremenjeni s tem, da bi kdo razdril njihovo ljubezensko gnezdece. Par mladih ljudi, ki sledijo sv. Frančišku se mora torej izprašati, kakšen stil življenja želi živeti, in se truditi, da bo v ta stil vključeval vrednote, v katere verjameta oba, in sicer: trezen način življenja, uboštvo in solidarnost. Razmisliti morata o naslednjih prioritetah: izbira hiše, pohoštva in oblek, nakup živil, pomen miloščine, uporaba njunega časa. Par

mladih ljudi mora biti še posebno pozoren na takoimenovane »nematerialne« odločitve. Velikokrat je namreč dokaj enostavno podariti nekaj denarja ali biti varčen pri porabi, toda to predstavlja samo del zgodbe. Frančiškovo poslanstvo nas vodi tudi k sprejemanju skladnih odločitev glede porabe našega časa in načinov, s katerimi se lahko par ali družina odpre služenju in solidarnosti.

Na tem mestu, se nam zdi pomembno, da animatorju ponudimo niz vzgojnih posegov, ki pripomorejo k sintezi že obstoječega in pokažejo pot, ki jo bomo prehodili.

1. Solidarnost za druge / z drugimi ima sama po sebi religiozno vrednost in jo je zato potrebno spoštovati in udejanjati z vso potrebno strogostjo za to, kar predstavlja. Tu ne gre za škropljenje z blagoslovljeno vodo, da bi s tem blagoslovljali, temveč za to, da bi prostovoljno delo, vzgojne obveznosti, karitativne obveznosti, itd. opravljali do konca, brez popuščanja. Zato je pomembno, da se animator zaveda te religiozne vrednosti in da stori vse, kar je v njegovi moči, da bo takšna gesta, naloga ali misija postala smiselna. Prvo izdajstvo se kaže v tem, da se obveza mladega človeka spremeni v funkcionalno zadevo organizacije ali da se profesionalnost in resnost začneta uporabljati v druge namene.
2. Temu, kar doživljamo, je dobro dati ime in si vtisniti v našo vest. Odsev stanja vesti je vedno ključ do religiozne izkušnje. Priklic nastane iz obupa, želje ali radosti, ki odmevajo v človeški vesti.
3. Ponuditi je treba možnost ponotranjenja. To lahko desežemo s tem, da mlademu človeku pomagamo razčistiti namene, da tako pridobi notranji prostor. Koristno je tudi soočenje z neko pomembno odraslo osebo, z voditeljem.
4. Izkustva je potrebno ponesti na višek zastojnosti, tako da jih očistimo elementov ugodja, krhke sebičnosti in narcizizma.
5. Jezusovo izrecno povabilo je potrebno predstaviti kot cilj religiozne izkušnje in vir jasnosti, da bi si lahko laže izprašali vesti.
6. Potrebno je načrtno podpirati soočenje, kontemplacijo Božje besede in srečanje s pričami, navdušenimi nad iskanjem.
7. Dobro je, da podpiramo simbolično izražanje tega, kar smo zaznali, kot neke vrste slavje oziroma praznovanje in nato poneseemo izkustvo na globlji nivo ponotranjenja.

Odloči se za čisto konkretno dejanje solidarnosti!

Svetopisemski citati

1 Jn 4,7-21; Jn 13,1-20; Jn 13,31-35; Ps 143; Lk 7,36-49; Jn 8,1-11;
1 Jn 3,18-24; Kol 3,12-17; Kol 3,18-25

Svetost življenja nas vabi k...

NOVE OČI

V evharistični molitvi se vedno znova pojavlja fraza, ki povzroča zmedo v že utečenih načinih izražanja, tako kot na primer izraz »nova uboštva«.

Ta fraza se glasi takole: »Gospod, podari nam oči, da bomo videli potrebe in bolečino bližnjih...«

Opominja nas o treh stvareh. V prvi vrsti o tem, da problema ne predstavljajo »nova uboštva«, temveč pomanjkanje »novih oči«. Mnoga uboštva namreč nastajajo prav zaradi pomanjkanja novih oči, ki bi to gotovo videle.

Naše sedanje oči so »zastarele«. Neuporabne. Trpijo zaradi očesnih mren. Obremenjene so zaradi dioptrij. Škilave zaradi sebičnosti. Kratkovidne zaradi pričakovanja protiuslug in koristi.

Sedaj so že navajene, da brezbrizno polzijo mimo problemov ljudi. In tu se pojavijo osamljenost, frustracije in izčrpanost tistih, ki hodijo mimo nas.

Navajene so, da raje zadržujejo zase kot pa razdajajo. In tako se v življenju pojavi dolgčas in nato sla po smrti, ki pretrese vsakega, ki na sebi ne čuti več nežnega pogleda.

Preveč se nadejajo tega, kar »nese« v smislu produktivnosti. Tako so kronični bolniki postavljeni v kot, ozdravljeni bolniki iz psihiatričnih bolnišnic so odrinjeni, starejši ljudje izključeni, nezaželjeni otroci pa umorjeni že v svoji prvi meseni zibelki.

Krči požrešnosti tako pretresajo naše oči, da tako kot dve črpalki izčrpajo vse, ne da bi kdaj karkoli podarile. In tako se pojavi jok nebogljenih in žalost tistih, ki jih drugi izpodrivajo, ter lakota tistih, ki nimajo mesta na življenjskem banketu.

To so žrtve tistega temnega zla potrošništva, ki izbira vsako stvar na osnovi osebnega interesa. In tako se pojavijo krize neuspehov v poklicu, pregon brezposelnih, grenkoba tistih, ki v življenju niso uspeli, in ponižanje tistih, ki so za svoje delo premalo plačani.

Če povzamemo, lahko opazimo, da so za toliko novih uboštev krive prav naše stare oči, ki se jih še nismo znebili. Tako da solze, ki se prikažejo izpod trepalnic tolikih ljudi, bolj kot iz njihovih oči, naletijo v naših očeh na njihov zadnji žalostni vir.

Od tod izhaja potreba, da si izprosimo »nove oči«.

Če nam bo Gospod omogočil to »presaditev« se bo melanholičen spisec uboštev kar naenkrat skrajšal in opazili bomo, da bodo na čakalni listi ostala samo tista prvotna uboštva, ki so že prej obstajala.

In tu je že druga stvar, ki nam jo predlaga mašna molitev. Poleg vseh novih uboštev, ki so nastala zaradi naših starih oči, je tu še mnogo drugih, skoraj neizogibnih, ki jih naše oči »tolerirajo«.

Gre torej za uboštva, ki jih je težko izkoreniniti in ki jih lahko spet pripišemo naši hudobiji, če si ne bomo začeli prizadevati, da bi vsaj omejili njihovo uničujočo pot.

Tudi ta uboštva so nova in sredstva komuniciranja jih vržejo na naslovnice s tako kruto hitrostjo, kakršne si prej niti predstavljali nismo.

Dovolj je že, če pomislimo na žrtve zgodovinskih in geografskih nesreč. Na ljudstva, ki živijo na področjih, ki so že sistematično prizadeta zaradi suše. Na tiste, ki jim je uspelo pobegniti pred bibličnimi prekletstvi zemlje, ki se občasno upre človeku. Na

prehrambene motnje podhranjenih otrok. Na ogromne bolečine gobavcev. Na množice pohabljenih ljudi zaradi pomanjkanja zdravil in oskrbe. Na tiste, ki so izključeni iz družbe, ki kvaliteto življenja podreja nečloveškemu standardom, z izjemo zelo majhnega števila privilegiranih.

Tudi za ta uboštva potrebujemo nove oči. Take oči, ki ne bodo silile roke, naj obrne stran v knjigi ali spremeni televizijski kanal, ko začne predstava, polna nemirnih situacij, motiti spanec ali dražiti prebavo.

Na koncu se pojavljajo tudi nova uboštva, ki se jim naše oči, čeprav izmite od solza, »umikajo« zaradi lenobe ali strahu. Ta uboštva v nas sicer vzbudijo pristna čustva ganjene solidarnosti, toda v zahrbtno matrico, iz katere izhajajo, še ne znamo prodreti.

Mašna molitev zato želi izprositi sledeče: »Podari nam Gospod, nove oči, s katerimi bomo videli glavne vzroke trpljenja naših bližnjih, da se bomo z njimi lahko spopadli.«

Tu gre za tista nova uboštva, ki niso sad kombinacij med pokvarjenimi zakoni trgovine, sramotnimi najemninami zaradi maksimizacije profita, hidrolitskimi inštalacijami nekaterih tehnoloških revolucij in uničenjem vrednot okolja na oskrunjenem oltarju proizvodnje.

Tako je torej nastala množica novih revežev, iz gospodinjstev in zemeljskih poudarkov, iz obupanih in grozečih livrej in iz sramežljivo skritih ali pretirano prikazanih nadlog.

Na eni strani so to ljudje iz tretjega sveta, ki so jih »spodili« iz njihovega ozemlja. To so ljudstva lakote, ki umirajo zaradi bogatašev, ki živijo v preobilju. Plemena, ki jih je zdesetkalo ekonomsko preračunavanje velesil. Ljudstva, ki jih težijo zunanji dolgovi.

Toda tu so tudi bližnji, ki so obsojeni na večno pomanjkanje osnovnih potreb, kot so zdravje, hiša, služba, družinski zaslužek, vključenost. To so upokojenci z izredno nizkimi dohodki. To so delavci, ki so kljub temu, da se »ubijajo« z delom, obsojeni na življenje v senci in se nikoli ne bodo mogli dvigniti na dostojanstven nivo.

Ni več dovolj, da pred takimi ljudmi kažemo svojo ganjenost.

Ni dovolj, da oskrbimo opekline tistim, ki jim obleke gorijo.

Že sama čustva, ki jih kažemo, ko skušamo pomagati, lahko predstavljajo oviro pri reševanju problema.

Potrebno je prositi za »nove oči«, da bi bilo mogoče sterilizirati maternico, ki neprestano ustvarja spake novih uboštev.

Podari nam oči,

da bomo videli potrebe in bolečino bližnjih.

Nove oči, Gospod!

Ne pa izčrpnih katalogov uboštev, ki so takorekoč v modi.

Saj dokler ne bomo prenovili priročnikov,

ki so opremljeni z našimi površnimi izkazovanji miloščine,

in dokler ne bomo prenovili naših oči,

se bodo vedno našli izgovori, ki dajejo splošno odvezo naši neodpustljivi brezbriznosti.

Podari nam nove oči, Gospod!

(odlomek iz »Kruh in šotor za vse«, str. 84-86)

Konkretno:

Naj tvoje srce ne otopi ob mnogih stiskah sveta. V sebi ohrani sposobnost empatije. Imej odprte oči in ušesa za stisko in kjer moreš stori nekaj, da bo

svet pravičnejši in boljši. Moč pa črpaj ob Njem, ki nam je najbolj blizu ravno v ubogih.

Svetopisemski citati

Mr 10,46-52; Lk 6,37-42; Lk 10,25-37; Rim 13,8-10; Mt 6,22-23; Mt 10,40-42; Lk 16,19-31; Jn 3,16-21; Jn 15,1-10

5. del

... KI SE OBRAČA K JEZUSU (april – maj/velikonočni čas)

Celotna zgodovina odrešenja, ki so jo doživljali preroki, se je odvijala kot priprava na dogodek Jezusovega utelešenja, nove zaveze. Božja pobuda, da se učloveči in da spregovori v človeškem jeziku, mladega človeka uči, da odnos z Bogom živi na osebni ravni in ne kot preprosto kultno dejanje.

- **Božja skrivnost, ki se nas tiče**
- **Hvalnica Bogu Najvišjemu**
- **Mladi, obračajte se k Jezusu**
- **Veliko odgovorov, en odgovor**
- **Vzgoja k čudenju**

Jezusovo sporočilo

BOŽJA SKRIVNOST, KI SE NAS TIČE

CILJ: Potem, ko prehodi zgodovino odrešenja, ki se je zgodila v pripravi na Jezusov prihod, se mlad človek, ki sledi sv. Frančišku poglobi v dogodek Učlovečenja, v *ново zavezo*, ki jo Bog vzpostavi z vsakim posameznikom.

ZA ANIMATORJA: *Pismo apostola Pavla Efežanom 1,3-14*

Prav učlovečenje Besede je tisti dogodek, s katerim postane večni namen Boga viden in oprijemljiv vsem ljudem. Bog sedaj ne govori več preko posrednikov.

Njegova Beseda postane meso, se rodi iz Device Marije in v človeški naravi, ki jo prevzame, nam postane povsem enaka. Vsa zgodovina se je usmerjala k temu dogodku. Apostol Pavel ta namen konstantno izraža; to, da se obračamo h Kristusu ni nekaj drugotnega, še manj pa nekaj naključnega. K temu odnosu smo nagnjeni že od vekomaj, saj predstavlja našo poklicanost in tisto polnost življenja, ki si jo je Bog zamislil za nas že od vsega začetka in nam bo dana v Kraljestvu, ko se bodo vse resničnosti zlele v Kristusa (gl. Ef 1,10). Božja ljubezen je tako velika, da se je Gospodar vsega stvarstva dal spremeniti v ustvarjeno bitje; bil je vsemogočen, pa je nase prevzel šibkost človeškega mesa. Božja pobuda, da se učloveči, mladega človeka uči, da odnos z Bogom živi na osebni ravni in ne kot preprosto kultno dejanje.

Skupaj s kardinalom Toninjem lahko pritrdimo dejstvu, da se prav v besedah te himne razkriva »skrivnost, ki se nas tiče.« Da, ker resnično obstaja neka skrivnost, ki se nas tiče. Naš jaz ni tak, kot se mogoče zdi; ni vse to, kar drugi vedo o nas, in ni niti to, kar mi sami vemo o sebi. Vsi pričakujemo to razkritje, Božji prihod, ki bo posvetil na to skrivnost, ki jo mi sami predstavljamo, da prodre v nas in nas preplavi, tako da bomo sami postali luč. Gospod želi z nami nadaljevati tisti zaupni pogovor, ki se je začel v intimnosti naše vesti. Prav tam je mesto, kjer Bog govori in posluša, prav tam se odvija dialog, ki se je začel že mnogo, mnogo časa pred krstnim dnem. Kdaj pa? Še preden je svet obstajal, ko ni bilo še nobene stvari, temveč Bog sam. Želimo torej poromati do trenutka, v katerem je Bog prvič pomislil na nas.«

Sveti Pavel piše: »Blagoslovljen Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nas je iz nebes v Kristusu blagoslovil z vsakršnim duhovnim blagoslovom« (Ef 1,3). Naslovljenec pisma je postavljen na nebeško raven: z neba prihajajo vsi blagoslovi, ki so podeljeni ljudem. Obrazec »Blagoslovljeni Bog...«, ki je razširjen v Stari in Novi zavezi, je obogaten z izrazom »Oče«. To pa ni več Bog očakov, ki je v velikem obsegu podeljeval zemeljske blagoslove, temveč *Bog in Oče Gospoda Jezusa Kristusa*.

»Bog si nas je prvič zamislil, ko ni obstajalo še ničesar. Že takrat se je naše ime pojavilo v Božji intimnosti, v tistem globokem breznu večnosti. Toda kako lahko temu verjamemo? To je tako velika skrivnost in da bi jo lahko dojeli, je Bog poslal svojega Sina. Preko Mojzesa smo spoznali njegove zapovedi. Preko očakov in prerokov pa je Bog sporočal, da se močno zavzema za hebrejsko ljudstvo in ga pripravlja na to, da bo iz njega izšel Mesija. Preko prerokov in čudežev, ki jih je storil, je Bog želel, da bi ljudje spoznali, kako je usmiljen in dobrotljiv, da so mu vsa živa bitja pri srcu, in da želi biti

Bog usmiljenja. Da pa bi nam razkril resnico o nas samih, je Bog poslal svojega Sina, ki je videl čudovite reči, ki se nas tičejo. V prvi vrsti je videl, da smo skupaj z njim blagoslovljeni od Boga. Bog nas je blagoslovil v Kristusu, še pred začetkom časa. To je nekaj, kar se je zgodilo v večnosti, še pred začetkom časa, pred začetkom življenja. Torej imam tudi jaz »prazgodovino«! Še preden je obstajal svet, nas je obkrožilo in prevzelo neskončno veselje, in sicer isto veselje, ki ga je Oče imel do Sina. Božje besede: »Ta je moj ljubljani Sin, nad katerim imam veselje« (Mt 3, 17) so torej namenjene tudi meni. Jaz namreč pripadam Bogu kot Kristus, in sicer skupaj s Kristusom.

Pavel vztraja: »Blagoslovil nas je v Kristusu z vsakršnim blagoslovom.« To tudi odmeva v angelovem pozdravu Devici Mariji: »Blagoslovljena«, torej, ki je Bogu zelo pri srcu. To je bilo rečeno tudi vsakemu izmed nas! Ko bi vsaj resnično verjeli, da obstaja nekdo, ki mu neskončno veliko pomenimo in ki smo mu neizmerno pri srcu...«

Ta preddobna Božja izbira je opredeljena kot dejanje ljubezni, v moči katerega verujoči postanejo posvojeni otroci. Človek se znajde v določenem položaju: Bog preko Kristusa naredi verujoče za svoje otroke po točno določenem načrtu. »Toda to ni vse. Pavel nadaljuje: »Izbral nas je.« Ta glagol (izhaja iz grščine) izraža odločitev; drobno odločitev, ki je bila skrbno izbrana, s preudarkom in največjo obvezo. Izbran sem med tisoči: skupaj s Kristusom, v istem Kristusovem načrtu; izbran skupaj z Devico Marijo; izbran kot zvezda v enem izmed ozvezdij. Toda čemu smo bili izbrani? *Zato, da bi bili sveti in brez madeža. Aghios* pomeni »skoraj brez zemlje«, »čisti«, »nedolžni«. Pred Njegovim obličjem. To je končni cilj, to je naša poklicanost!«

Izvolitev in predestinacija težita k enemu samemu cilju: sijaj časti Božje milosti, ki je na začetku in koncu izvolitve. Beseda milost nakazuje zastonjski Božji dar. »Toda ali smo sposobni blagoslovljati Boga, ko smo v njegovi milosti? Ko si v Božji milosti, se Bog lahko s teboj spusti v pogovor in ti razodene oziroma te naredi sposobnega, da lahko razlikuješ med pomembnimi in nepomembnimi stvarmi.

Takrat ne veš več, kaj bi z zemeljskim razkošjem in tako se rodi ponižnost. Vse je zastonj, vse je podarjeno iz milosti, vse je dar. Ti si nisi zaslužil ničesar.« In Bog ni razširil svojega blagoslova na katerikoli način, temveč z »Izvoljenim«. Besedna zveza »od Boga izvoljeni« se je sprva uporabljala pri očakih (Abrahamu, Mojzesu, Samuelu) in pri Izraelu, Pavel pa jo prenese na Kristusa, ki kot edini in izvoljeni uživa vso Očetovo ljubezen. Kristus je naše odrešenje: vse veselje ima v njem stičišče. »Pavel piše: *On nas je vnaprej določil*. Grško besedilo pravi: *preusmeril* nas je, da smo postali otroci. Tako kot golob pismonoša, ki pred dolgo potjo poišče orientacijo. Gospod nam je dal orientacijo, Oče nas je preusmeril h Kristusu, in Kristus ga je preusmeril k meni. To je naša prazgodovina. Sedaj bo potrebno dopolniti odgovor na staro vprašanje katekizma, ki se glasi: »S kakšnim namenom nas je Bog ustvaril?«

Ustvaril nas je, da bi ga spoznali, ljubili, mu služili v tem življenju in nato uživali njegovo prisotnost vekomaj. Še posebno pa nas je ustvaril, da bi se pogumno izročili Sinu, da bi udeležili Kristusovo svetniško moč v nas, da bi z njim postali eno telo, da bi Sin, ki je v meni, lahko v polnosti ljubil Očeta. Tako postanemo izraz njegove ljubezni.«

Konkretno:

Napiši pismo Jezusu in mu zaupaj, kdo je On zate, kaj od Njega pričakuješ in kaj si ti zanj pripravljen storiti.

Svetopisemski citati

Jn 1,1-13; Jn 17,20-26; Mt 3,13-17; Iz 42,1-9, Mt 17,1-13; Ef 1,3-14;
1 Kor 1,1-9; Kol 1,9-14; Gal 4,1-7; 2 Pt 1,16-21

⇒ ***Frančiškovo izkustvo***

HVALNICA BOGU NAJVIŠJEMU

CILJ: Preko Hvalnice Bogu Najvišjemu se mlad človek, ki sledi sv. Frančišku približa intimnemu in osebnemu izkustvu, ki ga je Frančišek Asiški živel z Bogom v molitvi. Mlad človek lahko tako v prvi osebi doživi resnično izkustvo z Bogom.

ZA ANIMATORJA: Frančiškovi viri 261:

Velikokrat slišimo, da »je človek v odnosu«. Ta koncept se zdi nepopoln in premalo poglobljen. Drugi trdijo, da je človek že sam po sebi odnos, da je to značilnost njegovega lastnega bitja.

To lahko prisodimo predvsem Frančišku Asiškemu, ki je bil že od nekdaj človek odnosa, saj je vedno vzpostavljaj stike z drugimi ljudmi. Bil je del asiške buržoazije, veljal je za »kralja zabav«, imel je viteški ideal in idejo Cerkve - Bratstva. Namesto da bi izbral samostanski red, je raje živel z ubogimi in želel biti del stvarstva... (gl. Prvo poglavje) Vse to so primeri iskanja osebnega odnosa z drugimi na različnih nivojih. Če se je Frančiškov pogled vedno opiral na druge ljudi, je s svojim iskanjem smisla vere skušal vzpostaviti odnos z Drugim (katerega verjetno še ni znal poimenovati), ki pa ga je že od nekdaj zaznaval ne kot nekaj abstraktnega, pač pa kot osebo, Ti. To je bil nekdo, ne nekaj, s komer je želel zasnovati osebni odnos, na katerega je bil tudi ljubosumen in ga varoval kot edino področje, kamor drugim ni dovoljeno vstopiti (gl. pisanja o njegovih stigmah, iskanju samotnih krajev, kjer je poslušal...).

Molitev »Hvalnica Bogu Najvišjemu« je navdušenje nad »prisvojitvijo« svojega Boga, ki je oseben, resničen, komunikativen, ki je izraz za primerjanje in pomemben Drugi v njegovem življenju.

Ti *Hvalnica*, ki je posvečena njegovemu najvišjemu Gospodu, se pojavlja na zunanji naslovnici dragocenega pergamenta, ki ga je svetnik, potem ko je dobil stigme, izročil bratu Leonu, da bi ponesel blagoslov namesto njega. Prav v srečanju s križanim, ki Frančiška v polnosti potrdi sebi, se Frančišek zaljubi tako kot še nikoli in se odzove tej očarljivi in čudoviti Drugi osebi tako, da jo skoraj gleda v oči, kot bi storil mladi zaljubljenec s svojo izbranko. Ta Druga oseba ga privlači, ga prevzame, tako da ves gori v ljubezni.

Že ob prvem srečanju z Vstalim Križanim pri Svetem Damjanu, se je Frančišek naučil gledati v oči Tistega, ki se je ves daroval zanj, ki je daroval svoje trpljenje za odrešenje sveta. Svetnik med svojimi sprehodi po podeželju velikokrat joče, ko se spomni na to trpljenje, toda ne zato, ker bi hotel pomilovati križanega Človeka, temveč zato, ker se je povsem poglobil v to noro, vzvišeno dejanje ljubezni ljubljenega, ki je iz ljubezni do nas dopustil svojo smrt.

Osebni odnos *zastonjskega daru* je torej tisto, kar Frančiška tako očara. Frančiškovo izkustvo z Bogom je bilo tako bogato in globoko, da je posledično rodilo niz vzklikov, ki so bili namenjeni tej očarljivi Drugi osebi - Bogu. Zdi se, kot da stigmatik ne bi znal

poiskati primernih besed, s katerimi bi *drugim lahko pripovedoval o pristnem izkustvu*, ki ga je doživel z Nespoznavnim, in o pomenu svojega življenja.

Frančišek o tem Jezusu Kristusu ni slišal govoriti samo naključno ali pa v katekizmu. Tega Kristusa je *srečal* in se zazrl v Njegove oči. To je nekako tako, kot če smo močno zaljubljeni in nam spodleti, da bi nekemu natančno razložili, kar doživljamo. Takrat brezupno iščemo simboliko in izraze, ki bi lahko dejansko prikazali, kar občutimo na tako intimnem nivoju, vendar so rezultati pičli. Tako se pojavijo izrazi, ki so navidezno protislovni, kot na primer »trdnost«, »krotkost«, ali »Vsemogočen« in »Ponižen«. To so značilnosti, ki dajo izkustvu neko enotnost.

Tako tudi svetnik ne ve, kako opisati svoje izkustvo z Bogom, ki kljub temu, da ga je preizkusil vse do stigmatizacije, je in ostaja tista Skrivnost, ki je ni mogoče povsem razkriti. Podobno se dogaja, ko nas drugi vprašajo: »Kaj pa tebi pomeni Bog?« To je mogoče najtežje vprašanje naše vere.

Pri izmenjevanju teh lastnosti, ki jih Frančišek pripisuje svojemu ljubljenu, lahko opazimo njegovo voljo, ki mu veli, naj se ne prepusti predvidljivosti, temveč naj za svojega Gospoda prihrani *pristnost* svojih občutkov. Pri tem je mogoče zaznati tudi njegovo odločitev o *izkazovanju hvale* brez konca.

Frančišek ne sledi klišejem in stereotipom, niti si ne izposoja izrazov drugih ljudi. Je sam pred svojim Gospodom in se ne obremenjuje o obliki molitve, temveč raje takoj preide k bistveni komunikaciji, k preprostemu in čistemu izražanju svojih občutkov.

Blagri Boga najvišjega so čista kontemplacija in ljubezen. Ko nekoga ljubiš, ne potrebuješ besed ali dejanj, dovolj je že pogled v oči. Dejanja ni niti z ene niti z druge strani. Frančišek ne govori »hvalim te, zahvaljujem se ti, prosim te ...« kot v njegovih drugih molitvah in z druge strani ne prejme pojasnila o tem, »zakaj si naredil to, zakaj si mi daroval tole in ne tega...« (izjema je v prvem verzu). V tem izredno osebnem odnosu je pomembna samo podarjena ljubezen in poskus, kako to ljubezen povrniti.

S pozornim premišljevanjem Hvalnice Bogu Najvišjemu je mogoče odkriti delček Božje vizije in izkustva, ki ju je Frančišek doživel. Besedilo odraža tako poudarjeni čustveni značaj njegove duhovnosti kot tudi njegovo zavest o tem, da med njim in Bogom obstaja neka določena razdalja.

Tako kot v njegovih drugih molitvah, tudi v tej zasledimo, da Frančišku Asiškemu Bog pomeni *živo prisotnost in pravo resničnost*. V Frančiškovih mislih je Bog velik in skrivnosten, toda dopušča tudi srečanje s človekom in je vreden vsakršne ljubezni. On je »Gospodar«, toda v svoji dobroti je tudi »materinski oče«.

Ta Hvalnica nam razodeva tudi na kakšen način je Frančišek molil.

»Strašna« in očarljiva skrivnost troedinega, dobrohotnega Boga tako preplavi in prevzame tega Božjega moža, da si ne more kaj, kot da se poglobi v njegovo češčenje. Frančiškov Bog ni teološka razprava, ki jo je treba proučevati, to ni znanstvena trditev, ki jo je treba dokazati, temveč izkustvo rodovitne ljubezni, v katerega je potrebno prodreti in se vanj neprenehoma poglobljati.

Frančišek je vedel, kako so takratni menihi ali laiki v karolinškem obdobju molili ob "premišljevanju" (ruminatio). To pomeni, da so čez dan nosili s seboj izseke iz evangelijev, pridevniko o Bogu, ki so jih neprestano ponavljali, da bi bile njihove misli vedno usmerjene k Bogu. Toda Hvalnica Bogu Najvišjemu, ki izhaja iz Frančiškove molitve, ne predstavlja preproste ritmičnosti in ponavljanja, temveč pridobi prav poseben odtonek zaradi *čustvenega* izkustva, ki ga svetnik razvija v svojem odnosu do Boga.

Frančišek se pogovorja s svojim Gospodom. Bonaventura de Bagnoregio poroča, da se je zdelo, kot bi se ustnice Križanega pri Svetem Damjanu premaknile in hotele spregovoriti ob prvem srečanju. Podobno se zdi, da tudi Frančišek odpre svoja usta življenjskemu pogovoru z Odrešenikom njegovega življenja.

Frančišek ni več mož, ki moli, temveč mož, ki je postal molitev (izraz, ki se o njem velikokrat sliši in ponavlja). To pomeni, da svojega odnosa z Bogom ni nikoli živel le kot preprosto kultno dejanje. Nikoli ni občutil take razdalje med seboj in svojim Gospodom, ki bi ustvarila podrejenost, ki izhaja iz obveznosti po upoštevanju zapovedi.

Zdi se, kot bi se Frančišek polastil odnosa s svojim Bogom. V tej molitvi izginejo vsi, ni prostora za nikogar. Obstajata samo on in njegov ljubljene v čudoviti izmenjavi ljubezni.

Frančišek ne vzpostavi odnosa z Gospodom zaradi tistega »lažnega strahu pred Bogom«. Če njegova vera izhaja iz dobre vzgoje, ki mu ga je gospa Pika najverjetneje posredovala, potem ga preobrazbeno izkustvo Kristusove navzočnosti v njegovem življenju spodbudi k rasti v stvariteljskem, zaupljivem, prijateljskem in sinovskem odnosu.

Ponižanje človeka na križu, ki je umrl zaradi naših grehov, Frančišku odpre oči, da spozna smisel učlovečenja; učlovečenja Boga, ki je izbral življenje človeka, da bi mu govoril v njegovem jeziku in mu tako na razumljiv način ponudil odrešenje. Iz tega izhaja, da Frančišek odnosa med Bogom in človekom, kljub nemogočemu pričakovanju, da bi ta lahko postal enakovreden, ne razume več kot nekaj prisiljenega v rokah višjega Bitja, ki lahko po mili volji manipulira s človekovo usodo.

Med človekom Frančiškom in njegovim Bogom je sedaj že skoraj prisotno »pajdaštvo«, želja po vzpostavitvi odnosa z njim, želja po sodelovanju.

To, kar je Frančišek našel in v kar je bil vključen, je bila religija, ki ni zahtevala prisvajanja svojega vzroka in izvora; religija, ki ni zahtevala ljubezni do iskanega predmeta, ki ni zahtevala prepričanja v srcu o tem, kar govorijo ustnice. Toda Frančišek je želel nekaj drugega, to tudi zgradil in verjel, da Bog zaveze živi poleg človeka v vsakem obdobju zgodovine in kljub temu, da ne potrebuje naše hvale, ga živeči človek časti.

FRANČIŠKOVO IZKUSTVO ŠE VEDNO ŽIVI V NAČINU ŽIVLJENJA MLADEGA ČLOVEKA

Tako kot je bil Jezus pravi častilec Očeta, tako naj tudi za mlade ljudi postaneta molitev in kontemplacija bistvo njihovega življenja in delovanja. Sodelujejo naj v zakramentalnem življenju Cerkve, še posebej v evharistiji, in pridružijo naj se liturgični molitvi v eni izmed oblik, ki jih Cerkev predlaga, da bodo tako podoživljali skrivnosti Jezusovega življenja.

(odlomek iz »Naše obličje«, čl. 6/d)

Konkretno:

Pojdi v samotno cerkev, postavi se pred Križ.

Prisluhni mu. Kaj misliš, da želi, da ti storiš? Ne čez deset let. Kaj je njegovo sporočilo zate danes?

Svetopisemski citati

Mt 6,5-15; Mt 16,13-20; Mt 26,36-46; Mr 11,20-26; Ef 6,10-20; Kol
4,2-6; 1 Tes 5,16-26;
2 Tes 3,1-5; 1 Tim 2,1-7; Jud 1, 17-25

Mati Cerkev

MLADI, OBRAČAJTE SE K JEZUSU

CILJ: Osebni odnos mladega človeka z Bogom zori z molitvijo in kontemplacijo.

ZA ANIMATORJA: Med molitvenim bdenjem na 17. Svetovnem dnevu mladih v Torontu je sveti oče Janez Pavel II. povabil mlade h kontemplativni drži. Zagotovo ni lahko mlademu človeku vstopiti v to perspektivo, kajti živi v hrupnem in oglušujočem vzdušju, kjer sta tišina in mir pregnana. Na tisoče podob in ponudb vsakodnevno bombardira srce in sluh in ustvarja lažne potrebe ter zaduši tisto lakoto in žejo po Bogu, ki domuje na dnu vsakega človeškega srca. Kako uskladiti, na primer, hrup diskotek, ki se ponujajo naši mladostniški realnosti, z jasnostjo duha, ki je potreben za kontemplacijo?

Dragi mladi! V nocojšnjem bdenju bomo sprejeli Kristusov križ, pričo Božje ljubezni do človeštva. Klicali bomo vstalega Gospoda, luč, ki sveti v temi. Molili bomo s psalmi, ponavljajoč iste besede, ki jih je Jezus izgovarjal v pogovoru z Očetom za časa njegovega zemeljskega življenja. Te besede so še danes sestavni del cerkvene molitve. Na koncu bomo poslušali Božjo besedo, svetilko našim korakom, luč na naši poti (Ps 119,105).
(iz papeževega sporočila med bdenjem na 17. Svetovnem dnevu mladih 2002)

Ni prvič, da je papež Janez Pavel II. povabil mlade, naj iz molitve in kontemplacije naredijo svoj življenjski stil. Spomnimo se besed priprave na svetovni dan mladih 2000: »Dragi mladi, častite Kristusa, našega Odrešenika, ki nas odkupuje in osvobaja grehov in smrti: je živi Bog, izvir Življenja. Kontemplirajte in razmišljajte! Bog nas je ustvaril, da bi delili njegovo lastno življenje; kliče nas, da bi bili njegovi otroci, živi udje skrivnostnega telesa Kristusa, svetli templji Duha Ljubezni. Mladi vseh celin, bodite kontemplativci in ljubitelji molitve; ostanite v poslušanju njegove Besede.«

Ne obračajte se k nobenemu, razen k Jezusu. To je izročilo Svetega očeta mladim novega tisočletja, mladim, ki hočejo biti aktivni ustvarjalci in junaki civilizacije ljubezni. Naloga, ki se lahko nanaša tudi na kontemplacijo.

Prvi način obračanja k Jezusu, temelj za vse ostale krščanske izkušnje, je ta, da ga prosimo za dar, da se lahko približamo njegovi skrivnosti z revnim in kontemplativnim srcem, pripravljenim, da se pusti presenetiti njegovi ljubezni. Kot tisti prvi nevedni učenci Janeza Krstnika, ki so jih predhodnikove besede o Jezusu privlekle in so postali radovedni ter so se odločili, da mu bodo sledili. Povabljeni so bili, naj gredo z njim *pogledat* in naj *ostanejo* na njegovem domu. »Šla sta torej, in videla, kje stanuje, ter ostala pri njem tisti dan« (Jn 1,39).

Videti, s pogledom vere, in *ostati*, pritegnjeni od skrivnosti ljubezni, so koordinate kontemplacije, ki odpira možnostim človeškega srca sam horizont Boga.

Videti Boga, pomeni vstopiti v odnos intimne skupnosti z njim, je želja ustvarjenega, ki prežema celo Sveto pismo, in ki ji Beseda odgovarja s povabilom, naj se *umakne v samoto*, da bi *ostal* v tišini v navzočnosti Boga, dokler ne vstopi v neverjetno izkušnjo **skupnosti**. V prejšnjem poglavju smo videli, da je Mojzes v svojem vodenju izvoljenega naroda skozi puščavo proti obljubljeni deželi gorel od želje, da bi počastil Božjo slavo

(izkusil njegovo intimno realnost) in je dosegel, da je bil navzoč pri mimohodu Boga, ki je počasen v jezi, bogat pa v usmiljenju in zvestobi. Videl ga je v hrbet, ko je bil skrit v skalni razpoki (prim. 2Mz 33,18-23; 34,1-7).

To neuničljivo hrepenenje srca je realnost, s katero nas Sveto pismo uči prepoznati ne toliko človeško pobudo kot odgovor na pričakovanje ljubezni Boga, ki hoče vedno narediti zavezo s svojim »ustvarjencem«.

Že v prvotnem pomenu glagola »kontemplirati« je vključena aktivnost gledanja in ponovnega gledanja, da bi uspeli videti lepoto in občudovati predmet našega pogleda.

Kontemplacija, v življenju duha, je pogled, ki ni raztresen, ampak tak, ki dolgo zre v skrivnosti in besede Kristusa, dokler ne vidi in občuduje, kar mu je prej bilo skrito: je strmenje s ponižnim, gorečim srcem in uresničevanjem pravega krščanskega eksodusa, spreobrnitev in popoln sprejem njegovega življenja v nas!

Če se to po daru Duha zgodi, se pred našim presenečenim pogledom pokažejo živi znaki prisotnosti Očeta v vsakem dogodku in v vsakem kotičku stvarstva: zakaj naše življenje samo, obžarjeno s sijajem Besede, ki prebiva v srcu, se bo odprlo in povsod spoznavalo njegov načrt ljubezni. In v našem vsakdanjiku bomo odkrili družbo Boga, našega Očeta, in Jezusa, brata vsakega človeka.

V luči tega premišljevanja ugotovimo, da kontemplacija ni privilegij maloštevilnih izbrancev, ampak sestavni, celo temeljni del krščanskega življenja. Razumemo tudi, zakaj jo mnogi mladi, žejni vrednot, ki bi jim dale smisel in enotnost bivanja, navdušeno iščejo. Izbira krajev, ki nam dovoljujejo izkusiti Božjo ljubezen v tišini in kontemplaciji, je posebno pomemben dejavnik v tem našem času, ki ga označujeta zapletenost in razdrobljenost, ki se ne tiče samega polja dejavnosti, ampak tudi človeškega srca.

Izhajajoč iz teh misli lahko predlagamo, da bi vsaka skupnost Frame postala šola kontemplacije:

- v izvrševanju **lectio divina**,
- v ponudbi **tihe adoracije in molitve srca**,
- v **slavnostnem obhajanju liturgije**.

Lectio divina, kot izkušnja daljšega pogleda na Sveto pismo: v pozornem in ljubezni polnem branju Besede, ob luči Duha, ki odkriva vedno nove in globoke pomene; ob primerjavi s teksti, vzporednimi izbranemu v Svetemu pismu, ki obogatijo premišljevanje in vzdramijo strune srca ter nas vodijo k novi obliki povzdignjenja k češčenju in zaveze z Gospodom.

Tiho češčenje Kristusa, ki je resnično prisoten v Evharistiji: vznemirjajoč znak skrivnosti njegovega trpljenja, smrti in vstajenja. V tišini, pred Gospodom, spoznavamo jezik srca in počasi vstopamo v univerzalno privlačnost skrivnosti Velike noči (prim. Jn 11, 32), ki nas preplavlja s preobiljem njegove ljubezni (prim. Ef 2, 4-5).

Tudi **molitev srca** nam pomaga izraziti Gospodu našo ljubezen z nenehnim ponavljanjem njegovega imena, ko obračamo svoj pogled - čeprav le notranje - na križ ali ikono.

Tako pripravljeni, razsvetljeni in vžgani od ognja Duha, pridemo k **slavnostnem obhajanju liturgije**, ki je predmet posebnega prizadevanja v samostanih, in ujamemo vibracije novih odmevov. Tako izkusimo, da lahko k Očetu dvignemo poleg glasu pesmi

tudi veselje srca in oživljeni od Gospodovih čudes prejmemo v obhajilu trdno hrano za našo vero in vsakodnevno molitev.

Samo z rastjo te duhovnosti lahko vsakodnevna pot mladega človeka postane pesem veselja, praznik življenja v nenehnem slavju Gospodove ljubezni.

Konkretno:

V skupini se odločite, kateri molitveni način želite poglobiti.

Svetopisemski citati

Mt 6,5-6; Ps 119,97-108; Jn 1,35-42; Jn 4,5-24; Ef 2,1-10; Ps 84, Ps
123; Mr 6,30-32;
1 Kr 19,9-13; Ps 90

→ *Moje življenje*

VELIKO ODGOVOROV, EN ODGOVOR

CILJ: Mlad človek, ki se je odločil za zvestobo Kristusu, pogloblja pomen skupnosti, dialoga, ekumenizma, da bi ustvaril odnos med tistimi, ki se srečujejo v Kristusu.

ZA ANIMATORJA: Mladi, ki živijo v prehodu v tretje tisočletje, so dobili za dediščino tistih pred njimi dolgo pot, ki je zapisala, kako so Cerkve in krščanske skupnosti delale korake naprej v medsebojnem spoznavanju, v teološkem dialogu, v iskanju razlogov za možno enotnost in razlike, v iskanju vzajemnega bratstva in konkretne solidarnosti. Vzrok takega razvoja dialoga ima svoje korenine v dogodkih 20. stoletja, ki je prineslo obilo izkušenj in celo prelivanje krvi, pogosto od kristjanov različnih veroizpovedi, a istega okolja: katoličani, pravoslavni in evangeličani so trpeli, včasih skupaj, pod nacističnim in komunističnim totalitarizmom. Odločali so se za zvestobo Kristusu v okoliščinah izjemnih nevarnosti in verskega preganjanja v Aziji, Afriki in latinski Ameriki. V dobi pluralizma, ki je preplavila vsa področja sodobne družbe in kulture, je pomembno pomagati mlademu človeku, da še bolj okrepi svojo zvestobo Kristusu in ustvari odnos skupnosti in dialoga med tistimi, ki se srečajo v Kristusu.

Živijo, Stefania!

Mogoče se boš čudila temu mojemu nenavadnemu načinu komuniciranja s teboj. Lahko bi ti telefoniral, te ustavil na cesti, da bi se pogovorila, saj ne stanujeva tako daleč drug od drugega. A raje sem vzel papir in pero, ker mislim, da bom tako manj zmeden in boš tudi ti imela več časa, da boš v miru premislila, kar ti bom povedal. V bistvu niti duhovniku ni lahko načenjati take delikatne stvari, ki potrebujejo svoj čas, ki ga nihče nima. Kje naj začnem? Vedno sem te spoštoval: v teh letih sem te spoznal in cenil kot živahno in podjetno dekle, kadar je potrebno, zrelo in odgovorno do nalog, ki si jih prevzela, razmišljajoča in nikoli površna. V obdobju, ko si bila najbolj navzoča v župniji, si imela tudi dar, da si vlekla druge, brez prisile, brez obnašanja kot *primadona*, ampak z vso resnostjo človeka, ki je prepričan v to, kar dela. Izražala si globoko duhovnost, ki smo jo opazili, ko smo te pogosto videli v cerkvi pri molitvi; bila si zvesta svoji veroizpovedi, pripravljena in obhajana s precejšnjim notranjim prizadevanjem; bila si ena izmed najbolj vztrajnih v mesecih, ko smo začeli z idejo večernic z mladimi. Ampak kaj se dogaja sedaj? Kaj je s Stefanio, ki sem jo poznal? Da se razumemo, ne očitam ti kakšne krivde, pravzaprav ti ne očitam prav nič, ker bi mi še vedno lahko rekla, »naj se brigam zase«. Ampak veš, duhovnik se vedno le s težavo sprijazni s takimi stvarmi. Zaskrbljeno vidim, da se s tekom časa vedno bolj oddaljuješ. Prej si pomagala pri animatorstvu, potem si se z opravičilom študija umaknila v ozadje. Pela si pri zboru pri nedeljski maši, zdaj pa te vidim v cerkvenih klopeh, med raztresenimi in nezainteresiranimi, s pogledom tistega, ki si misli: »Upajmo, da bo kmalu konec«. Pogosto te v nedeljo sploh ni videti in tako sem si dovolil vprašati tvojo mamo, kje si. V postelji. Res je, da za kristjana ni nujno, da je neprestano v cerkvi in res je tudi, da se je včasih potrebno naspiti. Kar pa me skrbi pri tebi, je počasno rušenje prepričanj, izčrpanje motivacij: uplahnitev vere, v eni besedi. Se

motim? Ne bom ti kradel še več časa. Vzemi te vrstice kot prijateljski dialog, v resničnem zaupanju; ampak ne počuti se dolžna odgovoriti mi. Lep pozdrav. Don Claudio

Živjo don! Veš, da sem se za trenutek, ko sem prebiral tvoje pismo, počutila kot v starih časih nepozabnih duhovnih vaj, pustolovščin na Svetovnih dnevih mladih, poznih večerov, preživetih v pripravljanju iger za mlade? Na vse to imam čudovite spomine. Ampak zdaj je drugače. Nočem zatajiti svoje preteklosti, prav nasprotno, zadovoljna sem in prepričana v tedanje izkušnje. Dejstvo je le, da sedaj iščem nekaj novega, drugačne izkušnje in oblike, nova okolja. Delo, ki sem ga pravkar začela, je malce spremenilo moj dnevni ritem: pogosto se domov vrnem utrujena in v stresu in nimam volje početi nič drugega kot se uleči na posteljo in poslušati veliko dobre glasbe. Ven hodim s skupinico prijateljev in prijateljic, s katerimi se zelo dobro razumem, in z enim od njih se zdi, da bo zraslo nekaj več kot le prijateljstvo. Kot vidiš, nič posebnega. Kar zadeva mojo vero, nisem zatajila prav nič: o tem si lahko miren. A začenjam si ustvarjati lastna prepričanja o religiji.

Najprej, prepričana sem, da sem kristjanka le zato, ker sem rojena tu v Italiji. Če bi se rodila v drugih delih sveta, bi bila budistka, animistka ali kaj drugega. Eden mojih prijateljev je črnc in musliman in včasih se pogovarjamo o različnih verstvih. Hočeš, da ti povem, kaj mislim? Zame je pomembno verjeti v nekaj, vsak pa lahko temu »nekaj« da tako ime, ki mu je najbolj všeč. Tradicije in zunanje verske manifestacije zadostujejo le do neke mere, kajti bistven je notranji odnos, ki ga imaš s tistim »nekaj«. Tudi molitev ti mora pomagati, da si v miru s samim seboj, da se dobro počutiš, da te poveže z življenjem in s svetom. In zato mi tiste standardne maše ne povejo nič več in če vseeno pridem, je samo zaradi tega, da se izognem kreganju z mamo, saj bom morala v tej hiši živeti še kar nekaj časa...

Moram ti tudi priznati, da je vera zame mnogo bolj preprosta, kot jo vi duhovniki prikazujete. Ravno kar končujem branje knjige o angelih, ki mi jo je posodila prijateljica. Moram reči, da se mi ne zdi le zanimiva, ampak prav osupljiva, čeprav se sprašujem, ali so tiste ideje sploh še krščanske. Vsekakor, dovolj je par bistvenih prepričanj, da si veren, in to so tista, ki dozoriijo v tvoji notranjosti. Zagotovo ni potrebno, da ti kdo od zunaj pravi: to je dobro in to ni. To čutiš v sebi in se sam odločaš. Lep pozdrav, Stefania

V Stefanijinem pismu je prepoznavnih več različnih nivojev, ki si torej zaslužijo posebno obravnavo. To ne pomeni, da jih lahko ločimo, kajti med njimi je močna vez in vsak je v povezavi z ostalimi.

rvi nivo bi lahko definirali kot nivo vedenj ali temeljnih prepričanj, drugi je povezan z naravnostjo, tretji pa s konkretnimi odločitvami in obnašanjem.

Vedno bolj je očitno, kako je naš čas opredeljen s srečanjem različnih kultur in religij.

Še pred nekaj desetletji je bilo potrebno za bližnji odnos s slednjimi iti na letalo in prepotovati par tisoč kilometrov, zdaj pa jih najdeš v tvojem lastnem bloku ali ulici. Soočenje je neizbežno in z njim tudi potreba po združitvi dialoga in identitete. Če izgubiš lastno versko identiteto, se dialog spremeni v monolog; če pa te je strah drugega, da ne bi izgubil identitete, ni več dialoga. Kristjan kot tak je po naravi odprt za dialog in srečanje

z vsako kulturo in verstvom. Problem ni v osebni situaciji, prepuščeni posameznikovi vesti ali dobroti Boga: kot biti kristjan ne pomeni, da si zagotovo »odrešen«, tudi pripadnost drugi veri ne pomeni, da si zagotovo »pogubljen«. To smo razumeli vsi. A moramo torej zaključiti, da so vsa verstva enakovredna? To je prehitro zaključek. Za kristjana obstaja neodpovedljiva razlika: Jezus Kristus. Jezus naredi človeka bolj človeškega in kdor mu sledi, postane sam bolj človeški. Oznanjati Jezusa je torej usluga ponosu vsake osebe, kajti status Sina, ki ga dobimo pri Njem, oplemeniti našo človečnost. Kakšen smisel bi drugače imelo pošiljanje misijonarjev v Indijo, Afriko ali drugam? So naši misijonarji tam, da bi zgradili vodovode, ali predvsem za to da bi drugi spoznali Kristusa? So le straža mednarodne solidarnosti, spoštovani socialni delavci, ali predvsem služabniki evangelija? Če so verstva enakovredna, potem zaprimo vsa misijonska središča, nehajmo govoriti o Jezusu, kajti problem zagotovo ni v ambiciji, da bi vedeli, ali je na svetu več hindujcev ali kristjanov, niti v strahu pred usodno islamizacijo sveta, ki bi se ji morali upirati na vse načine. Če pa je oznanjevanje Kristusa spodbujanje zrele in svobodne človečnosti, pripeljati vsakega človeka do ponosa Božjega Sina, potem se pustimo najprej sami spremeniti tej dobri novici in naredimo jo dostopno vsem tistim, ki bi se ji radi pridružili, pa naj bodo daleč stran ali pred našo hišo. Zagotovo najdemo v drugih verstvih mnogo dragocenih elementov, ki jih lahko cenimo: eden in isti je Duh, ki jih ustvarja in jih ohranja, kot le on zna, a še vedno je to Duh Gospoda Jezusa, ki je umrl in vstal, ne koga drugega.

Posledica te ideje in temeljnega prepričanja je naravnost k ***nepogojeni pripadnosti Jezusu in njegovemu Evangeliju***, knjigi Življenja.

Bolj kot branje knjig o angelih ali, še slabše, o hudiču in satanizmu - prave izmišljotine s konca tisočletja, ki s krščanstvom imajo malo ali nič skupnega - in raje kot popušcanje sirenam privlačnega Vzhoda ali pomirjujočim videoigricam duše v stilu New Agea, zadnjega produkta globalizacije, bi se splačalo spet vzeti v roke tiste strani, ki so jih napisali Matej, Marko, Luka in Janez. Tisočkrat poslušane strani, a verjetno nikoli zares slišane. Stare strani z nezaslišano novim sporočilom, ki nas pripeljejo naravnost k Njemu. Druga naravnost, ki jo mora Stefania spet najti, je ***odprtost in pripravljenost živeti svojo vero v skupnosti***. Če načelo "naredi-si-sam" tudi na polju religije pridobiva vedno več podpornikov in znanih pripadnikov, ni to nič drugega kot zadnji učinek kulturnega zdrsa, ki hoče ponižati zakramente na čisto versko socializacijo, zunanjo in kot posledico okoliščin, ter jim tako vzeti pravo dimenzijo srečanja z Gospodom Jezusom. Obstaja nevarnost, da bi si delali Jezusa po meri, Kristusa po svoji podobi in sličnosti, kar bi pripeljalo do izdajstva prave izvornosti in resnice krščanstva prav v trenutku, ko bi bili prepričani, da smo jo končno našli.

Stefania bi morala iskati čas in priložnosti, da bi se poglobila v nekatere stvari, ki se tičejo njene vere in njenih prepričanj.

Vsako obdobje življenja postavlja vprašanja in izziva na neposreden način izbiri vere. Odgovor je treba iskati s precejšnjo potrpežljivostjo in trudom, kajti prejšnji odgovori pogosto ne zadostujejo več. Torej bi lahko izkoristili srečanja in konference, ki se dogajajo v bratstvu ali v lastni oz. bližnji župniji, se pogovarjali z duhovnim vodjem ali kakšnim drugim odraslim, ki nas lahko spremlja na našo osebni poti, prisostvovali močnim, zahtevnim in vključujočim doživetjem skupaj z drugimi mladimi ali tudi... Žal

se iskanje smisla življenja mnogokrat izgubi v tokovih. Predvsem se vedno ne sreča oseb, ki bi bile sposobne pravih odgovorov. Pogosto se pojavijo mešetarji vseh vrst, prodajalci upanja za malo ceno, svečeniki in čarovniki, ki izkoriščajo neustavljivo žejo po absolutnem. Ampak magija, čar izrednega, kult narave, obljube horoskopa ne morejo primerno odgovoriti na zahteve življenja.

Izkušnja, ki je ne smemo podcenjevati

Hoteli smo poglobiti ta argument, ker se dobro zavedamo, da se ni lahko orientirati v svetu verskih odgovorov, še posebno v teh časih, ko je tako lahko zamenjati izkušnje in znanja. Velika selitvena gibanja in vrtoglavi razvoj komunikacij so omogočili sobivanje več kultur na istem teritoriju, kar je bilo le par desetletij nazaj nepredstavljivo. Velike religije same, ki so dale in še dajejo možnosti odrešenja mnogim ljudstvom, še včeraj izolirane v geografskem panju, danes prebivajo v naši sredi. V naši državi (Italiji; op. prev.) poleg tisočletne prisotnosti Judov obstajajo tudi priseljenci, ki izpovedujejo religije, kot so budizem, islam in hinduizem.

Poleg tega, navkljub tistim, ki so v preteklih letih pridigali izginotje verskega čustva ter svetega in so prerokovali "smrt Boga", so se pojavila nova religijska gibanja. Gre za verske sekte krščanskega oz. vzhodnjaškega izvora ali gnostičnega značaja. Ideološka in skupinska kompaktnost, ki jo ponujajo, predstavlja zanimivost predvsem za tiste, ki doživljajo travmatične trenutke življenja. A poleg sekt se širi tudi gibanje zabrisanih meja, ki meša skupaj psihološke in dietetske tehnike, astrologijo in ezoterične prakse, prepredene s posebno literaturo in privlačno glasbeno proizvodnjo. To je tako imenovani "new age", "filozofija" duha, ki s svojim predlogom nepogojnega zaupanja v življenje in iskanja notranje ter kozmične harmonije privlači radovednost mladostniškega sveta in ponuja eno samo univerzalno religijo, ki uresničuje antično željo po premagovanju vseh religijskih ovir v iskanju edinega Boga.

Iskreno versko iskanje mladih je še bolj kompleksno ali celo ovirano zaradi težnje, prisotne v zahodni kulturi, po iskanju vsake resnice v mnenju, preskakovanju klica k absolutnemu in pristajanju na polju relativnosti. Tako je lahko sprejeti vse, kar se zdi koristno in pozitivno v religijah in filozofijah, da si samostojno izdelas svojo religijo, svoj lasten pogled na svet. Gre za mentalni proces, ki ni vedno zavesten, in ki sili k zadovoljevanju verskih potreb z izbiro idealov, vrednot, doktrin, obnašanj in obredov na dosegu svojih želja in sposobnosti, tako, kot bi vstopil v hipotetični supermarket, ki ponuja, po možnosti zelo poceni, najboljše verske "proizvode". To je vzpodbuda "naredi-si-sam", ker daje vtis, da gradiš nekaj na zelo osebni in hkrati svobodni način.

Pomembna naloga za animatorja

Z vsem tem v mislih je potrebno, da animator spremlja mladega človeka v iskanju, ki zmore združiti strast in kritično sposobnost, tako da loči kar je sad naloge dialoga med kulturami, ki nekatere povzdigujejo v škodo drugih. Potreben je pogum, da odpreš svojo lastno pot resnici, kajti ona osvobodi življenje verig vsake sužnosti in jo usmeri na trdne temelje, se opre na kriterije, ki vzdržijo vse mode in preveč ugodne rešitve.

Ekumenizem in dialog

Z bolj intenzivnim kroženjem ljudi in idej vsak dan pridemo v neposreden stik z nekatoličani. Z mnogimi izmed njih, pripadniki različnih krščanskih Cerkva in skupnosti, si delimo vero v Jezusa Kristusa, krst, zakramentalno vez enotnosti in veliko darov milosti.

Zatorej z bolečino opažanja, kolikšne in kako globoke so delitve med verniki v Kristusa, spodbujajo *ekumenizem*, trud za popolno obnovitev enotnosti. Tako delujejo čustva Kristusa, ki je molil pred svojo smrtjo za svoje učence: "Kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, naj bodo tudi oni v nama, da bo svet veroval, da si me ti poslal" (Jn 17,21). Ekumenizem ne skriva razlik in ne išče uniformiranosti za vsako ceno. Ljubezen in zvestoba resnici, lastni cerkveni tradiciji, veri, ki smo jo prejeli in živeli v svoji skupnosti, so temeljne drže v srečevanju z brati. Vsak mora potem poznati in ceniti izkušnjo vere drugega ter jo sprejemati kot vrednot, ki bogatijo tudi našo vero. V to perspektivo se vključuje v *dialog*, ki pomaga razumeti, podirati predsodke, se zavedati delitev in razlik, se zblížati v skupnem iskanju resnice.

Ekumenizem se hrani s *spreobrnitvijo h Gospodu*. Pred njim smo vsi grešniki, vedno moramo rasti v iskrenem sprejemanju njegovega usmiljenja. Spreobrnitev pomeni tudi imeti do bratov odnos poslušnosti, iskati kar združuje, vrednotiti opazke in kritike, da bi izčistili naše življenje v veri. Na tej duhovni poti je treba iskati vzajemno sprejetost v Gospodu, skupno služenje revnim, graditev pravice in miru. Ekumenizem je predvsem *molitev*. Enotnost ni sad človeškega truda, ampak Božji dar, ki ga Gospod podarja tistim, ki so ga pripravljene sprejeti.

Konkretno:

Da boste videli, koliko resnično poznate našo vero lahko za poizkus zaigrate dialog med vernim in nevernim.

Nekristajn sprašuje kristjana o vsem mogočem glede njegove vere....

V kakšnega Boga veruje, od kod ga pozna, kdaj se je vse skupaj začelo, o obiskovanju sv. maše, zakramentih, pravicah in dolžnostih vernikov...

Kdaj in kje se bo zataknilo?

To je dobra priložnost, da naslednjič povabite nekoga, da vam kaj več pove o nastalih vprašanjih.

Svetopisemski citati

2 Sam 10,9-14; 1 Krn 28,20; Apd 3,17-26; Mt 24,15-28; 2 Kor 11,1-15; Apd 14,21-28;

Jn 4,16-42; Mr 1,14-15; Jn 17,1-19; Jn 17,20-26

→ *Svetost življenja nas vabi k...*

VZGOJA K ČUDENJU

Govoriti o Bogu je postalo vedno bolj problematično, tako zaradi spremembe besedišča kot zaradi motenj v komunikaciji, kot tudi zaradi sveta, ki ga zadovoljen z bolj plačanimi idoli na nivoju takojšnjega zadovoljevanja, čeprav ne čuti potrebe po njem, potisne v območje nepomembnosti.

Bog pa je vendarle skrit v srcu vsakega človeka, če že ne kot prisotnost, vsaj kot hrepenenje. "O Gospod, mi smo ustvarjeni zate, in naše srce je nemirno, dokler se ne spočije v Tebi." Tako je trdil sveti Avguštin. In liturgija mu daje odmev, ki ječi v črni velikega petka: "O Bog, Ti si položil v človeško srce tako globoko hrepenenje po Tebi, da samo, ko te najdejo, imajo mir!...".

Potrebno je torej staviti na to hrepenenje, ki ga človek nosi utelešeno v sebi. Ne na poraz ideologij ali na katastrofo misli, niti na padec kulturnih mod. Bilo bi silno žalostno, da bi morala ideja Boga črpati svoj obstoj iz ruševin idolov.

Nakažemo lahko nekaj privilegiranih dobrih smernic, na katere lahko stavimo danes za samovzgajanje k osebni občutki Boga in sprejetju njegove skrivnosti, čeprav obstaja mnogo različnih poti in je mogoče, da obstaja edinstvena in neponovljiva pot za vsakega izmed nas.

Nekdo je zapisal, da je čudenje temelj čaščenja. To je čista resnica. Še več, največja podlost ni preklinjanje, bogoskrunstvo, skrunitev templja ali keliha, ampak pomanjkanje začudenja.

V današnjem času obstaja kriza ekstaze. Pada faktor presenečenja. Nad ničemer se ne navdušujemo. V zraku je neznosen zastoj de-ja-vu-ja: že videnih stvari, že doživetih izkušenj, občutkov, podvrženih nenehnemu testiranju.

Standardi pritiskajo, sheme nas priznavajo, sužnji smo shematičnega ponavljanja. Naj bo kriva kibernetika ali katerakoli že stvar, gotovo je, da domišljija propada. Preživi, na srečo, le pri otrocih.

Potrebno bi bilo uporabiti Psalm, v katerem je strnjeno zamaknjenje tistega, ki kontemplira Božjo slavo, ki se širi, po celem vesolju.

"O Gospod, naš Bog, kako veliko je Tvoje ime po vsej zemlji" (Ps 8, 1).

Če bi imeli oči otroka, bi morali biti zmožni prebrati ta napis na celem loku neba, od vzhoda do zahoda.

Brez čudenja je težko srečati Boga. Brez zamaknjenja je nemogoče govoriti z njim. Kvečjemu se z Bogom lahko ima odnos trgovanja, ki temelji na pogajanju med ponudbo in povpraševanjem: predvsem v trenutkih strahu ali neuspeha. A to ne more biti osebno srečanje, niti prepustitev iz zaupanja in še manj "pijanost" ljubezni.

Jaz te ne pozabim nikoli...tvoje ime sem napisal na svojo dlan (gl. Iz 49, 15-16). Če vemo, da ta Izaijev stavek, Bog ponavlja tebi, meni, vsem, vse odkar smo bili spočeti v materinem naročju, mora dvigniti prag osebnega odnosa z Njim.

On, ki, kot pravi prerok *Baruh*, *pokliče zvezde po imenu in one mu odgovorijo "Tukaj smo", ter svetijo z veseljem!* (gl. Bar 3, 34-35). On, ki ne shranjuje vaših obrazov v arhive, ampak jih odvzema obrabi letnih časov, ko jih osvetljuje z lučjo svojih oči. On, ki ne pokopava naših imen v parku spominov, ampak jih kliče enega po enega iz nejasne

mase meglic in jih izgovarja s koprnečo strastjo zaljubljenca in jih vkleše v skale večnih hribov...

Poskusil sem pomisliti, ali mogoče obstaja na zemlji kakšen kraj, kamor Božje ime ne bi moglo "vdreti". Kraj, kamor žarki njegove svetlobe še niso posijali. Kraj, kjer bi lahko našli "zavetje" pred ljubečim zasledovanjem Njegovega pogleda, skratka, neki skriti kotiček, v katerem vlada verska svoboda. Toda ni mi ga uspelo najti.

Jahvejeva slava se širi od vsepovsod in, tako kot deroča reka, dosega najbolj oddaljene bregove. Ni ga nasipa, ki bi mogel ustaviti Njegov sveti tok. Ni ga polja, ki se ne bi prepustilo osvežiti Njegovi rosi.

Tudi kraji, kjer se odvijajo najbolj krivične zgodbe, so podvrženi Božji prisotnosti. Niti prostori, kjer se dogajajo najhujši grehi, se ne morejo izogniti Božji prisotnosti. Tudi v najtemnejše brloge, kjer se peni zlo, seže val Njegove moči. Božje ime je mogočno tudi tam.

Tam v svetiščih, kjer se ljudje zbirajo, da bi našli mir, in tudi preko žive meje javnega parka, kjer so raztresene igle. V samostanskih celicah klavzure, ki so preplavljene z molitvijo, in tudi spodaj, v podzemlju velemest, kjer se vsako noč odvijajo razuzdane orgije. Tam zgoraj, v prebivališču puščavnika, kjer se je tišine mogoče dotakniti z rokami, in tudi v stanovanju v zadnjem nadstropju nebotičnika, kjer se načrtujejo umazani posli finančnega lobija. V samostanski knjižnici, kjer se menih poglablja v raziskovanje Božje skrivnosti, in tudi v fotografskem studiu, kjer se pripravljajo razuzdane predstave revij "za odrasle". V predavalnicah teoloških univerz, kjer razlagajo zgodbo o odrešenju, in tudi v skrivnostnih podstrešjih vedeževalcev, kjer ljudje, med rotenjem in blaznostjo nasedajo praznemu vedeževanju. Znotraj katedral, kjer odmevajo gregorijanski spevi in kjer se dviga mira iz srebrnih kadilnic, toda tudi znotraj skrivnih igalskih beznic, kjer se med preklinjanjem in nasladami življenje prepušča obupu. V centru Karitas, kjer prostovoljci dežurajo tudi ponoči, in tudi med sodrgo periferije, kjer organizirani zločinci sejejo nasilje in smrt...

Toda "nevarnost" obstaja in je ne gre zanemarjati. Nevarnost, torej, da Bog postane absoluten presežnik vseh konotacij, ki se pojavljajo v stvareh.

Roža je lepa? Potem je Bog najlepši.

Človek je dober? Potem je Bog odličен...

Čeprav Bogu s tem tveganim postopkom zagotavljamo prvo mesto v primerjavi univerzalnih vrednot, mu ne služimo primerno, saj ga, konec koncev, omejujemo znotraj našega sveta. Postavljamo ga v naše kalupe...

Res, nevarnost obstaja. Ker tako Boga omejimo na preprosto družabno srečanje, ki je popolno v kolikor nam ustreza, toda oropano tistega, kar je tipično Božje in kar Bogu pripada - transcendenčnost.

(odlomek iz "Ni zvestobe brez tveganja", str. 72-81)

Konkretno:

Se še znaš čuditi ali jemlješ vse samoumevno?

Posadi seme neke rastline. Opazuj njene poganjke. Majhno seme... pa kako velika rastlina lahko zraste.

***Zazri se v zvezde - je to res lahko samoumevno, da vse teče po ustaljenem redu in določenem principu?
Prebudi se in ne bodi neobčutljiv za čudež življenja, ki se dan za dnem poraja pred tvojimi očmi.***

Svetopisemski citati

2 Tim 4,1-8; Bar 3,32-38; Heb 10,19-25; Ps 16; Ps 23, Ps 84; Ps 103,
Ps 104,1-18;
Ps 104, 19-35 Dan 2, 51-73; Dan 2,74-90

6. poglavje

Vi mladi, ljudje blagrov